

KOMPUTER FOR ALLE

DANMARKS STØRSTE COMPUTERBLAD 17|2005

STORT TEMA

DERFOR SKAL DU KØBE BÆRBAR NU!

TRIN for TRIN

HJEMMEBIO PÅ PC:

Nyd en film lige fra nettet

SMART OG BILLIG LØSNING:

Webcam og pc sikrer hjemmet

UDRYD ENHVER TVIVL:

Se, om din musik er lovlig

SPØRG OS 21 SPØRGSMÅL OG SVAR

64,75 kr.
www.komputer.dk
BK 01.12.05-21.12.05

STOP VIRUS MED ENKLE MIDLER:

10 gode kneb til en sikker pc

TRE TILVÆRELSER. ÉT NETVÆRK. DEL DET HELE.

GEM. DEL. BACKUP. Styrken ved Maxtor Shared Storage Plus er, at det er det eneste 3-i-1 netværkdrev med lager, backup og media streaming i én meget enkel løsning.
Del diskkapaciteten på en let måde og få adgang til filer over dit netværk. Lav automatisk backup og beskyt flere computere. Du kan endda tage fotos, videoer og musik ud gennem dit home entertainment center uden at tænde for din computer.

Maxtor Shared Storage Plus
Delt netværk med lager, backup og media streaming i én enkelt løsning.

Maxtor®

INDHOLD

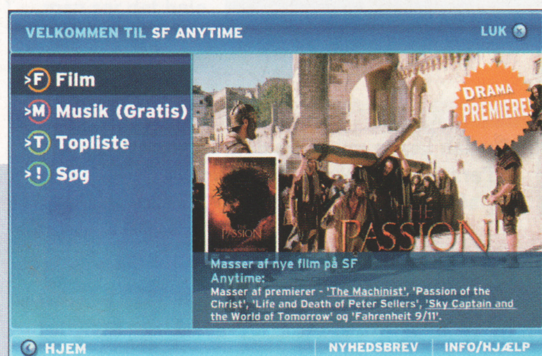

DET ØNSKER VI OS TIL JUL: Se hvad redaktionen drømmer om under juletræet. (SIDE 36)

ER DU PIRAT: Tjek din computer med Digital File Check og få overblik over dine lyd- og videofiler. Måske er du pirat uden at vide det. (SIDE 68)

LEJ FILM PÅ NETTET: Sådan lejer du film via en bredbåndsforbindelse. (SIDE 48)

ANMELDELSER: Masser af hardware – blandt andet denne superprinter fra Canon, der scorer topkarakter. (SIDE 20)

Morten S. Østergaard
Redaktør

Så er det langt om længe muligt at få Windows Media Center med danske menuer til styringen af musik, film og billeder. Vi går helt tæt på det nye system i kommende numre.

I et lille vindue kan du holde øje med, hvad der sker i tv-programmet, mens du bladrer rundt i programoversigten.

Du kan lægge musik fra dine cd'er ind i din Media Center-pc og afspille den direkte herfra.

Windows XP Media Center med danske menuer

Vi har ventet længe, men nu er Windows XP Media Center omsider kommet i en dansk udgave.

Microsofts nye multimediesystem, *Windows XP Media Center*, leveres nu på dansk. *Windows XP Media Center* er en udvidelse af de muligheder, man hidtil har haft for at bruge computeren som en medieafspiller i dagligstuen.

Du kan allerede nu købe specialbyggede mediecomputere med *Windows XP Media Center*, der virker som en form for video, som gør optagelse og afspilning meget lettere. For eksempel kan du med et tryk på en knap på din fjernbetjening vælge direkte fra tv-programoversigten, hvad maskinen skal optage.

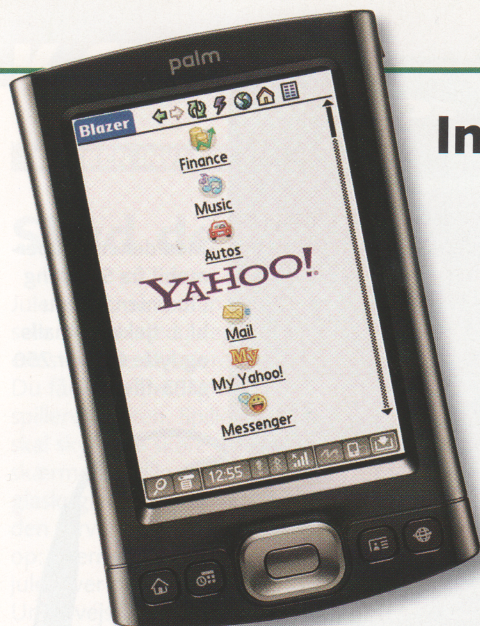
Er du midt i en live-udsendelse, kan du forsinke programmet, mens du laver noget andet, og se videre, når det passer dig.

Mediecenteret kan kobles til internettet og til dit antennestik. Efter at du har tastet dit postnummer og din kabel-tv-udbyder, finder maskinen selv alle tv-kanalerne og de tilhørende programoversigter. Mediecenteret, som også kan fungere som almindelig pc, koster fra 8000 kroner og er i handelen nu.

Du kan læse meget mere om, hvordan du opstiller og bruger en *Media Center*-pc, i *Komputer for alle* nummer 3, 2006.

Du kan finde flere informationer på *Windows XP Media Centers* hjemmeside, www.microsoft.dk/mce. Har du bestemt dig for at købe et mediecenter, er det også her, du kan se en oversigt over forhandlere af de nye computere.

Af Bernt Kastberg

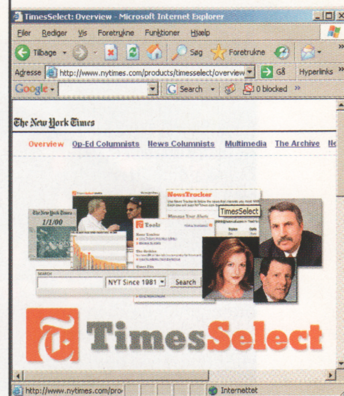
Den nye Palm kan surfe på nettet, men hvis man skal afspille musik og film, kræver det yderligere investering i indstikskort.

Internet-PDA fra Palm

Palm har taget konkurrencebukserne på i kampen mod særligt Dell og HP om at være den foretrukne håndholdte pc. Mens konkurrenterne i den senere tid har introduceret trådløst netværk, Bluetooth og multimediefunktioner til deres PDA'er, har Palm ligget stille. Men ikke længere. Nu har Palm nemlig sendt en PDA på markedet, der lige præcis indeholder ovenstående funktioner.

Ud over at kunne surfe på nettet og kommunikere med Bluetooth-telefoner er *Palm TX* kompatibel med *Office*-pakken. Hvis man vil udnytte multimediefunktionerne som video og MP3-afspilning, kræver det dog et eller flere indstikskort, der skal købes separat. *Palm TX* kommer med 128 MB hukommelse, en farveskærm på 320 x 480 og en processor på 312 MHz.

Den forventede pris i Danmark er 2895 kr. Palm sender samtidig *Palm Z22*, der er en elektronisk kalender med farveskærm, på markedet. Den koster 995 kr.

Avis får smæk af netbrugere

Efter at New York Times er begyndt at forlange betaling for webjournalisternes arbejde på dele af onlineudgaven, har kritikken fra læserne ikke ladet vente på sig. Læserne ser med stor skepsis på avisens betalingsmodel, TimesSelect. Mange læsere er blevet så sure, at de har opsagt deres abonnement på papiravisen. Fravalget begrundes med, at avisen er begyndt at tage sig betalt for indhold, som har været gratis i mange år.

Kamera med smilegaranti

Så er det slut med at råbe "appelsiiiiiin", i munden på hinanden, når familien skal forevige. Et nyt kamera fra Canon med "real-time smile detection system" tager først billedet, når der er smil på læberne. Dermed synes en epoke med billeder af personer, der spiser eller surmuler, at lakke mod enden. Kameraet er endnu ikke i produktion, men høstede mange smil ved Canon Expo i Paris for nylig, så mon ikke det snart er at finde i bedstemors taske?

Office 12 med PDF

Det nye *Office*-program fra Microsoft vil få komplet integration af PDF-formatet (Portable Document Format). I alle de centrale Office-programmer – *Word, PowerPoint, Excel, Access, InfoPath, Publisher, Project, OneNote* og *Vision* – vil man kunne gemme direkte som PDF. Denne feature har Microsoft valgt at indbygge i det nye *Office 12*, fordi 120.000 brugere verden over hver måned har efterspurgt det.

Fotoprinter med cd-brænder

Fotoprintere, der kan printe direkte fra digitalkameraet, uden at man behøver en tilsluttet pc, er ingen nyhed, men alligevel må vi sige "godt tænkt!" til Lexmarks nyeste forsøg på at gøre pc'en komplet overflødig.

Lexmark P450 har ud over printerdelen og den store farveskærm også en indbygget cd-brænder. Så ud over at billedbehandle direkte i printeren og udskrive i standard 10 x 15 cm kan du nu lagre dine billeder til senere brug eller til at dele med familie og venner. Smart!

Printeren kan selvfølgelig tilsluttes en pc, hvis man vil efterbehandle sine billeder lidt mere, end den indbyggede skærm og software kan klare, men ideen er at blande pc'en helt udenom.

Det komplette fotostudie fra Lexmark korrigerer, printer og gemmer dine fotos på cd. Prisen er særdeles julegaveegnet: 1499 kroner. Komputer for alle tester snarest.

Nu kan du også se video på iPod'en. Det ydre design er heldigvis stadig det samme.

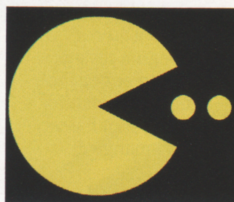
iPod – nu også med film

Apple har videreudviklet deres iPod-medieafspiller. Hvor iPod tidligere hovedsageligt var en MP3-afspiller, kan du på den nye version nu også se filmklip, mens du er på farten.

Den største opdatering i forhold til tidligere iPod-produkter er farveskærmen, som nu er på 2,5 tommer med en opløsning på 320 x 240 pixels. Samtidig bliver det nu også muligt at købe musikvideoer og et mindre antal tv-serier i Apples onlinebutik iTunes. Tv-serier som fx *Desperate Housewives* og *Lost* vil det dog i første omgang kun være muligt at købe i USA. Den nye *iPod video* fås enten med 30 gigabyte til 2499 kroner eller 60 gigabyte til 3449 kroner. Den kan købes direkte hos Apple: **www.apple.com**

HP tilbagekalder 135.000 batterier

Ligesom bilverdenen kan finde på at tilbagekalde selvantændende biler, så må HP bide i det sure batteri og tilbagekalde batterier fra 135.000 bærbare. HP oplyser, at i 16 tilfælde er batterierne blevet overophedede. Der er ingen meldinger om brændende bærbare. Ligger du inde med en laptop af modeltypen *HP Pavilion, Compaq Presario, HP Compaq* eller *Evo*, så tjek batteriet. Sluk computeren, fjern alle stik, tag batteriet ud af maskinen, og se på stregkoden. Starter stregkoden med GC, IA, L0 eller L1, bør du tage kontakt til HP og få byttet batteriet. Du kan læse mere på hjemmesiden: **bpr.hpordercenter.com/bpr**

Pacman som skrabespil

Den 25 år gamle fødselar Pacman bliver fejret af Tipstjenesten ved at få sit eget skrabespil. Det gælder om at finde udgangen for det hyggelige ostespisende monster uden at møde spøgelser. Så kan man vinde 600.000 kroner. **www.tips.dk**

Pirat betaler Microsoft

Forbrydelse betaler sig ikke. Det må softwarepiraten Li Chen sande, efter at han har indgået forlig med Symantec og Microsoft om at betale knap syv millioner kroner i erstatning. Chen har solgt Symantec-programmer til en markedsværdi på mere end 61 millioner kroner fra 2002 til 2004, og da politiet i Houston ransagede hans hjem, fandt de 5100 kopier af Symantec-software. Symantec påstår, at fyren var en af de største distributører af piratkopieret software, og at han havde direkte forbindelser til Kina, hvor kopierne stammer fra.

Supermobil fra Samsung

i300 fra Samsung er ikke en hvilken som helst mobiltelefon. Den er intet mindre end en super én af slagsen. Med sin indbyggede 3-gigabyte harddisk er der plads til over 750 MP3-filer eller 25 film, som kan ses på den lille højtopløselige 2-tommerskærm. *i300* har *Windows Mobile*-platformen installeret, og her kan man bl.a. gå på nettet med *Internet Explorer*, tjekke mail med *Outlook* eller skrive breve i *Word*. Med alle disse funktioner skulle man tro, at *i300* var en kæmpestor uhandy klods, men det er ikke tilfældet. Målene er helt nede på 113 x 48 x 19,9 mm, og den vejer 121 gram (ca. samme dimensioner som *Nokia 3310*). I skrivende stund er den vejledende udsalgspris ca. 5200 kr. Vi glæder os til at teste! **www.samsung.dk**

Med den nye supermobil fra Samsung i lommen kan du bl.a. tjekke e-mails og lytte til over 750 MP3-filer.

Nero vil også ind i stuen

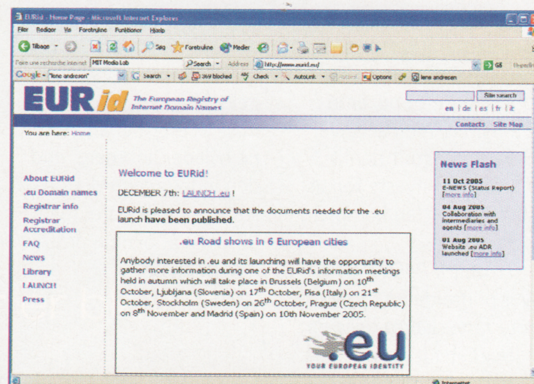
Der er intet over og intet ved siden af Media Center-revolutionen i disse tider. Alle soft- og hardwareproducenter vil have pc'en ind i stuen, så vi kan surfe, zappe og optage direkte fra sofaen.

Nero, der er kendt for cd- og dvd-brændingsprogrammet af samme navn, udgiver nu *Nero 7*, der som noget helt nyt indeholder *Nero Home. Nero Home* kan styre alle musik-, film- og tv-kanaler på en nem og overskuelig måde. Med en fjernbetjening i hånden og pc'en koblet enten direkte til fjernsynet eller via en mediaextender kan du se film, optage tv, lytte til musik osv.

Nero finder lynhurtigt alle de multimediefiler, du har liggende på harddisken, og indekserer dem i et simpelt system. De sædvanlige features ved Nero er alle forbedret, ligesom der som noget nyt er support for både Blu-ray og HD-DVD, der er fremtidens dvd-formater.

Nero har lanceret en spændende afløser til Nero 6 Reloaded. Nero 7 kan blandt andet fungere som et fuldt funktionsdygtigt mediacenter.

Eurid (eller European Registry for Internet Domain Names) er de første, der tilbyder en adresse, der ender på .eu.

EU-domæne klar

Når disse linjer læses, vil domænenavnet .eu være en realitet. Europa-Kommissionen har gennem længere tid arbejdet på at indføre .eu som et såkaldt topdomænenavn på internettet, og fra den 7. december har det været muligt at indsende ansøgninger, hvis man ønsker at registrere et varemærke eller et geografisk navn. Fra 7. april næste år kan alle private netbrugere og virksomheder registrere navne, som slutter med .eu.

Grunden til, at selskaber og offentlige myndigheder får et "forspring" i forhold til private brugere, er domænepirater. De er nemlig lynhurtige til at kapre populære og oplagte navne og efterfølgende sælge dem til de retmæssige indehavere til skyhøje summer. I Danmark regner domæneudbyderen Speednames med, at omkring 170.000 virksomheder vil registrere navne med den nye endelse i løbet af det første år.

Videoredigering til hjemmeinstruktøren
Når der skal klippes billeder sammen til en Spielberg-film af børnene derhjemme, så er programmet *Magix Movie Edit Pro 10* en god mulighed. Den nye version af klippeprogrammet er forbedret med en retteassistent, som fjerner ubrugeligt materiale, som bare optager plads. Virtuel normalisering er et værktøj, som sikrer den samme lydstyrke hele filmen igennem. Du kan også få overført op til 12 timers optagelse på en enkelt dual-layer-dvd – uden irriterende reklamer, for dem sorterer programmet fra. I butikkerne nu til omkring en plovmand.

eBay køber VeriSign
Sidste gang, eBay tog i byen for at shoppe, brugte aktionsfirmaet 15,6 milliarder kroner på at overtage internettelefonselskabet Skype. Nu har eBay igen været på shopping. 2,3 milliarder kroner kostede det eBay at overtage online-betalingsfirmaet VeriSign. Og så skal firmaet ikke engang bruges til noget. Det kan godt være, at det virker, som om 2,3 milliarder kroner er mange penge at smide i skraldespanden, men sagen er den, at eBay for ikke længe siden købte et konkurrerende selskab, PayPal. Det er meningen, at alle dem, som før brugte VeriSign, nu skal bruge PayPal.

Terminator i kamp mod phishing
Californiens guvernør, Arnold Schwarzenegger, går nu aktivt ind i kampen mod det omsiggribende bondefangeri på nettet. Arnold Schwarzenegger har underskrevet en lov, som forbyder det såkaldte phishing. Phishing er, når svindlere udgiver sig for at være virksomheder eller offentlige institutioner som fx banker eller skattemyndigheder med henblik på at franarre uskyldige folk deres kreditkortkoder. Straffen for kreditkortfiskeri i den amerikanske delstat blev ved samme lejlighed sat til mindst 500.000 dollars (lidt over 3 millioner kroner).

Over 20.000 modtager nyhedsbrev

På Komputer for alles redaktion arbejder journalisterne hver dag på højtryk for at skrive nyheder til både det trykte blad og vores hjemmeside.

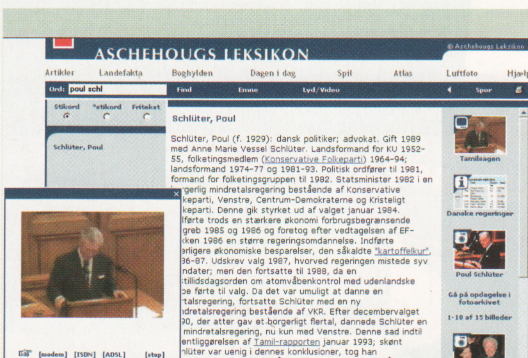
Mere end 20.000 læsere har nu tilmeldt sig nyhedsbrevet fra *Komputer for alle*. Med nyhedsbrevet er du altid opdateret med friske nyheder om pc'er, computerudstyr, internettet og meget mere.

Alle nyhederne stammer fra *Komputer for alles* nyhedsredaktion, hvor vi mellem hvert nummer af bladet løbende følger med i nyhedsstrømmen for dig.

På vores hjemmeside, www.komputer.dk, kan du læse nyhederne, efterhånden som vi lægger dem ud på nettet.

Hver uge samler vi de daglige nyheder i et nyhedsbrev, der giver dig et hurtigt overblik over ugen, der gik, inden for computerverdenen. Et overblik, som sørger for, at du altid er et skridt foran venner og kolleger, når snakken falder på computeren. Foruden de aktuelle nyheder kan du i nyhedsbrevet også læse anmeldelser og få besked om konkurrencer på hjemmesiden.

Alle kan nemt og smertefrit få vores nyhedsbrev direkte ind i mailboksen. Du tilmelder dig bare på vores hjemmeside:
www.komputer.dk

I Aschehougs Leksikon kan man bl.a. finde Poul Schlüters afgangstale.

Stort dansk internetleksikon

Danmarks største leksikon på nettet kan nu findes på den lettere knudrede adresse: www.aschehougs-leksikon.dk. Forlaget Aschehoug har givet det populære *Lademanns Leksikon* navneforandring til *Aschehougs Leksikon*. I forbindelse med navneskiftet er der tilføjet ekstra billeder. Der er nu 850.000 billeder at kigge på. Derudover kan du fornøje dig med at kigge indenfor hos naboen via et luftfotografi af hele Danmark og høre fuglene, som de lyder i naturen. Leksikonet kan bruges gratis i en prøveperiode på fem dage. Et årsabonnement koster 240 kroner, men hvis du køber otte år, kommer prisen ned på 12 kroner om måneden.
www.aschehougsleksikon.dk

Steven Spielberg går til spillet

Den drengeeventyrsromantiske og Oscar-vindende instruktør Steven Spielberg kaster sig nu over computerspilsbranchen. Han har netop underskrevet en kontrakt med Electronic Arts, der sikrer firmaet tre originale spilkoncepter fra manden bag film som *E.T.*, *Saving Private Ryan* og *Indiana Jones*. Noget nær samtlige Spielbergs film, bortset fra *Schindlers liste*, er blevet spilmatiseret, dog uden instruktørens direkte medvirken. Steven Spielberg har tidligere været involveret i Medal of Honor-serien via sit produktionsfirma Dreamworks, ligesom han i 1999 skrev manuskript til spillet *The Dig*, der blev produceret af *Star Wars*-instruktøren George Lucas' spilfirma, Lucas Art.

Hos Electronic Arts skal Steven Spielberg arbejde tæt sammen med Doug Church, der blandt andet var med til at lave det fremragende spil *Deus Ex*.

Steven Spielberg er en passioneret computerspiller, og landgangsscenen i Normandiet på D-dag i *Saving Private Ryan* bruger da også tydeligvis elementer fra First Person Shooter-spil.

Det første af de tre spil er allerede under udvikling til næstegenerationskonsoller som *Xbox 360* og *PS3*.

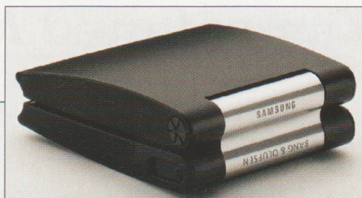

Manden bag E.T., Steven Spielberg, skal skabe tre unikke spilkoncepter for Electronic Arts.

Foto: Hans Juhl

Mobiltelefon i B&O-design

Den nye B&O-telefon er ekstremt simpel i designet. Til gengæld har den ikke særlig mange funktioner.

Teknologi fra Sydkorea og design fra Struer – og forhåbentlig ikke omvendt – bliver resultatet, når Samsung skal samarbejde med Bang & Olufsen om en ny mobiltelefon.

Ifølge Bang & Olufsens direktør, Torben Ballegaard Sørensen, bliver telefonen markedsført til folk over 25 år. Den nye mobiltelefon, der kommer senere i år, skal være supersimpel i design og brug, og vægten bliver lagt på lyd og kvalitet og ikke på højteknologiske ekstrafunktioner som spil, kamera, kalender m.m. Funktioner, som ifølge direktøren blot overvælder mange voksne mobilkunder.

Det bliver et skridt i den stik modsatte retning for den sydkoreanske teknologigigant Samsung, der er kendt for at lave telefoner med megapixelkameraer, kalendere og andre funktioner. De var også først med en model med indbygget harddisk.

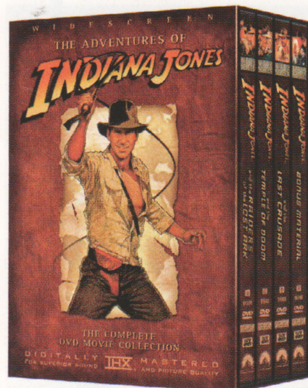
Alt-i-en-hjemmebiografen

Epson har lanceret den perfekte alt-i-en-hjemmebiograf, *EMP-TWD1*. Umiddelbart ser den ikke ud af meget, men ud over sin projektor indeholder den en dvd-afspiller og et stereolydssystem fra JVC. *TWD1* kan lave et billede på forrygende 60 tommer fra en afstand på kun 1,5 meter. Det betyder i praksis, at man kan have glæde af den i meget små rum. Og med dvd-afspilleren og det indbyggede lydsystem kan den også udfylde hverdagsfunktionen som et stereoanlæg. *EMP-TWD1* koster omkring 9000 kr.
www.epson.dk

Denne hvide firkant fra Epson indeholder den perfekte hjemmebiograf bestående af projektor, dvd-afspiller og indbyggede JVC-højttalere.

Gem 20 film på mobilen

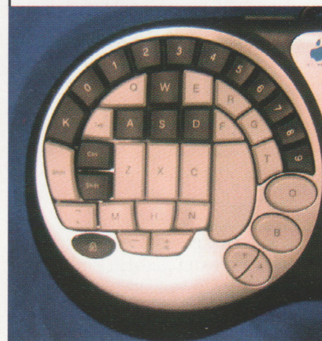

Samsung har opfundet en ny memory flash-teknologi, der kan rumme helt op til 32 gigabyte på et enkelt kort. Det betyder, at du kan fylde din mobiltelefon med dine 20 yndlingsfilm i dvd-kvalitet eller tage dine 8000 favoritsange med på farten. Samsung forventer at producere den nye chip om godt et år, men de har endnu ingen kommercielle aftagere til chippen.

Det er formentlig kun et spørgsmål om tid. Indtil videre er kapaciteten nemlig på højst 8 GB. Samsung har i det hele taget fidus til flashbaseret hukommelse. De bakser med at sende 16-GB lagringsenheder på markedet, og de skal med tiden erstatte almindelige harddiske i bærbare computere.

Flash-hukommelse har en række fordele over traditionelle harddiske, ikke mindst at det er mere stødsikkert, bruger mindre strøm og kræver meget mindre plads.

Ud over fx de tre Indiana Jones-film kan du gemme 17 øvrige film på din mobil.

Tastatur med potetaster
The Wolf Claw – ulvekloen – hedder tastaturet fra et firma i Singapore. Det er tænkt som en hjælp til folk, der spiller skydespil. Alle de vigtige taster til spil (fx W, S, A og D) er anbragt i venstre side af tastaturet i en cirkel eller i poteform. Hermed er der nem adgang til dem, formentlig med større spilleglæde og hurtighed til følge. Tastaturet koster 50 dollars (ca. 310 kroner).
www.wolfclaw.com.sg

Kina øger internetcensur
Fremover skal kineserne kun kunne læse "sunde og civiliserede" nyheder på internettet. Den kommunistiske regering vil skærpe censuren af de internetsider, som den mener kan være medvirkende til at forstyrre den sociale orden. Menneskerettighedsforkæmpere i Kina er stærkt bekymrede over udviklingen, som vil forhindre landets 100 millioner internetbrugere i at hente oplysninger om fx broderfolket i Taiwan eller demokrati på nettet.

Supertynd mobiltelefon
Den sidste nye mobiltelefon fra NEC er sammenfoldet kun 1,9 cm tyk og vejer 96 gram. NEC mener selv, at der er tale om verdens hidtil tyndeste mobiltelefon. Telefonen er udstyret med to skærme: en farveskærm til normal brug og en lille skærm på fronten, som kan bruges til hurtigt og nemt at læse tekstbeskeder med, når telefonen er sammenfoldet. NEC har endnu ikke oplyst den vejledende udsalgspris for telefonen.
www.nec.se

Forfattere sagsøger Google
Den amerikanske forfatterforening Authors Guild, som repræsenterer 8000 forfattere, har anlagt sag mod firmaet Google for rettighedsmisbrug af deres værker.

Sagen drejer sig om projektet Google Print, hvor firmaet skanner bøger ind i en stor offentligt tilgængelig database. Det lader til, at Google har vendt den normale procedure på hovedet. I stedet for at søge om tilladelse hos hver enkelt forfatter er det op til forfatteren selv at rette henvendelse til firmaet for at forhindre en offentliggørelse af deres værker på internettet.

Send fysisk post fra nettet
Vil du gerne sende et almindeligt brev, men har ikke lige nogen kuvert, frimærker eller tid til at besøge posthuset, er www.send1brev.dk lige noget for dig. Du skal blot udfylde en formular, og for tyve kroner, som du betaler med kreditkort, sørger iværksætteren Niels Brinch for resten af processen. Post Danmark har tidligere prøvet noget lignende i forbindelse med julekort, men tiltaget var ifølge Post Danmark selv en behersket succes.

Smart køler til den bærbare
Sidder du ofte med din bærbare i skødet i sofaen eller i haven? Synes du, den er en anelse for varm? Nu kan du med en smart og elegant designet køler både få den afkølet og samtidig få et fast og stabilt arbejdsunderlag med en god arbejdsvinkel.

AKASA-køleren har to 70-mm-blæsere, som er placeret i en skråtstillet aluminiumsplade. Blæserne får strøm direkte fra den bærbare USB-port. Pris 450 kr., men så får du også to ekstra USB-porte på selve køleren.
www.deltaco.dk

Kamera med MP3-afspiller

Samsung udvider forventningerne til, hvad et digitalkamera skal kunne. Med *Digimax i50 MP3* får du et 5-megapixels kamera, der også fungerer som MP3-afspiller.

Kameraet er udstyret med 3x optisk zoom og en LCD-skærm på 2,5 tommer. Der er indbygget 50 Megabyte hukommelse og kortport til SD-memory kort. Foruden at tage billeder og afspille musik kan kameraet også optage MPEG-4-videoklip med helt op til 30 billeder i per sekund. Der er tilslutningsmulighed, så filmen efterfølgende problemer kan afspilles på et almindeligt tv.

Den vejledende udsalgspris for *Samsung Digimax i50 MP3* er 2999 kroner.
www.samsungfoto.dk

Lyt til musik, når du ikke tager billeder med dette 5-megapixels kamera.

Program kan aflytte tastaturet

Mulighederne er mange, når det gælder afluring af passwords og bankkoder. Vi har i forrige nummer skrevet om phishing, som går ud på at franarre folk deres kontonummer og kode ved hjælp af falske e-mails. Men der er masser af andre metoder, hvis man overvejer at forsøge sig med en karriere inden for cyberkriminalitet.

Forskere fra University of California har således udviklet et stykke software, der kan skelne mellem forskellige tasters kliklyde. Det vil sige, at man alene ud fra kliklyden kan identificere, hvilke taster der trykkes på, og altså hvad der skrives. P.t. er softwaren kun beregnet til engelsk tekst, men det kræver formentlig ikke meget hjemmearbejde at lave en version, der fungerer på andre sprog.
www.berkeley.edu

Det er muligt at aflytte tastaturets kliklyde og dermed stjæle passwords og kodeord. Den eneste sikre metode til at undgå at være i farezonen må være at skrotte tastaturet til fordel for pen og papir.

Afstandsmåling sikrer netværket

Afstandsmåling er Intels nyeste våben imod ubudne gæster på det trådløse netværk. Systemet går ud på, at trådløse hotspots skal kunne måle afstanden ud til aktive trådløse enheder og fx nægte adgang, hvis enheden er længere væk end husmuren. På den måde kan man sikre sig, at naboen og andre uønskede personer ikke snylter med på netværket.

Intel arbejder med at sikre trådløse netværk ved at begrænse deres rækkevidde til kun lige at dække det nødvendige område.

KUN TIL ABONNENTER:

TILBUD 99,50 spar 149,50

BRUG PC'EN SOM GRATIS TELEFON

Med dette telefonrør tilsluttet computeren kan du tale gratis, lige så længe du vil, via programmet Skype. Programmet får du gratis med næste nummer af Komputer for alle, hvor vi gennemgår det trin for trin.

Hvis du hører til dem, der har dårlig samvittighed over at tale for længe i telefonen, så er der hjælp af hente. Ved hjælp af en bredbåndsforbindelse og en computer kan du nemlig tale i timevis – uden at det kommer til at koste dig en krone.

Lyder det for godt til at være sandt? Det er det ikke. Skype er en internetbaseret gratis telefontjeneste, der tillader brugere at tale gratis med hinanden.

Det eneste, der kræves, er en bredbåndsforbindelse og en computer med *Windows XP* og et USB-stik.

Vil du også kunne ringe til helt almindelige fastnet- eller mobiltelefoner, kan det også lade sig gøre. Her er det dog ikke gratis, men stadig langt billigere, end hvad det koster hos teleselskaberne.

I næste nummer af *Komputer for alle* har vi en grundig gennemgang af Skype-tjenesten, hvor vi beskriver, præcis hvad du skal gøre for at kunne bruge din pc som telefon.

Hvis du ikke allerede har et tilsvarende telefonrør eller et headset, er røret her på siden et godt tilbud, hvis du har lyst til at komme i gang med at tale via computeren.

IN USE 1 2 3 4 5 6 7 8 9 UP 0 # DOWN START OK

VIGTIGT!
For at kunne bruge telefonen skal du have en bredbåndsforbindelse og en computer med *Windows XP* og et ledigt USB-stik.

Sådan gør du

Som abonnent på *Komputer for alle* kan du købe dette telefonrør for 99,50 kroner + porto 30,50 kroner – i alt 130 kroner. Normalprisen for telefonen er 249 kroner – så du sparer 149,50 kroner.
Tilbuddet gælder til den 1. marts 2006 – eller så længe lager haves. Forventet leveringstid er ca. 3 uger.
Du kan bestille røret hos vores Kundeservice på telefon 39 10 30 02.
Hav venligst dit abonnementsnummer klar (nummeret fremgår af dit indbetalingskort).

Foto: Thurid Petersen

DU KAN SAGTENS "NØJES" MED EN BÆRBAR:

Få masser af pc

En bærbar kan sagtens erstatte den stationære som hjemme-pc. Samtidig er bærbare pc'er faldet så meget i pris, at det ikke behøver være ret meget dyrere at vælge den pladsbesparende løsning.

De sidste par år er der sket rigtigt meget inden for udviklingen af nye notebooks. Al elektronikken er skrumpet – de nye kredsløb fylder mindre og bruger mindre strøm. Og alle de nye trådløse netværksteknologier er som skabt til brug i de bærbare pc'er. Derfor er de bærbare computere i dag mere attraktive end nogen sinde, og salget af dem stiger da også kraftigt. Du kan således købe handy og praktiske bærbare til priser, der var ganske utænkelige for få år siden. Og når du samtidig kan udføre de samme opgaver, som du plejer at lave på en stationær hjemme-pc, så er der ikke meget at betænke sig på. Fordelene er nemlig til at få øje på: Mere plads på skrivebordet og – ikke mindst – muligheden for selv at vælge om du vil sidde i stuen, haven eller i sommerhuset og arbejde, skrive e-mails eller spille spil. *Komputer for alle* viser dig tre gode eksempler på bærbare, der kan det nødvendige til hjemmebrug, og som ikke vælter budgettet. Samtidig giver vi dig også overblikket over, hvad der er værd at huske, når du står i forretningen og skal vælge maskine.

PRISERNE ER VEJLEDENDE

Komputer for alle tager forbehold for pris- og produktændringer. Alle priser og oplysninger om hardware er indhentet i september 2005.

■ MOBILE CPU'ER

Nye metoder til styring af strømforbruget har ledt til nye serier af processorer, der er som skræddersyet til notebooks. De fleste billige modeller anvender i dag Intels mobile Celeron M, der med en hel megabyte L2-cache giver stor ydelse og samtidig udmærker sig ved et lavt strømforbrug. Skal maskinen have ekstra kræfter, kan du vælge den noget dyrere Pentium.

■ BATTERIET

Der findes batterier med fra to til ni celler. Jo flere celler, jo længere er levetiden, men jo tungere og dyrere er batteriet også. Du skal bare ikke forvente dig så mange timers batterilevetid, som specifikationerne lover – fabrikanterne er lige lovlig optimistiske. Regn derfor med at bruge almindelig strømforsyning, når det kan lade sig gøre. Du kan evt. tage batteriet ud for at spare det til den dag, du virkelig har brug for det.

■ RAM

Hvis du skal bruge den bærbare som en decideret arbejdsmaskine, skal du mindst have 512 MB ram. Billige modeller sælges fortsat med bare 256 MB ram – det er lige i underkanten. Overvej at få den opgraderet til 512 MB eller 1 GB med det samme. Vær opmærksom på, om der er plads til ét eller to ram-moduler, og hvilken type man skal anvende.

■ IP-TELEFONI PÅ FARTEN

Med mulighed for trådløs opkobling til nettet (WiFi) og et headset kan du IP-telefonere enten meget billigt eller helt gratis, når du er på farten. Nogle luftfartsselskaber har WiFi i flyene – så du kan ringe jorden rundt, mens du flyver. Ellers er der WiFi-adgang på hoteller, biblioteker, cafeer osv.

■ TRÅDLØSE TEKNOLOGIER

Mange bærbare har i dag integreret WiFi efter den nyeste standard, som giver helt uproblematisk trådløs opkobling ved høj hastighed. Bluetooth er smart i forbindelse med mobiltelefoner og PDA'er.

■ DVD-DREV

De fleste bærbare har optiske drev – som minimum et cd-drev. Men mange har indbygget dvd/cd-drev (et såkaldt combodrev), som kan brænde cd'er. Så kan du lave backup – fx af dine digitale fotografier. En anden praktisk fordel er, at du altid kan se en dvd-film på din bærbare. Dyrere modeller kan også brænde dvd'er.

Af Michael Karbo. Foto: Thurid S. Petersen. Illustration: Claus Lunau

for pengene

HARDDISKEN

De fleste billige bærbare leveres med 40 GB harddisk. Det er fuldt ud tilstrækkeligt til de fleste almindelige formål.

SKÆRMEN

Du kan få bærbare med skærme i næsten alle størrelser. Vores tre modeller har alle en 15-tommer-skærm med såkaldt XGA-opløsning (1024 x 768 pixels). Det er en praktisk størrelse, der dækker næsten alle behov – du kan fx udmærket arbejde med billeder og se film på den.

En bærbar behøver ikke koste en formue for at kunne klare de fleste opgaver derhjemme.

MIKROFON OG HØJTTALERE

Ofte er der indbygget både mikrofon og højttalere i den bærbares kabinet. Nogle modeller har sågar videokamera i låget. Mikrofon og højttalere kan hurtigt blive uundværligt – fx til *Skype*-telefoni eller lignende.

TASTATURET

De moderne bærbare har rigtig lækre tastaturer, der er udmærket at skrive på. Tasterne er lidt mindre end dem, vi finder på stationære maskiner, men det vænner du dig hurtigt til.

På de næste sider

- **Vi anbefaler: Tre gode og billige bærbare**
- **Sådan udnytter du den bærbares tilslutningsmuligheder**
- **Stor guide til ekstraudstyr til den bærbare**
- **Find den billigste forsikring til din bærbare**

▶ Find din nye bærbare

Komputer for alle har gjort benarbejdet for dig og har fundet tre rigtig gode bud på en bærbar i 5-6000-kroners-klassen.

Generelt vejer en bærbar pc fra knap et til fem kilo, alt efter hvor meget udstyr der er i den. I vores prisklasse er der naturligvis ikke tale om superletvægtsmodeller, du kan have i baglommen. Men maskinerne er gode og gedigne, og de passer fint til ganske almindelige behov. Du kan fx sende e-mails, gå på internettet, spille spil, aflytte MP3-filer, bruge *Office*-programmer osv. Skærmene er samtidig store nok til at se billeder på, og der er masser af udvidelsesmuligheder.

Tjekliste

Der er mange ting at tage højde for, når man skal købe ny bærbar. *Komputer for alle* giver dig overblikket med denne lille tjekliste, som er god at have ved hånden.

❑ CPU og ram
Gå efter minimum en Celeron M ved 1,4 GHz og helst 512 MB ram. Du får bedre ydelse ved at putte mere ram i end ved at få en lidt hurtigere CPU. Men til fx tekstbehandling har hastigheden ikke den helt store betydning.

❑ Harddisken og cd/dvd
40 GB harddisk er tilstrækkeligt til de fleste. Du kan evt. senere skifte harddisken ud med en større. Har du adgang til en dvd-brænder på en anden pc, er den overflødig i den bærbare. Men det er rart at kunne se en dvd-film.

❑ Vægten
Skal du rejse med den bærbare, eller skal den stå fast samme sted? Rejsemodeller skal helst ikke veje meget over to kilo. Løft den bærbare, inden du køber den.

❑ Tastaturet
Skal du skrive meget på den bærbare, så tjek tastaturet. Passer det dig? Sidder taster som Alt, Home, End, PgUp, PgDn og Del godt placeret? Kommer du let til at røre ved pegepladen, når du rammer mellemrumstasten?

❑ Skærmen
Vurder skærmen ved selvsyn. Står bogstaverne i meget lille skriftstørrelse skarpt? Hvordan ser et farvefotografi ud, er farverne troværdige og klare?

❑ Stik og porte
Lav en liste med de stik og porte, du har brug for. Vær opmærksom på, om der er indbygget WiFi – det er en nyttig ting, som flere og flere får brug for.

❑ Software og dokumentation
Du har brug for *Windows XP* til din bærbare. Er det med i prisen? Er det færdiginstalleret, eller kan/skal du selv installere det? Følger der andre programmer med, og er det noget, du har brug for? Er manualen til pc'en på dansk?

❑ Garanti
Hvordan er du stillet med garanti, reklamationsret, returret og i forhold til pixelfejl på skærmen? Sæt dig grundigt ind i købeloven på www.forbrug.dk.

Dell har et godt ry og er kendt for at fremstille kvalitetsmaskiner. Leveringen kan dog trække lidt ud.

Dell Inspiron 2200

Dell er en velkendt mærkevare, og firmaet har stor tradition for fremstilling af bærbare pc'er. Denne model, *Inspiron 2200*, er Dells mindste, og den er samtidig også den langsomste af vores tre udvalgte maskiner. Men der er, hvad man har brug for. CPU'en er acceptabelt hurtig til de fleste formål, og 40 GB harddisk + combo-drev er helt fint. De 256 MB ram kan udvides til 512 MB for 412 kr. Mange vælger Dell på grund af mærkets ry for høj kvalitet. Virksomheden arbejder ud fra et koncept om, at pc'en først samles, når man har afgivet sin ordre. Det betyder, at man kan få den konfigureret, som man ønsker. Til gengæld skal man være indstillet på lidt ventetid.

Dell Inspiron 2200

Processor	Celeron 360, 1,4 GHz
Ram	256 MB DDR. 2 sokler, en ledig
Skærm	15", 1024 x 768
Drev	40 GB harddisk + dvd-r/cd-rw
Porte	3 x USB, 10/100 Mb LAN, modem
Lyd	-
Vægt	2,9 kg med 8-cellers standardbatteri
Batterilevetid	Maks. 4 timer
Andet	-
Forhandler	www.dell.dk
Pris	5390 kroner inkl. moms, med *Windows XP Home* og *Microsoft Works* + andre småprogrammer

SHG yder en bedre kundeservice end mange af de kendte mærker. Måske fordi virksomheden ikke er så stor.

SHG Computers Note 40-730

Danske SHG Computers forhandler no-name-maskiner af god kvalitet. Vælger du en *Note 40-730*, får du en kraftig bærbar, som giver dig rigtigt meget for pengene. Processoren er fx den "ægte" vare – en særdeles hurtig Pentium M, som giver klart bedre ydelse end i de to andre modeller her på siderne. Med 512 MB ram og indbygget WiFi (trådløst net) er SHG-maskinen køreklar til mange opgaver. Du kan også vælge at opgradere til 1 gigabyte med det samme – det koster 415 kroner ekstra. Som et lille ekstra plus er der stik til tv-out, så du fx kan fremvise fotos på fjernsynsskærmen. Trods alle de gode faciliteter er vægten på maskinen holdt nede på blot 2,6 kilo.

SHG Computers Note 40-730

Processor	Pentium M 730, 1,6 GHz
Ram	512 MB DDR. 2 sokler, en ledig
Skærm	15", 1024 x 768
Drev	40 GB harddisk + dvd-r/cd-rw
Porte	3 x USB, 10/100 Mb LAN. WiFi 54 Mb (802.11g – kompatibel med 11 Mb 802.11b)
Lyd	To højttalere indbygget
Vægt	2,6 kg med 6-cellers batteri
Batterilevetid	Maks. 3 timer
Andet	Ekstra 9-cellers batteri koster 995
Forhandler	www.shg.dk
Pris	6095 kroner inkl. moms, uden Windows

Zepto har et stort udvalg af gode bærbare og er ligesom SHG Computers meget servicemindede.

Zepto Znote 4040

Vores tredje maskine koster 5640 kroner og kommer fra Zepto, der – ligesom SHG – sælger fra en onlinebutik på nettet. Fordelen er, at du som køber kan få konfigureret din maskine, præcis som du vil, og på den måde får en pc, der er skræddersyet til dine behov. Du krydser nemlig af, hvor mange ram og hvor stor harddisk m.m. du ønsker, inden du bestiller pc'en. Den maskine, vi har valgt at vise her, har 30 GB harddisk og en udmærket skærm på 15 tommer. Vægten er på 2,8 kilo, og *Windows XP Home* er installeret. Til denne pris kan man dog ikke få det hele – der er kun 256 MB ram, ingen WiFi, og der mangler (ligesom i de andre maskiner) dvd-brænder.

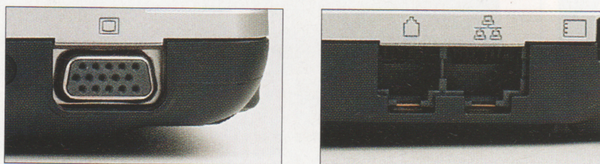
Zepto Znote 4040

Processor	Celeron M 1,3 GHz
Ram	256 MB DDR400
Skærm	15", 1024 x 768
Drev	30 GB harddisk
Porte	3 x USB, 10/100 Mb LAN, modem
Lyd	-
Vægt	2,8 kilo
Batterilevetid	Op til 4 timer
Andet	-
Forhandler	www.zepto.dk
Pris	5640 kroner inkl. moms, med Windows XP Home

Tilslutningsmuligheder

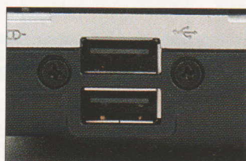
Som udgangspunkt gælder det om at holde vægten og størrelsen nede på den bærbare computer. Derfor er det også alfa og omega, at den til gengæld har masser af stik og tilslutningsmuligheder. Via stikkene kan den nemlig udvides næsten uendeligt med forskelligt eksternt udstyr, og på den måde bliver den langt mere fleksibel.

STIK

Som standard har den bærbare computer som regel et VGA-stik (se billedet til venstre), så pc'en kan tilsluttes en ekstra skærm. Der er som regel også indbygget stik til ethernet og telefonlinje (modem) i kabinettet. Dem ser du på billedet til højre.

USB 2.0

De små USB-porte er de allervigtigste. Via dem kan du nemlig tilslutte alverdens udstyr til din bærbare. Alle digitalkameraer kan forbindes direkte via USB, og det samme gælder mus, tegneplader, modemmer, webcams, videograppere/tv-kort, højttalere/hovedtelefoner/headsets, eksterne harddiske m.m. Så jo flere USB-porte, jo bedre. Der skal helst være tre-fire stykker, og det skal være USB 2.0, som er den hurtige standard. På billedet ser du to USB-stik.

PC-CARD

Pc-Card er en efterhånden gammel udvidelsessokkel, der findes i en del bærbare pc'er. Standarden er et levn fra ældre tider, hvor man ikke havde USB-stik. Pc-Card-porten kan til gengæld bruges til fx et WiFi-kort, hvis der ikke er indbygget trådløst netværk i pc'en.

BLUETOOTH OG WIFI

Hele det trådløse område er i voldsom vækst, og disse teknologier integreres helt naturligt i en bærbar pc. Bluetooth er standard for trådløs overførsel af data. Det er først og fremmest mobiltelefoner og visse pda'er, som bruger Bluetooth. Så hvis du har brug for billedoverførsel fra din mobiltelefon eller gerne vil kunne synkronisere din Outlook-kalender, er det smart, hvis der er indbygget Bluetooth i pc'en. Ellers kan du købe en lille Bluetooth-USB-enhed til få hundrede kroner. Trådløst netværk er genialt, hvis du har flere pc'er derhjemme. Hvis du tilslutter den stationære et access-point, så kan den eller de bærbare gå på nettet hvor som helst i huset med WiFi.

Ekstraudstyr

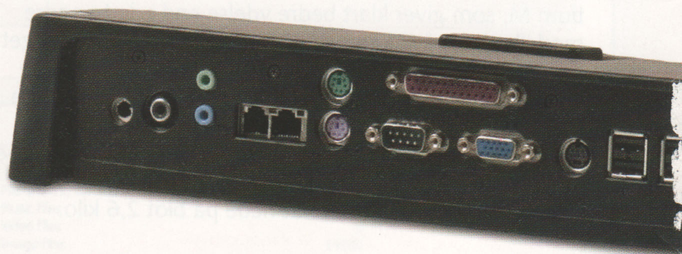
Der findes et væld af forskelligt ekstraudstyr, der gør det sjovere og nemmere at være ejer af en bærbar. Vi har valgt en håndfuld ting, der kan være værd at overveje, hvis man gerne vil have det optimale ud af sin maskine.

WEBCAM

Der er kræset om både lyd og billede i dette webcam. *Logitech QuickCam Fusion* er beregnet til montering på den bærbares skærm. Billedopløsningen på 1,3 megapixels giver flotte stillbilleder, og med god ekkofri lyd er *Fusion* et oplagt valg til "videotelefoni". Man kan tale direkte til kameraet eller benytte det medfølgende headset. Tilslutning til den bærbare foregår med USB. Prisen er 900 kr.

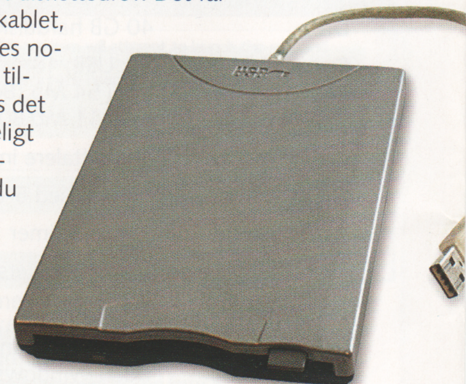
www.logitech.com

DISKETTEDREV

De fleste kan godt undvære diskettedrevet i det daglige, og derfor findes det heller ikke i særligt mange bærbare. Men har du brug for at kunne læse en diskette, skal du købe et USB-baseret diskettedrev. Det får strøm direkte fra USB-kablet, og der skal ikke indlæses nogen driver. Så snart du tilslutter drevet, aktiveres det som et ganske almindeligt diskettedrev (A:) i Windows. På billedet kan du se et eksternt diskettedrev fra Zepto til 495 kroner.

www.zepto.dk

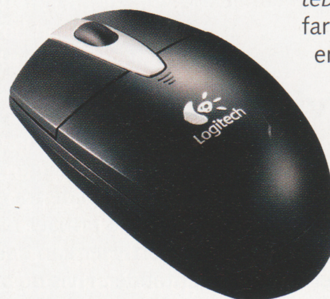
KORTLÆSER

I mange bærbare er der lavet plads til en kortlæser. Det betyder, at du kan overføre billeder fra dit digitalkamera direkte til pc'en uden ekstraudstyr. Ellers er det ikke det store besvær at bruge en almindelig ekstern kortlæser. Her en SanDisk til 211 kr.

www.pc-netto.dk

MUS

Pegefeltet på den bærbare er ikke verdens bedste redskab. De fleste af os har det meget bedre med en rigtig mus. Logitechs *Cordless Optical Mouse for Notebooks* er nem at have med på farten. Alternativt kan du vælge en såkaldt minimus – som Logitechs *Mini Optical Mouse*. Priser: 1301 kr. og 162 kr.

www.vildepriser.dk
www.pc-netto.dk

HOVEDTELEFONER

Et par gode hovedtelefoner kan hurtigt blive uundværlige til din bærbare. Her har vi valgt et par fra Creative, som også kan klappes sammen, så de er nemme at have med på farten. Vægten er bare 126 gram. Neodymmagnetdrivere giver skarpe detaljer fra diskant til bas. Robust design, der er let at folde sammen. Pris hos Midtdata 266 kr.

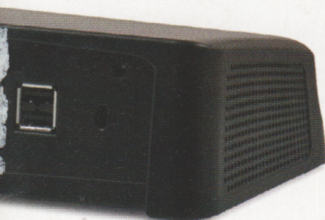
www.midtdata.dk

DOCKINGSTATION

Hvis du har en favoritmus eller et bestemt keyboard, du foretrækker at bruge, er det ikke sikkert, at der findes et stik, der passer på pc'en. Løsningen er at anskaffe en totalløsning for tilslutning af eksternt udstyr – nemlig en dockingstation. Den, vi ser her, har et VGA-stik, seks USB-porte, en parallelport, to P/S2-porte, et RJ45-stik til 10/200/1000-netværk og en seriel port. Prisen er 1245 kroner hos Zepto.

www.zepto.dk

HØJTTALERE

De fleste bærbare har indbygget små højttalere. De kan være gode nok til IP-telefoni, men hvis du skal afspille musik, skal du have noget bedre. Den bærbare har indbygget lydkort og har derfor også en ganske almindelig minijack-lydudgang, som kan bruges til et hvilket som helst sæt aktive højttalere eller stereohovedtelefoner. Hvis højttalerne også skal være transportable, er udvalget noget mindre. Logitechs V20 letvægtshøjttalere er nemme at have med på farten. Prisen er 549 kroner.

www.logitech.com

Bærbare fås i mange størrelser ...

Der findes en bærbar pc til ethvert formål. Vi har i denne artikel vist tre traditionelle maskiner i et budgetvenligt prislag. Men der er masser af alternativer. Der findes superelegante letvægtsmodeller til priser fra 12.000 kroner og opefter. Og der findes fire-fem kilo tunge arbejdsstationer, der kan konkurrere med selv de bedste stationære pc'er. Endelig findes der tablets og pda'er i mange størrelser og vægtklasser. De kan også anvendes som bærbare pc'er.

▶ Support og service

Almindeligvis går edb-udstyr ikke særlig ofte i stykker. Men det hænder, og bruger du din bærbare flittigt og har den med på farten, ja, så er den i farezonen. Derfor er du nødt til at forholde dig til den service, din forhandler tilbyder, hvis det går galt.

Garanti, reklamationsret & returret

Ifølge loven har vi ret til 6 måneders garanti og derefter 18 måneders reklamationsret. Reklamationsretten er i princippet en udvandet garanti, hvor køberen skal kunne bevise, at der er fejl på produktet. Læs mere på Forbrugerstyrelsens hjemmeside, www.forbrug.dk.

De billigste tilbud på bærbare finder du gerne på nettet. Indimellem er der fx partier af tyske Medion-maskiner, som man kan være heldig at få til meget gunstige priser. Bærbare pc'er fra Medion kan også jævnligt købes overordentligt billigt i Aldis butikker. Hvis sådan en maskine går i stykker, skal den indsendes direkte til Medion og ikke til Aldi eller netbutikken – det er vigtigt at være klar over. Medion tilstræber at klare alle reparationer inden for 10 arbejdsdage, og de betaler i øvrigt også fragt både fra og til din adresse.

Mange firmaer har også en telefonsupport. Her kan der være utroligt lange ventetider. Hvis du vil være meget grundig, kan du afprøve firmaets telefonsupport, inden du køber bærbar af et bestemt mærke.

Et andet begreb, du skal være opmærksom på, er returret. Ifølge loven har du ret til at returnere produkter inden for 14 dage ved fjernkøb, dvs. køb over nettet. Du kan altså få pengene tilbage inden for 14 dage. Det gælder firmaerne SHG og Zepto, som vi har med i testen, mens Dell opkræver ikke mindre end 744 kroner for "returfragt", hvis man ønsker at benytte sin lovsikrede returret.

I denne sammenhæng fortjener forretningerne Elgiganten og Aldi at blive fremhævet. Begge giver nemlig 30 dages fuld og ubetinget returret. Du kan altså købe en bærbar, teste den i op til 30 dage og få pengene retur, hvis du ikke bryder dig om den. Det er fremragende service – ikke mindst ved køb af en bærbar computer. For det er svært at vurdere produktet i en forretning, og det er helt umuligt, hvis du køber på nettet.

Pixelfejl

LCD-skærme har meget ofte pixelfejl. Det betyder, at en eller flere pixels fx konstant lyser rødt eller hvidt. Det kan være generende, især hvis pixelfejlen er midt i skærmbilledet. Nogle fabrikanter bytter den bærbare, hvis der er seks pixelfejl, hvor andre kræver flere fejl.

Forsikring

Du kan overveje, om du vil tegne en forsikring ud over de seks måneder, du har ifølge købeloven. For en bærbar til under 10.000 kr. svinger priserne fra 1095 til 2248 kr. Husk at være opmærksom på selvrisikoen! Firmaet USG på www.edb-forsikring.dk leverer de billigste totalforsikringer til kunder i Skandinavien. Inden for 30 dage efter din handel kan du tegne forsikringen, uanset hvilket mærke du har købt. Prisen er 1095 kr. for tre års totalgaranti med en selvrisiko på 500 kr.

■ PDA

Så bliver den ikke mindre

Hvis du kun har brug for tekstbehandling, så kan du måske klare dig med en PDA. Firmaer som fx Palm og HP laver en række meget små og lækre PDA'er, som kan tilsluttes et smart lille foldbart tastatur. Tilsammen fylder PDA og tastatur ikke mere end to pakker cigaretter, og du kan arbejde med både *Word*- og *Excel*-filer, som du bagefter kan kan overføre til din pc helt uden problemer. Denne artikels forfatter er meget begejstret for sin PDA med tilhørende tastatur.

HP's iPaq 6340 er sammen med det foldbare tastatur lige til at klappe sammen og stoppe ned i selv den mindste dametaske.

Zepto Znote120SL er en bærbar pc i fluevægtsklassen. Det er prisen til gengæld ikke – den ligger på 16.600 kr. – alt efter konfiguration.

DEN ULTRABÆRBARE

Zepto Znote120SL

Mange professionelle brugere foretrækker ultralette bærbare, der typisk vejer mellem et og to kilo. I disse modeller er alt overflødigt fjernet – typisk måler skærmen bare 12 tommer. Til gengæld er pc'en lige til at tage under armen. Eneste ulempe er prisskiltet – jo lettere den bærbare er, jo dyrere er den som regel også. *Zepto Znote120SL* er dog et udmærket bud på en luksusbærbar, hvor man virkelig får noget for pengene. Maskinen vejer kun 1,08 kilo og er udstyret med den nye *Pentium M Ultra Low Voltage*-processor. Det sikrer et meget lavt strømforbrug og et stort set ikke-eksisterende støjniveau. Chassiset er lavet af magnesium, der sikrer lav vægt og robusthed.

Zepto Znote120SL

Processor	Pentium M ULV 1,1 GHz
Ram	768 MB (512+256) DDR
Skærm	12" XGA+ 1024 x 768
Drev	40 GB harddisk + dvd-rw
Porte	3 x USB, 54 Mb trådløst netværk, 10/100 Mb LAN, infarød port modem
Lyd	-
Vægt	1,19 kg med batteri
Batterilevetid	Op til 8 timer
Andet	Kortlæser, tv/videokort
Forhandler	www.zepto.dk
Pris	16.600 kroner inkl. moms, *Windows XP Pro* og batterilader medfølger

HP Pavilion zd8100 er ikke en pc, du tager med i håndtasken, men den kan forholdsvist let flyttes mellem forskellige arbejdspladser.

ARBEJDSHESTEN

HP Pavilion zd8100

Skal den bærbare bruges til de helt tunge opgaver, skal du vælge HP's model Pavilion zd8100 til 13.000 kroner. Hele 4,22 kilo vejer dyret, men til gengæld får du stort set alt, hvad du kan drømme om i en pc – inklusive et tastatur i fuld størrelse med separat numerisk tastatur. I motorrummet hersker den lynhurtige 3 GHz Pentium 4-processor med 1 GB ram installeret, der kan udvides til 2 GB. Skærmen kan med sine 17 tommer fint bruges til grafisk arbejde. Harddisken er på 100 GB, og dvd-brænderen understøtter dual format (+/-r +/-rw) samt double layer. På lydsiden har vi højttalere fra Harman/Kardon, ligesom der også er stik til FireWire.

HP Pavilion zd8100

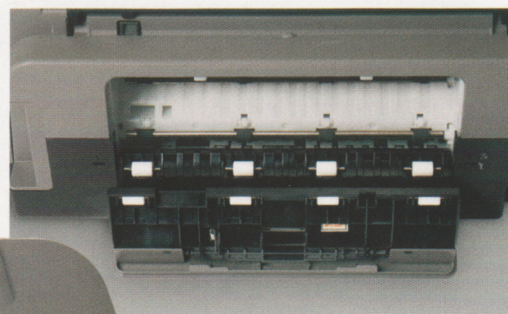
Processor	Intel Pentium 4,3 GHz
Ram	Op til 2 GB DDR
Skærm	17" 1440 X 900 HD bredskærm
Drev	100 GB harddisk, dual dvd-brænder
Porte	3 x USB, FireWire-stik, trådløst net (WiFi og Bluetooth), kortlæser til seks formater ram-kort.
Lyd	Højttalere fra Harman/Kardon
Vægt	4,22 kg med 12-cellers Li-Ion-batteri
Batterilevetid	Ikke oplyst
Andet	ATI Mobility Radeon X600 grafik
Forhandler	Find forhandler via www.hp.dk
Pris	13.000 kr. inkl. moms, kommer med *Windows XP Home*

CANON PIXMA IP4200

Endnu en gang leverer Canon varen. IP4200 er en suveræn printer til billige penge.

Også duplex – det vil sige udskrivning på begge sider – klares Canon IP4200 takket være denne indsats på bagsiden.

INFO

Udskriftshastighed

- 10 x 15-fotoudskrift: 1 minut
- A4-fotoudskrift: 2 min. 38 sek.
- A4-tekstark: 24 sekunder
- A4-tekstark dupleks: 51 sekunder

Fantastiske Canon

Canon Pixma IP4200 er den nye og opdaterede udgave af *IP4000* og kan bl.a. lave en højere og endnu mere detaljeret opløsning på 9600 x 2400 dpi. Derudover er dråbestørrelsen blevet endnu mindre …

Set fra et brugermæssigt synspunkt (med et almindeligt dødeligt øje), er der ingen synlig forskel på udskrifterne, der stadigvæk er vanvittigt gode. Man kan ikke blive andet end imponeret over de resultater, som både *IP4000* og *IP4200* spytter ud. Den allerbedste opdatering er faktisk ikke så teknisk raffineret som opløsningen og dråbestørrelsen. Næ, det er noget så jordnær en detalje, som at blækholderne lyser rødt, når patronerne er sat korrekt i. Det er smart! For så kan man være 100 procent sikker på, at blækpatronerne sidder, som de skal.

IP4200 kan også udskrive i dupleks, hvilket betyder, at den kan printe på begge sider af papiret uden menneskelig indblanding. Og det gør den rigtig godt. Vores testark blev skrevet ud i farver på begge sider på under et minut!

Det medfølgende program *Easy-PrintToolBox* byder på lidt forskellige billedbehandlingsfunktioner og kan bl.a. fjerne røde øjne. Det er virkelig nemt at betjene og bidrager i meget høj grad til den gode oplevelse, man får med i *IP4200*-pakken.

Canon har endnu en gang understreget, at det ikke er tilfældigt, at firmaets printere gang på gang vinder over konkurrenterne. Godt gået.

CANON PIXMA IP4200

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 **10**

En fantastisk printer, der imponerer over hele linjen. Supergod til både foto og tekst.

- God pris
- Hurtige udskrifter
- Gode farver
- Brugervenligt program
- Lysende blækholder

Pixma IP4200 koster 899 kroner. Canon oplyser nærmeste forhandler på tlf.: 70 15 50 05 www.canon.dk

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Produkterne i vores anmeldelser får en karakter mellem 0 og 10, hvor 5 er middel og 10 er bedst. Karakteren 10 gives kun i meget sjældne tilfælde for det perfekte produkt. Karakteren 5 gives til det gennemsnitlige, men velfungerende produkt.

LACIE SAFE MOBILE HARD DRIVE

Nem datasikkerhed

En pæn ekstern harddisk, der beskytter mod tilfældig adgang til indholdet.

Denne lille eksterne harddisk er større end de fleste, fordi den har en helt ny facilitet: en indbygget fingeraftrykslæser. Den bruges til at beskytte harddisken mod uautoriseret adgang. For at komme til filerne på harddisken skal man lade fingeren glide hen over den lille læserude ovenpå. Enkelt og pænt bygget.

Tilslutningen sker til USB-porten, og som regel er det nødvendigt at bruge to porte, for at den kan få strøm nok. Der er nemlig ikke nogen transformator til disken. Opsætningsprogrammet er ligetil. Der kan være op til fem forskellige brugere, og når de er registreret, åbnes disken med et enkelt strøg med fingeren og fungerer så helt normalt.

Desværre var vi ude for, at disken trak så meget strøm, at den afbrød forbindelsen til computeren. Det kunne rettes ved at trække stikket ud og slutte den til igen, men irriterende er det. Sikkerheden er opnået ved at forhindre adgang til selve partitionen, ikke ved at kryptere data. Det gør drevet hurtigt, men til gengæld bør man ikke lægge tophemmelige dokumenter på, for det er muligt at bryde ind i det.

LACIE SAFE MOBILE

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Nem transportabel harddisk som sikrer, at dine data er godt beskyttet mod uvedkommende.

- ▲ Beskytter dine data
- ▲ Nem at bruge
- ▲ Hurtig
- ▼ Problemer med strømtilførslen
- ▼ Krypterer ikke indholdet

Pris: 1500 kroner.
Lacie oplyser nærmeste forhandler på tlf.: +46 (0)8 411 09 19
www.lacie.dk

WACOM INTUOS3 A5

Fint supplement til musen

Wacoms Intuos 3 er et superværktøj til den professionelle illustrator eller den seriøse amatør.

Wacom har længe været dominerende inden for digitizere – eller såkaldte tegneplader. Med den nyeste plade i serien *Intuos*, er den position kun blevet forstærket.

Tegneplader er først og fremmest en fordel i billedbehandlings- og tegneprogrammer, der understøtter pennens trykfølsomhed. Den trykfølsomme spids gør, at jo hårdere du trykker, des kraftigere bliver din streg.

For denne anmelder, som ellers ikke bryder sig om for tykke skriveredskaber, ligger pennen overraskende godt i hånden. Knappen på siden af pennen ligger let til tommelfingeren, og alle funktioner kan indstilles via den medfølgende software. Det samme gælder de berøringsfølsomme

felter på tegnepladen, som du selv kan opsætte. Hvis du vil gå grundig til værks med tegning på computeren, findes der næppe noget bedre end *Intuos3*. Men vil du kun lege lidt en gang imellem, bør du gå efter et billigere alternativ – fx Wacoms *Graphire* eller *PenPartner*-serier.

VERTICAL MOUSE 2

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Anderledes mus, der giver et let og afslappet greb. De fire knapper giver mange muligheder.

- ▲ Supergod til tegning
- ▲ Ligger godt i hånden
- ▲ Fine indstillingsmuligheder
- ▲ Frihåndsfornemmelse
- ▼ Dårlig medfølgende mus

Wacom Intuos 3 koster 2310 kr.
Fineman oplyser nærmeste forhandler på tlf.: 70 23 35 33
www.wacom.com

ACER MP-330

Grim men god

Køn er den ikke, og den er også en smule klodset. Men denne MP3-afspiller fra Acer vinder ved nærmere bekendtskab.

Den har indbygget en 20 gigabyte harddisk, som kan bruges som en ekstern harddisk til computeren, når den tilsluttes USB-porten.

Det gør det nemt at flytte store filer fra en computer til en anden. Desuden kan man tilslutte sit digitale kamera og overføre billeder – helt uden brug af en pc. Det kan være rigtig rart på en lang ferie med et lille hukommelseskort i kameraet. Lyden i afspilleren er rigtig god, og man kan optage både fra indbygget og ekstern mikron samt fx fra en cd-afspiller eller en radio. Det eneste, man lige savner, er muligheden for at se de billeder, man har overført og så måske en indbygget radio. Men til gengæld er prisen derefter.

Den er lidt klodset. Men den kan det, den skal, til en fornuftig pris.

ACER MP-330

0 1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

Klodset MP3-afspiller med fine funktioner – blandt andet kan den bruges som billedbank.

- ▲ God lyd
- ▲ Kan overføre billeder
- ▲ Billig
- ▼ Grim og klodset
- ▼ Ingen farveskærm

Pris: 1699 kroner.
Acer oplyser nærmeste forhandler på tlf.: 43 90 66 55
www.acer.dk

SPEED-LINK ULTRA FLAT METAL KEYBOARD

Mislykket tastatur

Det er svært at sætte en finger på udseendet af dette tastatur fra Speed-Link. Det er stilrent og elegant med en flot metalfinish. Til gengæld er det svært at sætte 10 fingre på selve tastaturet. Et af tasturets styrker er, at det er fladt. Det kræver dog, at man ikke slår fødderne under tastaturet ud. Men uden fødderne står tasturet og vipper lidt, når man skriver på det. Ikke særlig smart.

Tastaterne føles skrøbelige og har en ubehagelig ru overflade. De er klemt sammen i et lidt kikset notebook-layout. Under testen ramte jeg konstant "<" i stedet for Alt-tasten.

De ekstra funktionstaster i toppen af tastaturet fungerer fint. Her kan man blandt andet styre en medieafspiller på computeren. Det varer dog lidt, før man finder den rigtige tast, da tasterne ikke er grupperet, men blot sidder på en lang, ensformig række. Kort sagt så imponerer tastaturet ikke. Andre producenter er sluppet meget bedre fra at skabe små, fikse tastaturer til den stationære computer. Speed-Link må en tur tilbage til tegnebrættet.

Tastaturet fra Speed-Link er fint og fladt, men det vipper, hvis man ikke bruger dets indbyggede fødder.

FLAT KEYBOARD

0 1 2 3 **4** 5 6 7 8 9 10

Lille og flot, men stort set ubrugeligt tastatur med underlig placering af tasterne

- ▲ Flot design
- ▲ Fylder ikke ret meget
- ▼ Mærkelig placering af taster
- ▼ Tastaturet vipper
- ▼ Tasterne er ru og ubehagelige

Pris: 299 kroner.
Find nærmeste forhandler på www.auroragroup.dk

Billedbehandling uden dikkedarer

Med Paint Shop Pro står Corel med et særdeles kompetent program til både lejlighedsvis og professionel billedbehandling.

Billedbehandlingsprogrammet *Paint Shop Pro* har i mange år været et godt og meget omfattende program til en aldeles attraktiv pris i forhold til konkurrenter som Adobe og Macromedia. Nu har canadiske Corel overtaget programmet, og med den nye version X af *Paint Shop Pro* satser man målrettet på et bredt marked for digital billedbehandling. Det vil sige, at programmet både skal være anvendeligt for hobbybrugeren, der vil forbedre billederne fra sommerferien og den seneste familiefest, og for den professionelle fotograf.

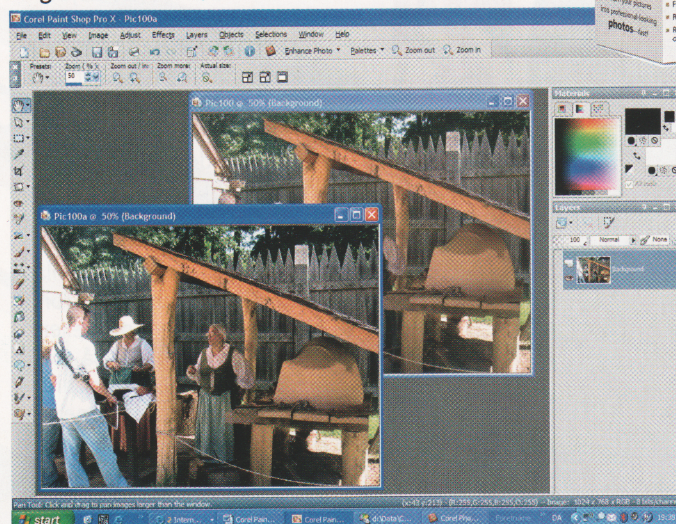
Den mest iøjnefaldende nyhed er Learning Centre, en menu til venstre i skærmbilledet, hvorfra man vælger, hvilken billedbehandlingsfunktion man vil arbejde med. Har man et billede med en lidt for mørk belysning, der får baggrunden til at stå uklar og grumset, så skal der faktisk kun to klik på menuen til at justere kontrast, farvemætning m.m., så baggrunden står klarere. På samme måde skal der kun tre klik til for at fjerne de irriterende røde øjne. Disse hurtigbehandlinger er reelt sammensat af flere funktioner, der selvfølgelig kan justeres enkeltvis, hvis man ikke er tilfreds med det resultat, som programmets standardindstilling fører til.

Et sæt Makeover Tools giver desuden adgang til hurtigt og nemt at retouchere personer på dine familiebilleder. Det kan være ar og bumser, der uheldigvis er kommet i centrum, eller tænder, der har fået en uheldig mørk eller farvet nuance.

Efterhånden som din samling af digitale billeder bliver større, stiger samtidig behovet for at kunne holde styr på dem. *Corel Photo Album 6* er i den forbindelse en lille perle af et program, som hurtigt giver overblik over samtlige billeder på computeren. Desuden kan programmet gøre det let f.eks. at finde alle billederne af svigermor, uanset hvornår de er taget – og uanset hvilket katalog de er placeret i.

Standardudgaven af *Photo Album 6* er inkluderet i *Corel Paint Shop Pro X*. Køber man *DeLuxe*-udgaven af programmet, får man desuden værktøj til behandling af filformatet RAW, en større samling skabeloner til billedmontager samt trykt brugervejledning med i købet.

Paint Shop Pro byder på et væld af værktøjer – de fleste organiseret let og overskueligt. Programmet kan alt, hvad man ønsker.

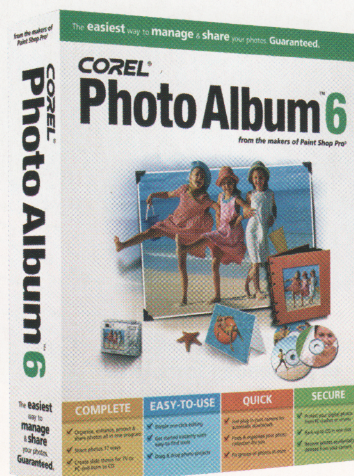
COREL PAINT SHOP PRO X

0 1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10

Nemt at gå til og med en god indbygget hjælp som en fin instruktionsvideo.

- ▲ Effektiv lynbehandling
- ▲ Gode trin for trin-vejledninger
- ▲ Lettilgængelige værktøjer
- ▲ Fornuftig pris
- ▼ Ressourcekrævende

Paint Shop Pro X koster 1095 kr. Trigono oplyser nærmeste forhandler på tlf.: 33 25 10 70 www.corel.dk

Corel Photo Album 6 er et udmærket supplement til billedbehandlingen. Det giver et godt og hurtigt overblik over en større samling af digitale billeder. Det er der dog også mange andre programmer, der kan klare.

COREL PHOTO ALBUM 6

0 1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

Udmærket program, men der findes masser af alternativer, som kan stort set det samme.

- ▲ Automatisk lagring
- ▲ Overblik over fotosamlingen
- ▲ Velfungerende sortering
- ▲ Program til gendannelse
- ▼ Gratis alternativer

Corel Photo Album koster 399 kr. Trigono oplyser nærmeste forhandler på tlf.: 33 25 10 70 www.corel.dk

UMATES BASIC OG UMATES PROTECTOR17

Tag den bærbare over skulderen

Det er nok de færreste indehavere af en bærbar pc, der ikke af og til har brug for at tage maskinen med sig på farten. Er du glad for din pc, og vil du gerne have, at den skal leve længe, kan det godt betale sig at ofre penge på en ordentlig taske. Bærbare pc'er er nemlig skrøbelige sager, som ikke har godt af alt for mange stød fra asfalten. Firmaet Umates konstruerer derfor sine pc-tasker ud fra et princip om, at den bærbare er "hængt op" i en elastik inde i tasken. Dvs. pc'en rammer ikke gulvet, når du sætter tasken fra dig – den hænger i elastikken. Faktisk er pc'en så godt beskyttet, at du ifølge *Umates* kan tabe tasken fra halvanden meters højde, uden at der sker skade.

De to modeller, vi har valgt at kigge nærmere på her, er *Basic* og *Protector17*.

Basic er, som navnet siger, en model uden overflødige dikkedarer. Dvs. tasken er forsynet med elastikken, en separat lomme til strømkabel og et par enkelte praktiske lynlåslommer. Har man behov for at have fx en ekstern mus eller et ditto drev med sig, så skal man nok se sig om efter en anden taske. Tasken er nem at gå til og hurtig at pakke.

Basic er ligesom sin storebror *Protector17* syet i teflonbehandlet sort nylon, der er vand- og pletskyende. Begge modeller har en solid bærerem med polstret skulderpude samt et håndtag, der kan udskiftes.

Protector17 er en mere rummelig taske, der ikke har en lynlås hele vejen rundt, men til gengæld en klap, der åbner/lukker tasken på samme måde som en skoletaske.

Tasken er forsynet med flere lommer, der hver især er indrettet med forskellige rum, et nøgleophæng og andre praktiske finesser. Der er også væsentlig bedre plads til eksternt udstyr.

Taskens sider er forsynet med indbyggede stødsikre plader, der beskytter pc'en effektivt. Det gør dog, at tasken er oppe på 2,2 kg. Sammen med en almindelig gennemsnits-pc på et par kilo er vi altså oppe og snuse til fire et halvt kilo – og en skulder, der godt kan blive øm, hvis man skal gå ret meget længere end ud til bilen.

Vægten ligger på 1500 gram, hvilket er passende i forhold til, at den skal rumme en bærbar på et par kilo.

UMATES BASIC

0 1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

Enkel og funktionel taske uden de store dikkedarer. Rummer dog ikke meget mere end selve pc'en.

- ▲ Nem at pakke
- ▲ God beskyttelse af pc'en
- ▲ Rimelig vægt
- ▲ Funktionelt og neutralt design
- ▼ Knebent med plads

Pris: 395 kroner.
Actebis oplyser nærmeste forhandler på tlf.: 43 55 88 88
www.umates.com

UMATES PROTECTOR 17

0 1 2 3 4 **5** 6 7 8 9 10

Solid pc-taske, der dog er svær at håndtere, når pc'en skal ud af tasken. Besværlig at pakke.

- ▲ God beskyttelse af pc'en
- ▲ Få, men velindrettede rum
- ▼ Besværlig at pakke
- ▼ Tung
- ▼ Svært at hale pc'en op

Pris: 595 kroner.
Actebis oplyser nærmeste forhandler på tlf.: 43 55 88 88
www.umates.com

Man "hejser" pc'en op fra tasken. En metode, der flere gange var ved at gå galt. Pc'en var ganske enkelt ved at ryge udenbords på gulvet.

CYBER-SHOT DSC-S40

Sony DSC-S40 er ikke nogen designperle, og det ligger heller ikke perfekt i hånden. Til gengæld tager det udmærkede billeder.

SONY CYBER-SHOT DSC-S40

0 1 2 3 4 5 **6** 7 8 9 10

Funktionelt og billigt kamera for begynderfotografen, der først og fremmest vil fotografere for sjov.

Kameraet koster 1500 kr.
Sony oplyser nærmeste forhandler på tlf.: 43 55 70 00
www.sony.dk

Digitalkamera for begyndere

Når prisen på et digitalkamera ligger i den lave ende, er det som regel, fordi der er skåret en tå eller klippet en hæl, og producenten er gået på kompromis et eller flere steder.

Med Sonys *Cyber-shot DSC-S40* er der masser af funktionalitet til lavpris. Kameraet har en opløsning på 4.1 megapixels, og med tre gange optisk zoom er det rigeligt til at indfange de fleste situationer og få dem printet ud i stor størrelse. Samtidig er kameraet ganske hurtigt til at gemme de fotos, du tager.

Kameraet kan også optage videoklip kun begrænset af mængden af hukommelse i kameraet. Ligesom du selvfølgelig kan indstille hvidbalance, tage foto i sort-hvid, vælge, om autofokus skal være center eller multi – eller du kan blot vælge at benytte kameraets automatiske funktioner, der fungerer fint. Som hukommelsesmedie benyttes Sonys egne – lidt dyre – Memory Sticks som supplement til kameraets indbyggede 32 MB hukommelse.

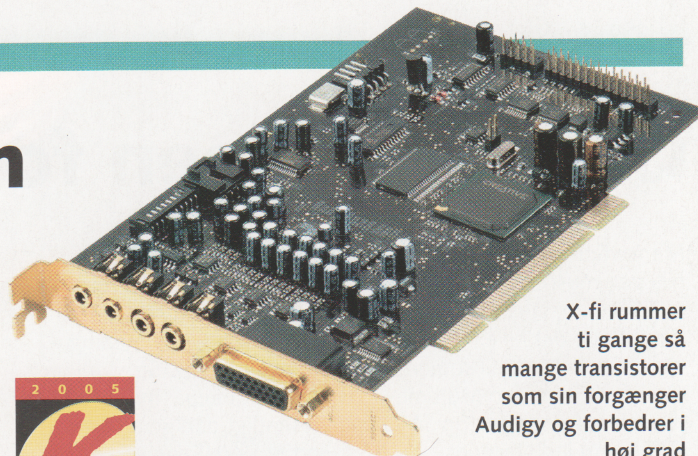
Knapperne bag på kameraet er meget små, og LCD-skærmen er ikke større end 1,5 tommer, hvilket er i den absolutte underkant.

Designmæssigt er *DSC-S40* ikke specielt kønt, og der er meget langt fra dette plastickabinet og så op til de meget lækre kameraer, Sony laver i den såkaldte W-serie. Alligevel virker kameraet ganske solidt og holdbart.

Det vigtigste er dog, at kameraet tager udmærkede fotos, farverne er generelt, som de skal være, og mængden af billedstøj er acceptabel. Der er tale om et kamera, som fint kan bruges, når familiefesterne skal foreviges eller som et ekstra kamera at have med på ferien.

CREATIVE SOUND BLASTER X-FI XTREMEMUSIC

Lyden af fremtiden

X-fi rummer ti gange så mange transistorer som sin forgænger Audigy og forbedrer i høj grad lyden fra pc'en – ikke

I forhold til kampen om at lave de bedste grafikkort har en computers formåen på lydområdet været knap så vigtig. Men med afløseren for *Sound Blaster*-lydkortene kaldet *X-fi* har Creative nu sprængt hul i lydmuren og bevist, hvor godt fremtiden kan lyde.

Bag de nye *X-fi*-lydkort gemmer sig en massiv række forbedringer, men blandt de vigtigste er, at lydkortet nu forsøger at udregne, hvordan hele ens MP3-musik-samling oprindeligt lød i lydstudiet – før lydkvaliteten så at sige blev "forringet" ved at blive brændt ned på en cd eller MP3-fil.

Denne forbedring i lydkvalitet er overraskende og giver ens musik på computeren en mere fyldig og præcis lyd – lidt som hvis man trak et gardin til side og hørte musikken mere ægte.

Vi testede *XtremeMusic*, der er det billigste og mest basale lydkort i kvartetten af nye *X-fi*-kort, men selv her er mulighederne stadig enorme. For hjemmemusikerne er det nu muligt at placere MIDI-instrumenter i 3D, for spillerne introducerer *X-fi* den nye lydstandard EAX 5.0, der forbedrer på alle områder, og for filmfans tryller *X-fi* automatisk et stereosignal om til simuleret surround med forrygende resultat – særligt hvis man har højttalerne sat op til det eller bruger hovedtelefoner.

Største ulempe ved *XtremeMusic* er, at der kun er én indgang til lyd bag på kortet, så man ikke kan have både line-in og mikrofon sat i samtidig. En stor fordel er dog, at

lydkortet nu klarer alle udregninger af lyd i spil, hvilket gør, at hele ens computersystem bliver mere aflastet, særligt i teknisk krævende spil.

Hvis du kun sjældent spiller MP3-musik eller spil, er *X-fi* fuldkommen unødvendigt. Men hi-fi-entusiaster, hjemmemusikere og spillere får her et lydefrit lydkort.

X-FI XTREMEMUSIC

0 1 2 3 4 5 6 7 8 **9** 10

Suverænt velspillende lydkort. Lyden er klart bedre end de indbyggede lydkort.

- ▲ Bedre lyd i spil, musik og film
- ▲ Aflaster processoren
- ▲ Mikser stereo til surround
- ▲ God software
- ▼ Ingen ekstra mikrofonindgang

Pris: 1000 kroner.
Kontakt Creative på tlf.: 48 16 84 00
www.creative.com

D-LINK DGL-4300

Spil i overhalingsbanen

Gamefuel-funktionen prioriterer husets onlinespiller højere end alle andre – så hvis det ikke er dig, bør du nok overveje en ordinær trådløs router.

Jo mere trafik på din internetforbindelse, jo sværere er det for computeren eller konsollen at levere en flydende spiloplevelse. Med spilentusiaster som målgruppe lancerer D-Link nu routeren *DGL-4300*, der er optimeret til computerspil.

Med en funktion, som D-Link kalder Gamefuel, kan netværkstrafikken tilrettelægges, så spil bliver prioriteret højere end informationer fra andre programmer. Resultatet er drastisk forkortede svartider og dermed en mere flydende afvikling af spillene. Til gengæld er der ingen eller ligefrem modsat virkning, hvis man spiller med Gamefuel slået til uden andre brugere eller aktive programmer på netværket.

DGL-4300 leveres med indstillinger til bl.a. *Counterstrike*, *Half Life*, *Battlefield Vietnam* og *Call of Duty*. Ved hjælp af firmware-opgraderinger kan man løbende udvide listen over spil. Herudover kan du selv indstille op til 256 forskellige regler for netværkstrafik for andre spil. Optimeringen af ydelsen gælder både pc, *Xbox* og *PlayStation 2*.

Routeren er dog ikke kun egenet til spil. Det er også muligt at sætte routeren op til at prioritere IP-telefoni.

D-Link DGL-4300 er udstyret med 4-gigabit-porte, krypteret trådløs kommunikation med WPA eller 128-bit WEP og med flere andre sikkerhedsfunktioner. Opsætning og administration foregår let og smertefrit via en browser.

Den forbedrede ydelse på spil har imidlertid sin pris. *DGL-4300* koster 1200 kroner, hvilket umiddelbart er i overkanten til et mindre hjemmenetværk. Prisen skal dog sættes i forhold til prisen på en almindelig trådløs router. For spilentusiasten vil merprisen måske være acceptabel. Man skal dog være opmærksom på, at ydelsen for de andre brugere samtidig bliver drastisk forringet. Desuden kan du sagtens holde dig til en almindelig router, hvis du er den eneste bruger på netværket.

D-LINK DGL-4300

0 1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

Stærk router til dem, der er bidt af online computer- eller konsolspil. Andre kan nøjes med mindre.

- ▲ Forbedret ydelse ved spil
- ▲ Let at installere
- ▲ Gamefuel kan slås til og fra
- ▼ Virker kun m. flere brugere
- ▼ Høj pris

Pris: 1200 kroner.
D-Link oplyser nærmeste forhandler på tlf.: 43 96 90 40
www.d-link.dk

SMC WMR-AG EZ-STREAM UNIVERSAL WIRELESS MULTIMEDIA RECEIVER

God pris – men for dårlig video

Mens vi propper gigabytes af billeder, musik og film ind på computeren, stiger behovet for at flytte det hele ind i stuen og kunne nyde det i sofaen. Og her kommer en Multimedia-streamer som netop *SMC EZ-Stream* ind i billedet.

Ideen er, at *EZ-Stream* kan spille musik og film hentet fra din pc og vise dem direkte på dit tv i stuen – endda trådløst, hvis du har et trådløst netværk i forvejen. Den kan også rulle et lysbilledshow fra pc'en eller sågar internetradio over dit stereoanlæg. Samtidig er det nemt og tager kun fem minutter at sætte streameren op.

Mens både lyd fra MP3-filer og billeder af typen JPG klarede sig flot fra pc til tv uden hakkeri, kan *EZ-Stream* beklageligt ikke vise film i det udbredte format AVI og ej heller spille musik i Windows' eget lydformat WMA. Hvilket slet ikke giver mening. Samtidig har *EZ-Stream* kun RCA-stik bagpå, hvilket giver væsentligt dårligere billede end fx S-VHS, og selv filmklip i lav opløsning – som derved bliver sendt hurtigere fra pc'en – hakkede ofte i det. Det må simpelt hen ikke ske med en streamer som denne.

Når *EZ-Stream* oven i hatten ofte er rasende langsom i brugermenuerne, er konkurrenter som Linksys og Hauppage stadig foran – selv om deres modeller koster et par hundrede kroner mere. Her kan det ikke betale sig at spare.

EZ-Stream er nem at installere og ganske brugervenlig med sin medfølgende fjernbetjening. Desværre er afspilningen af film fra pc til tv for dårlig.

SMC WMR-AG EZ-STREAM

0 1 2 3 **4** 5 6 7 8 9 10

Basal streamer med god brugervenlighed, men lider under dårlig filmafspilning.

- ▲ Prisen er lav
- ▲ Nem at bruge
- ▼ Dårlig til video
- ▼ Understøtter ikke AVI
- ▼ Understøtter ikke WMA

EZ Stream koster 900 kroner.
SMC oplyser nærmeste forhandler på tlf.: 40 34 90 05
www.smc.com

NHL 06

Verdens bedste sportsspil

I mere end ti år har *NHL*-serien været blandt de mest actionmættede sportsspil til pc'en. Den nye udgave, *NHL 06*, er udkommet, og her er der bestemt ikke sparet på underholdningen.

Den store udfordring for EA Sports, der står bag ishockeyspillet, er at finde på noget nyt hvert eneste år. Spillet nåede grafisk et meget højt niveau for flere år siden, så det er ikke her, der kan hentes ret meget. Men selve spillets gameplay kan stadig forbedres, og det er også sket i år. Den store nyhed er nemlig Skill Stick, der gør det nemmere at lave spektakulære mål. Her kan man fx skyde mellem benene på sig selv eller bag om ryggen for at snyde modstanderens målmand. En anden nyhed er små dartskiver, der dukker op i målet, når man forsøger at score. Mens ens spiller tager tilløb, kan man styre et sigtekorn rundt i målet, men det skal gå stærkt. Spillet foregår i et forrygende tempo, og selv om isen er kold, får man hurtigt sved på panden.

Det er først og fremmest den amerikanske NHL-turnering, der er grundlaget for dette hæsblæsende og meget underholdende spil, men det er også muligt at spille med alle de nordiske landshold samt den svenske og den finske liga. Alle de store spillere har egne navne og ansigter, så man nemt genkender fx den svenske veteran Peter Forsberg.

Den amerikanske kommentator har et stort og varieret ordforråd og er meget bedre end dem, man fx kender fra FIFA-serien. Til gengæld er Replay-delen nærmest umulig at styre, så det er svært at nyde sine mål igen og igen. Man kan både spille større turneringer med taktikmøder, indkøb og salg af spillere undervejs eller hurtige kampe uden dikkedarer. Men først når man spiller mod vennerne ved samme pc eller via den indbyggede onlinedel, er der ingen grænser for morskaben og spændingen. Det er i de stunder, at man år efter år må konstatere, at *NHL* er det bedste sportsspil overhovedet, selv om det ikke udvikler sig så meget fra udgave til udgave.

Der er ikke et roligt øjeblik i spillet. Her går en hård tackling ud over glasruden mellem spillere og publikum.

NHL 06

0 1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

Suverænt sportsspil med masser af action og underholdning. Ligner sidste års udgave.

NHL 06 koster 305 kroner
Nærmeste forhandler oplyses af EA på tlf.: 45 28 70 00.
www.ea.dk

TOTAL OVERDOSE

Skyd før, sidst og hele tiden

Spænd sombreroen godt fast, for i *Total Overdose* gælder det om at dræbe i Tarantino-filmisk overdreven stil, når man flyver gennem luften, mens man skyder mexicanere med skudfinter, der får *Matrix*-filmene til at ligne et afsnit af *Postmand Per.*

Hvor det ligeledes danske *Hitman* var tænksom action, er *Total Overdose* den direkte modsætning. Her tæller kun regler fra filmens verden, når man som den hemmelige civilagent Ramiro Cruz skal optrævle et mexicansk narkokartel med glohede automatgeværer: Det er blot en undskyldning for, at hver eneste bane er blevet spækket med overdrevne eksplosioner, konstant skydende fjender og biler, der kan smadres.

Desværre er spillet en direkte konvertering af konsoludgaven, og selv om styringen med tastatur og mus fungerer glimrende, ligger grafikken under normal pc-standard. Til gengæld kan spillet køre på ældre computere, så det trækker pænt op.

TOTAL OVERDOSE

0 1 2 3 4 5 6 7 **8** 9 10

Ekstrem action, når det er mest heftigt, blodigt og lettilgængeligt. Meget voldeligt.

Spillet koster 350 kroner.
Atari oplyser nærmeste forhandler på tlf.: 75 83 00 95
www.totaloverdose.com

Der kan hoppes, svæves og skydes på alskens akrobatiske måder, og jo mere spektakulært fjenderne bliver udryddet, des bedre.

SPIL TOP 10

1	The Sims 2: Nightlife
2	Fifa 06
3	World of Warcraft2
4	The Sims 2
5	Battlefield 2
6	Total Overdose
7	Warhammer 40.000 Winter Assault
8	The Sims 2: University
9	Guild Wars
10	Half-Life 2

Listen stammer fra Game-Chart fra Manual og er baseret på salgstal fra danske butikker og kæder. Læs mere på www.manual.nu

VI ANBEFALER

Kodak EasyShare V550

KAMERAER					
Canon 350D	Til prisen er dette digitale spejlreflekskamera fantastisk. Tæt på professionel kvalitet.	Anmeldt i nr. 10 2005	Canon oplyser nærmeste forhandler på tlf.: 70 15 50 05	www.canon.dk	Set til 6800 kr.
HP Photosmart R817	Pentax-optik, 5x optisk zoom og utrolig mange indbyggede funktioner og programmer.	Anmeldt i nr. 14 2005	Hewlett Packard oplyser nærmeste forhandler på tlf.: 70 20 28 45	www.hp.dk	Set til 2599 kr.
Kodak EasyShare V550	Nydeligt design og brugervenligheden i højsædet gør dette til et oplagt begyndervalg.	Anmeldt i nr. 15 2005	Kodak oplyser nærmeste forhandler på tlf.: 70 15 71 00	www.kodak.dk	Set til 3499 kr.

Roomba Green

BLANDET UDSTYR					
Imation Disc Stakka	En enhed holder komplet orden på 100 cd'er. Man kan stable fem oven på hinanden.	Anmeldt i nr. 16 2005	Actebis oplyser nærmeste forhandler på tlf.: 43 55 88 88	www. imation.com	Set til 995 kr. NY på listen!
Roomba Green	Støvsugerrobotten er nuttet, og så har den ændret vores rengøringsvaner fuldstændigt.	Anmeldt i nr. 16 2005	Witt Hvidevarer oplyser nærmeste forhandler på tlf.: 70 23 25 25	www.witt.dk	Set til 2295 kr. NY på listen!
Pinnacle Showcenter 200	Lækker og gennemført løsning, når pc'en skal forbindes med stereoanlægget.	Anmeldt i nr. 12 2005	Boston oplyser nærmeste forhandler på tlf.: 48 10 48 10	www. pinnaclesys.com	Set til 1997 kr.

Dell 2005FPW

SKÆRME					
ViewSonic VX924 19 tommer	Lige nu findes de ikke hurtigere. Skærmen har en opdateringshastighed på bare 4 ms.	Anmeldt i nr. 9 2005	ViewSonic oplyser nærmeste forhandler på tlf.: 70 22 11 81	www. viewsonic.dk	Set til 3300 kr.
Dell 2005FPW 20 tommer widescreen	Den bedste 20"-skærm, vi har prøvet. Den er ekstremt fleksibel og kan roteres på højkant.	Anmeldt i nr. 16 2005	Skærmen kan kun købes hos Dell på tlf.: 32 87 56 08	www.dell.dk	Set til 4595 kr. NY på listen!
LG 1940P 19 tommer	Kvalitetsskærm i blæret design. Dejligt med en fladskærm, der skiller sig ud.	Testet i nr. 14 2005	LG oplyser nærmeste forhandler på tlf.: 70 25 06 80	www.lge.com	Set til 2750 kr.

Sony Ericsson W800i

MOBILTELEFONER					
Nokia N90	Det hidtil bedste kamera i nogen mobiltelefon. Så tilgiver vi nemt det lidt klodsede design.	Anmeldt i nr. 15 2005	Nokia oplyser nærmeste forhandler på tlf.: 38 32 28 87	www.nokia.dk	Set til 4539 kr. uden abonnement
Sony Ericsson W800i	2-megapixels kamera, 512 MB ram og en mesterlig MP3-afspiller med radio. Fremragende.	Anmeldt i nr. 15 2005	Sony Ericsson oplyser nærmeste forhandler på tlf.: 33 31 28 28	www. sonyericsson.dk	Set til 3166 kr. uden abonnement
Samsung SGH-D500	Lækker telefon med skydeklap. Kan det hele og mere til, bl.a. MP3 og e-mail.	Anmeldt i nr. 8 2005	Samsung oplyser nærmeste forhandler på tlf.: 38 32 28 87	www. samsung.dk	Set til 2379 kr. uden abonnement

Af Hans Lauring

På disse sider anbefaler vi produkter, der i den seneste tid er omtalt positivt i bladet i fx en test eller en anmeldelse. Brug anbefalingerne som gode råd til, hvad du roligt kan investere dine penge i. Produkterne er inddelt i kategorier, som skifter fra blad til blad.

2005 K KOMPUTER FOR ALLE ANBEFALER

MÅNEDENS UDVALGTE:

Multimester

CANON PIXMA MP750: Printeren har fem separate blækpatroner, både arkføder og papirskuffe og en god skanner, og så kan den printe på begge sider af papiret og printe direkte på en cd eller dvd vha. en speciel holder.

Den er rasende hurtig, og så kan den selvfølgelig printe billeder direkte fra kamera og bruges som fotokopimaskine. I næste nummer tester vi multifunktionsprintere, så får vi se, om MP750 forlader tronen.

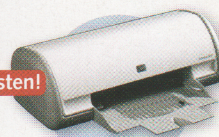
Anmeldt i nr. 6•2005
Canon oplyser nærmeste forhandler på 70 15 50 05
www.canon.dk
Pris: 1927 kroner

Den er ikke helt så elegant som de kvadratiske og lækre printere i PIXMA-serien, men den kan det samme og meget, meget mere.

PRINTERE					
HP Deskjet 3940	Testvinder! Det kan faktisk lade sig gøre at få en ordentlig printer til under 500 kroner.	Testet i nr. 14•2005	HP oplyser nærmeste forhandler på tlf.: 70 20 28 45	www.hp.dk	Set til 490 kr.
Epson RX700	Det komplette fotostudie, der både skanner og printer i superb kvalitet. Desværre dyr.	Anmeldt i nr. 13•2005	Epson oplyser nærmeste forhandler på tlf.: 44 50 85 85	www.epson.dk	Set til 2982 kr.
Dell Laserprinter 1100	En rigtig arbejdshest for dem, der har brug for en sort-hvid laserprinter.	Anmeldt i nr. 12•2005	Kontakt Dell på tlf.: 32 87 52 20	www.dell.dk	Set til 923 kr.

NY på listen!

HP Deskjet 3940

USB-NØGLER					
Swissbit/Victorinox RetroALOX	En lommekniv med 1 GB ram. De mange nyttige programmer er også ren schweizerkniv.	Testvinder i nr. 15•2004	Kan købes på producentens hjemmeside.	www.swissbit.com	Set til 1643 kr.
Iomega Micro Mini 1 GB	Flot og bittelille USB-nøgle, der ligesom visse mobiltelefoner kommer med tre forsk. covere.	Testet i nr. 15•2004	Boston oplyser nærmeste forhandler på tlf.: 48 10 48 10	www.iomega.dk	Set til 863 kr.
Kingston Data Traveller II Plus Migo	God pris, god fart og en god størrelse. Det medfølgende Migo-program er genialt.	Testet i nr. 15•2004	Actebis oplyser nærmeste forhandler på tlf.: 43 55 88 88	www.kingston.com	Set til 588 kr.

Victorinox RetroALOX

MINIMER RISIKOEN FOR SYGDOMME PÅ PC'EN:

10 gode råd til dig: STOP VIRUS

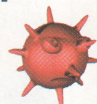
Ordbog over virus

Virus
En computervirus er et lille program, der kan lave kopier af sig selv. Den spreder sig gennem inficerede værtsfiler. Det vil sige, at en skadelig kode lægges ind i en programfil, og afvikles, når man kører filen i Windows. En virus kan ikke af sig selv spredes fra pc til pc, men er afhængig af at blive flyttet på fx en cd eller blive gemt på et netværksdrev. Typiske værtsfiler er filer der klikkes på, såsom .com, .exe, .scr, .pif og .bat.

Orme og e-mail-orme
En orm kan også lave kopier af sig selv, men den behøver ikke en værtsfil for at sprede sig. Ormenes force er, at de lynhurtigt kan sprede sig via internettet til tusinder af pc'er – det sker ved, at de videresender sig selv i e-mails som vedhæftet fil fra en inficeret pc. Deraf tilnavnet e-mail-orm. Når de har smittet en pc, kan de fx slette filer eller lade sig dirigere over internettet til at sende spammails til andre computere.

Af Henning Rasmussen. Tegning: Claus Lunau

Et antivirusprogram beskytter dig mod over 90.000 forskellige virus, orme og trojanske heste. Hver dag kommer der nye ondsindede programmer til. Men hvis du følger vores 10 råd på disse sider, slipper du for alle bekymringer om virus.

Din pc lever med arbejdsrisikoen hele tiden. Hver eneste dag forsøger skruppelløse programmer og hackere at trænge dybt ind i din harddisk og i Windows, godt hjulpet af små robotprogrammer og mange pc'ers dårlige sikkerhed. Og ofte har de skumle personer held med deres lyssky foretagende.

Der findes et utal af måder, din pc kan blive smittet på. E-mails med vedhæftede filer kan indeholde virus, som aktiveres, når de åbnes, hjemmesider sniger orme og bagdøre til hackere ind på pc'en, et sikkerhedshul i Windows er en åben ladeport for hackere, og en pc uden firewall kan rammes på få minutter.

Konsekvensen er, at du risikerer at miste værdifulde dokumenter, billeder m.v., som ikke kan erstattes – ud over naturligvis den tid, det tager at få pc'en op at køre igen.

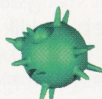
Et antivirusprogram kan nemt give en falsk følelse af sikkerhed, for når der hver dag kommer nye virus til, som programmerne ikke kender til, skal programmerne helst opdateres flere gange om ugen. Bliver de ikke det, kan en ny virus slippe gennem beskyttelsesnettet.

For at undgå de små robotprogrammer, der forsøger at finde adressen til din computer, så en hacker kan få adgang, skal pc'en udstyres med en firewall. Virus i e-mails kan undgås ved at lade *Outlook Express* blokere de skadelige vedhæftede filer. Og så skal Windows holdes opdateret, så nye sikkerhedshuller lukkes hurtigst muligt.

Brug din sunde fornuft

Men det allervigtigste er, at man er klogere end de små pestilenser, for de har størst succes, når modtageren selv lukker dem ind. Derfor er sund fornuft og omtanke altid det bedste middel mod virus.

Det er svært at gardere sig 100 procent mod virus, fordi morgendagens virus måske er endnu mere udspekuleret, eller fordi et nyopdaget sikkerhedshul i Windows giver hackerne og viruskonstruktørerne bedre chancer. Men hvis du følger rådene på disse sider, har du gjort alt, hvad der er muligt, for at forhindre en virusinfektion på din pc. Så hvis ikke 100, er du 99 procent sikker på at undgå virus, orme og trojanske heste. ■

Makrovirus
En makro er et sæt kommandoer i et dokument, som kan udføre nogle automatiske opgaver. De programmer, der tillader, at man kan lave makroer i sine dokumenter, er åbne for makrovirus, men det går mest ud over *Excel*, *Word* og *Outlook*. Virussen gemmer sig i dokumenter og spreder sig hurtigt til alle dokumenter, som åbnes på pc'en. En farlig finesse ved makrovirus er, at de ofte er ligeglade med styresystemet.

Trojansk hest
Ligesom myten med den gigantiske træhest, der var spækket med soldater, som indtog det gamle Troja, er en trojansk hest i pc-sammenhæng en virus, der gemmer sig bag et mere uskyldigt program. Således kan indholdet i den trojanske hest køre skjult i baggrunden, mens det program, den gemmer sig bag, opfører sig normalt. En trojansk hest åbner ofte en bagdør til pc'en, så den kan kontrolleres fra nettet, fx til at sende store mængder af spam.

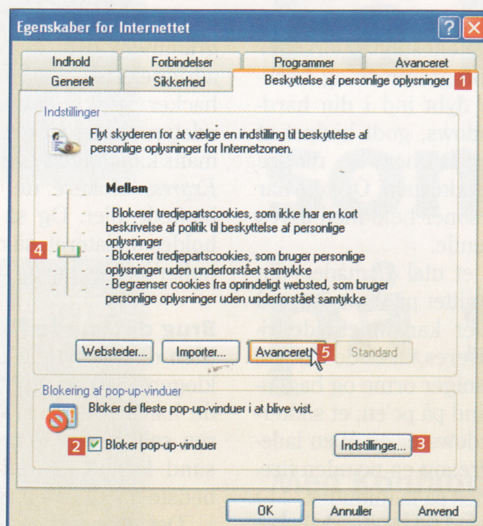
Hoax
En hoax er ikke en virus, men et falskneri, der prøver at snyde dig. De falske advarsler er gerne videresendt af en, du kender, fordi vedkommende selv er hoppet på snydemailen, der advarer om en bestemt virus. De prøver også at få dig til at videresende mailen til så mange som muligt. Deres skade er begrænset, da de bare sluger båndbredde. Dog risikerer man at slette vigtige systemfiler på pc'en, hvis man følger rådene i disse e-mails.

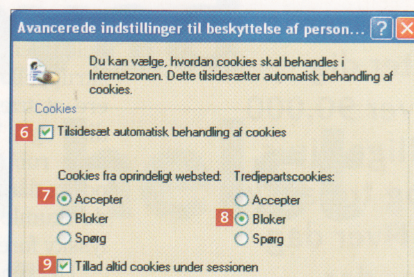

1 Sig nej til cookier og pop-up-vinduer

Cookier er ganske små tekstfiler, som mange hjemmesider efterlader på pc'en for at kunne huske dig. "Faren" er imidlertid, at reklamer målrettes dirkete til dig. Hvis cookier slås fra, vil mange hjemmesider ikke virke optimalt, og derfor er det bedste blot at slå tredjeparts-cookier fra. Da det netop er disse, der bruges til reklame. Til gengæld er pop-up-vinduer ofte en skidt ting. Ud over at de er irriterende, vil mange af dem forsøge at få dig til at installere spyware, virus eller bagdøre til pc'en.

1 Åbn *Internet Explorer*. Klik i menuen **Funktioner** og vælg **Internetindstillinger**. Klik så på fanebladet **Beskyttelse af personlige oplysninger** 1. Nederst i vinduet kan du få *Internet Explorer* til automatisk at stoppe pop-up-vinduer ved at sætte flueben i **Bloker pop-up-vinduer** 2. Bag knappen **Indstillinger...** 3 kan du desuden indtaste hjemmesider, der gerne må anvende cookier. Den øverste del af vinduet handler om cookies. Sæt skyderen til **Mellem** 4 og klik på **Avanceret...** 5.

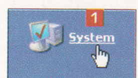

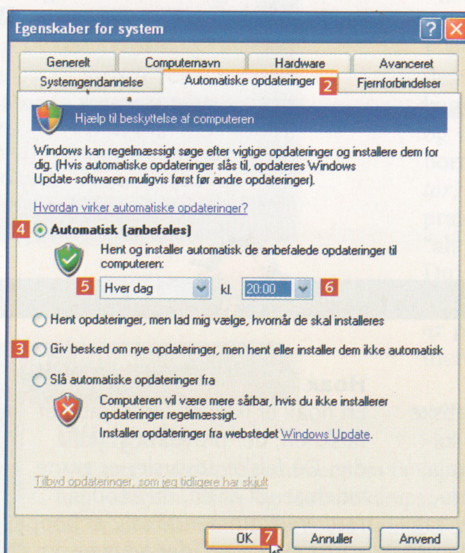
2 Sæt flueben i **Tilsidesæt automatisk behandling af cookies** 6, og markér **Accepter** 7 under **Cookies fra oprindeligt websted**, der sikrer, at hjemmesider kan gemme oplysninger om fx dit brugernavn. Under **Tredjepartscookies** skal du markere **Bloker** 8. Lad markeringen være i **Tillad altid cookies under sessionen** 9. Klik **OK**.

2 Få Windows til at opdatere sig

Hver gang en hacker opdager og udnytter et sikkerhedshul i Windows, udsender Microsoft kort efter en rettelse, der lukker det igen. For at undgå hullerne skal Windows indstilles til automatisk at hente de nyeste opdateringer og rettelser.

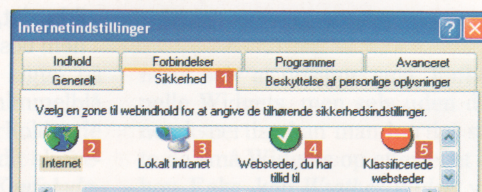
1 Klik på **Start**, og vælg **Kontrolpanel**. Klik på ikonet **System** 1.

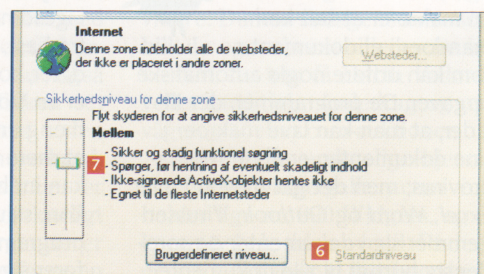
2 Vælg fanebladet **Automatiske opdateringer** 2. Hvis du er opkoblet med et gammelt 56k modem og gerne selv vil bestemme, hvornår opdateringerne hentes, skal du sætte markering i **Giv besked om nye opdateringer, men hent eller installer dem ikke automatisk** 3. Ellers sæt markering i **Automatisk (anbefales)** 4. I de to rullemenuer kan du bestemme, hvor tit og hvornår opdateringerne hentes. Vælg **Hver dag** 5 i den første, og bestem selv et passende klokkeslæt i den anden rullemenu 6. Klik på **OK** 7 for at afslutte og gemme.

3 Sæt sikkerheden højt

Virus på hjemmesider består ofte af et ondsindet script eller virus-inficerede filer. Ved at indstille sikkerheden i *Internet Explorer* passende højt sikrer du, at det stopper alle farlige ting.

1 Start *Internet Explorer*, klik på menuen **Funktioner**, og vælg **Internetindstillinger**. Klik på fanebladet **Sikkerhed** 1. Du kan vælge at indstille sikkerheden for **Internet** 2 eller et **Lokalt intranet** 3. Under **Websteder, du har tillid til** 4 kan du skrive adressen på hjemmesider, som gerne må køre fx scripts, fordi du ved, de er sikre. Klassificerede websteder 5 er til det modsatte – sider, som skal behandles med stor sikkerhed, da de er usikre. Det vigtigste her er at vælge sikkerheden for internet: Marker ikonet, og klik på **Standardniveau** 6.

2 Der er fire niveauer af sikkerhedsindstillinger – **Lav, Mellemlav, Mellem** og **Høj**. Med indstillingen **Høj** er man mest sikret, men omvendt kan der være hjemmesider, som ikke vises korrekt, fordi en del af deres indhold blokeres. Derfor anbefaler vi indstillingen **Mellem** 7. Flyt skydeknappen til dette. Klik **OK** for at gemme indstillingen.

4 Backup redder dine data

Hvis du rammes af virus eller systemnedbrud, kan pc'en med en jævnlig sikkerhedskopiering hurtigt komme på benene igen. Virusangreb gør ofte, at man er nødt til at formatere sin harddisk og geninstallere alle programmer. Dermed forsvinder også alle personlige filer, men en sikkerhedskopi genskaber det hele.

1 Programmet *Sikkerhedskopiering* bliver kun installeret automatisk sammen med *Windows XP Professional*, men det ligger på cd-rom'en til *Windows XP Home Edition*. For at installere det skal du sætte *XP*-cd'en i drevet, åbne **Denne Computer** og derefter cd'en. Så skal du ind i mappen **VALUEADD** og undermapperne **MSFT\NTBACKUP**. Her ligger filen **ntbackup.msi**, som du skal dobbeltklikke på.

2 Når du har installeret *Sikkerhedskopiering* startes det ved at klikke på **Startknappen**, **Alle programmer**, **Tilbehør**, **Systemværktøjer** og **Sikkerhedskopiering**. Klik på **Næste** på velkomstskærmen. Herefter spørger programmet, om du vil lave en sikkerhedskopi eller gendanne filer fra en tidligere kopi. Det sidste skal du bruge, hvis du vil have systemet op at stå efter et nedbrud. Sæt markering i **Sikkerhedskopiere filer og indstillinger** 1, og klik derefter på **Næste**.

Hvad vil du foretage dig?
1 Sikkerhedskopiere filer og indstillinger
Gendanne filer og indstillinger

Hvad vil du sikkerhedskopiere?
2 Mine dokumenter og indstillinger
Omfatter mapperne Dokumenter, Foretrukne, Skrivebord og Cookies.
3 Alles dokumenter og indstillinger
Omfatter mapperne Dokumenter, Foretrukne, Skrivebord og Cookies for alle brugere.
4 Alle oplysninger på denne computer
Omfatter alle data på denne computer, og der oprettes en systemgenoprettelsesdiskette, som kan bruges til at gendanne Windows i tilfælde af en alvorlig fejl.
5 Lad mig vælge, hvad der skal sikkerhedskopieres

3 Nu skal du vælge, hvad du vil kopiere: **Mine dokumenter og indstillinger** 2, **Alles dokumenter og indstillinger** 3, **Alle oplysninger på denne computer** 4 eller **Lad mig vælge, hvad der skal sikkerhedskopieres** 5. **Alles dokumenter og indstillinger** 3 er som regel nok. Det sikrer en kopi af alle dine personlige filer og dokumenter. Klik herefter på **Næste**.

Vælg et sted, hvor du vil gemme sikkerhedskopien:
3½"-diskette (A:) Gennemse... 6
Skriv et navn til sikkerhedskopien:
Backup 7

4 Vælg nu, hvor kopien skal gemmes. Det er ret optimistisk, at Windows selv foreslår, at du gemmer det på en 3½-tommer diskette, for der slår pladsen sandsynligvis ikke til. Klik på **Gennemse...** 6 og vælg fx en mappe på harddisken eller et eksternt drev. Du kan brænde kopien på en cd senere. Windows foreslår selv navnet **Backup** 7 til sikkerhedskopien og gemmer automatisk dato og klokkeslæt. Klik på **Næste** på de følgende vinduer.

Hvis det medie, du bruger til sikkerhedskopiering, allerede indeholder sikkerhedskopier, skal du vælge en af følgende indstillinger:
8 Føj denne sikkerhedskopi til den eksisterende sikkerhedskopi
9 Erstat de eksisterende sikkerhedskopier

5 Vælg **Føj denne sikkerhedskopi til den eksisterende sikkerhedskopi** 8 eller **Erstat de eksisterende sikkerhedskopier** 9. Det første er smart, hvis du jævnligt tager sikkerhedskopier, for så slipper du for at kopiere de samme gamle filer hver gang og kan dermed spare tid ved kun at gemme de filer, der er ændret eller kommet til siden sidst. Klik på **Næste** et par gange, indtil sikkerhedskopieringen er udført.

5 Hold programmerne opdaterede

Det er ikke kun Windows og styresystemets indbyggede programmer, der kan udgøre en sikkerhedsrisiko. Også andre programmer, som du selv installerer, skal regelmæssigt opdateres.

1 Der kan være forskel på, hvor og hvordan man opdaterer installerede programmer, men som regel foregår det i menuen **Hjælp** eller **Funktioner**. For at opdatere fx browseren *Mozilla Firefox* skal du ind i menuen **Funktioner** 1 og vælge **Indstillinger...** 2.

Mozilla Firefox
Filer Rediger Vis Gå til Bogmærker Funktioner 1 Hjælp
Internetsøgning Ctrl+K
Læs post (0 nye)
Ny besked... Ctrl+M
Downloads Ctrl+Y
Udvidelsesmoduler
Temaer
JavaScript-konsol
Sideoplysninger
Indstillinger... 2

Indstillinger
Generelt
Privatliv
Webmuligheder
Downloads
3 Avanceret
Avanceret
Skjul fanebladsbaren når kun et websted er åbent
Åbn links i baggrunden
Fremhæv nye faneblade åbnet fra bogmærke
Advar når jeg lukker flere faneblade
Software opdatering
4 Kontroller periodisk for opdateringer til:
Firefox
Mine udvidelsesmoduler
Undersøg nu 5
Sikkerhed

2 Klik på ikonet **Avanceret** 3, rul ned til **Software opdatering** 4 og klik på **Undersøg nu** 5. Så vil browseren selv lede efter og installere den nyeste opdatering.

6 Installer en mur om din pc

En firewall holder hackerne ude af kontoret. Den holder øje med hvilke programmer, der sender og modtager data på pc'en, og sørger for at ingen uvedkommende kan få adgang til pc'ens filer.

Windows Firewall 1

1 Klik på **Start**-knappen, og vælg **Kontrolpanel**. Dobbeltklik på ikonet **Windows Firewall** 1.

Windows Firewall
2 Generelt 4 Undtagelser Avanceret
Din computer er ikke beskyttet: Slå Windows Firewall til.
Windows Firewall hjælper med til at beskytte din computer ved at forhindre uautoriserede brugere i at få adgang til din computer gennem et netværk eller Internettet.
Slået til (anbefales)
3 Denne indstilling blokerer alle eksterne kilder i at oprette forbindelse til denne computer bortset fra de kilder, der er markeret på fanen Undtagelser.
5 Tillad ikke undtagelser
Marker dette felt, når du opretter forbindelse til offentlige netværk på mindre sikre placeringer, f.eks. i lufthavne. Der bliver ikke vist nogen meddelelse, når Windows Firewall blokerer programmer. Valgte elementer på fanen Undtagelser bliver ignoreret.
Slået fra (anbefales ikke)
Undgå at bruge denne indstilling. Hvis du slår Windows Firewall fra, er

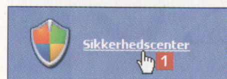
2 Vælg fanebladet **Generelt** 2, og sæt markering i **Slået til (anbefales)** 3. På fanebladet **Undtagelser** 4 vises de programmer på pc'en, som Windows har givet tilladelse til at gå på internettet. Du skal kun sætte markering i **Tillad ikke undtagelser** 5, hvis du vil have 100 procent sikkerhed, mens du fx bruger en bærbar pc med trådløs forbindelse uden for hjemmet. Indstillinger forhindrer nemlig mange almindelige programmer i at gå på nettet. ▶

7 Lad antivirus fjerne risikoen

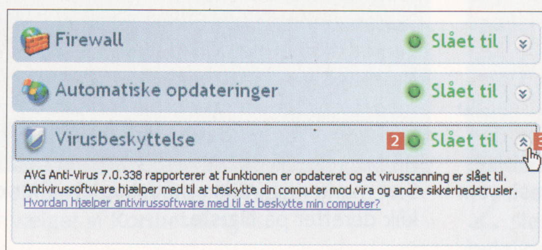
Et antivirusprogram giver størst sikkerhed. Men selv dét er intet værd, hvis det ikke jævnligt opdateres. Da der kommer flere nye virus på nettet hver eneste dag, skal et antivirusprogram helst opdateres flere gange om ugen.

De fleste antivirusprogrammer kan heldigvis indstilles til selv at klare opdateringer, så de ikke er afhængige af, at du selv husker at tjekke, om der er nye virusopdateringer.

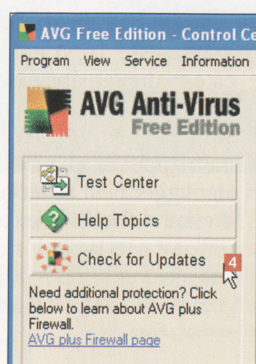
Start med at undersøge, om antivirusprogrammet er slået til.

1 Hvis du ikke er sikker på, om du har et antivirusprogram installeret, kan det nemt undersøges. Klik på **Start**-knappen og vælg **Kontrolpanel**. Her skal du klikke på ikonet **Sikkerhedscenter** 1.

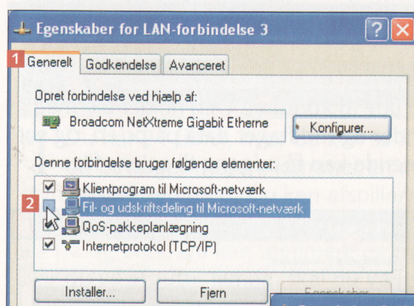
2 Her kan du se, om et antivirusprogram er aktivt på din computer. Hvis der er grønt lys ved **Slået til** 2, er alt, som det skal være. Hvis du ikke har et antivirusprogram, eller det trænger til opdatering, er markeringen i stedet rød. Klik på dobbeltpilen helt til højre 3, hvis du vil se yderligere informationer om dit antivirusprogram.

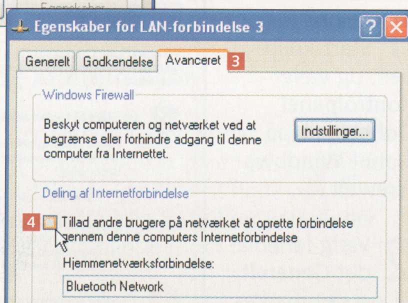
3 Det er vigtigt, at antivirusprogrammet hele tiden er opdateret. De fleste programmer har indstillinger, der automatisk henter opdateringer på nettet, men hvis du ikke har bredbånd, kan det være nødvendigt selv at tjekke for opdateringer. Først skal du åbne antivirusprogrammet og så finde **Update**. Bruger du *AVG Anti-Virus* hedder opdateringsfunktionen **Check for Updates** 4.

8 Del ikke filer og printere

Med Windows' fil- og udskriftsdeling kan andre pc'er på netværket få adgang til dine printere og filerne på din pc. Hvis du ikke har et netværk i hjemmet eller ikke bruger denne funktion, bør du slå den fra. Og bruger du den, behøver funktionen kun at være aktiveret på den pc, hvor printerne er tilsluttet, for at andre computere kan printe fra dem.

1 Klik på **Start**, og åbn **Kontrolpanel**. Dobbeltklik på **Netværksforbindelser**, højreklik på din netværksforbindelse og vælg **Egenskaber**. Klik på fanebladet **Generelt** 1. Fjern fluebenet i **Fil- og udskriftsdeling til Microsoft-netværk** 2.

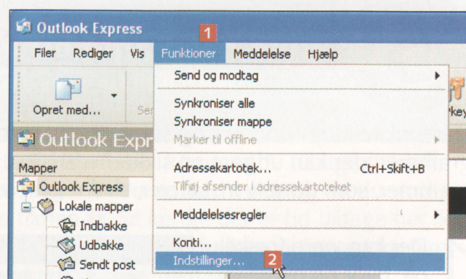

2 Klik på fanebladet **Avanceret** 3 for at indstille deling af internetforbindelsen. Hvis du ikke vil have, at de andre computere på netværket skal kunne anvende internetforbindelsen fra denne pc, skal du fjerne fluebenet i **Tillad andre brugere på ...** 4.

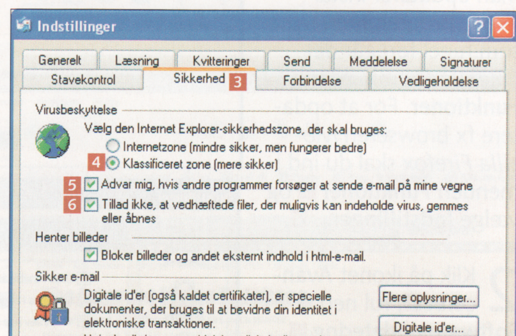
9 Luk af for skadelige e-mails

Moderne e-mails indeholder ofte html-koder, billeder og formatering og er dermed lige så farlige som hjemmesider. Men med e-mails er der også risiko for virus i vedhæftede filer. Derfor er det vigtigt at indstille dit postprogram til at modstå truslen fra virus, bl.a. i vedhæftede filer.

1 Åbn *Outlook Express*. Klik på menuen **Funktioner** 1 og vælg **Indstillinger...** 2.

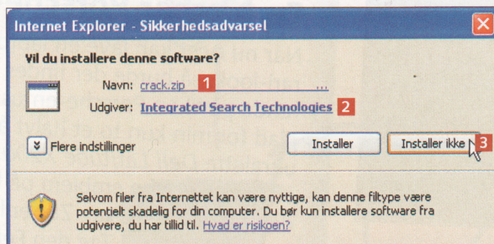

2 Klik på fanebladet **Sikkerhed** 3. Sæt markering i **Klassificeret zone (mere sikker)** 4 for at vælge samme høje sikkerhedsniveau, som der gælder for klassificerede websteder i *Internet Explorer.* Sæt flueben i **Advar mig, hvis ...** 5 – så risikerer du ikke, at en virusbagdør forsøger at sende spammails i dit navn. Sæt også markering i **Tillad ikke, at vedhæftede filer ...** 6. Det forhindrer, at du ved et uheld kommer til at åbne eller gemme filer, som har de typiske virus-filendelser som .exe, .com, .pif, .bat og .scr.

10 Vær smartere end virussene

Man kan aldrig være helt sikker på ikke at blive ramt af virus. Det ville nemlig betyde, at alle programmer skulle nægte dig adgang til internettet, og så voldsomt går vist ingen sikkerhedsprogrammer til værks. I et øjebliks uopmærksomhed kan man komme til at acceptere en uheldig download, åbne en virusbefængt e-mail eller klikke ja til en boks, der installerer et mystisk program.

Det gælder om at være mistænksom, når man færdes på nettet eller modtager e-mails. Gå ud fra, at en e-mail eller en dialogboks er skadelig, indtil du har modbevist det, i stedet for at formode, at der ikke sker noget. På nogle hjemmesider kan du støde på en boks, som spørger, om du vil installere et program, køre et *ActiveX script* eller downloade en fil. Det er vigtigt altid først at tjekke navnet på programmet 1, og derefter hvem det kommer fra 2. Hvis navnet virker underligt, udgiveren lyder ukendt, eller du er i tvivl, bør du altid vælge **Installer ikke** 3. I eksemplet var der tale om en orm, der forsøgte at installere en bagdør på pc'en. Med antivirus og firewall er du godt garderet, men det er altid bedre at være 100 procent sikker end uheldig.

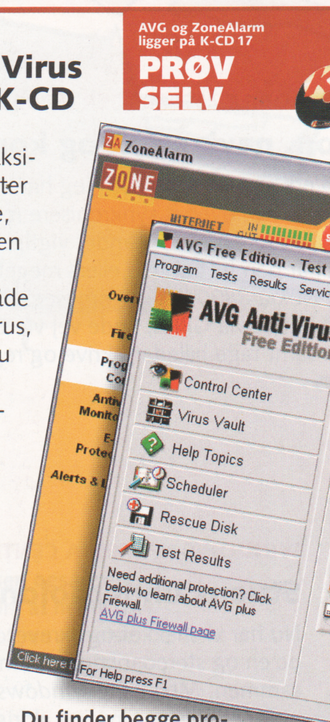
Vær også opmærksom på, at gamle disketter eller -cd'er kan indeholde virus, som siden er blevet fjernet fra harddisken. Det er vigtigt at skanne cd'er for virus, inden du kopierer filer fra dem.

Installer AVG Anti-Virus og ZoneAlarm fra K-CD

AVG og ZoneAlarm ligger på K-CD 17 **PRØV SELV**

Et antivirusprogram giver maksimal beskyttelse. Normalt koster den slags programmer penge, men firmaet Grisoft tilbyder en gratis version af deres populære *AVG Anti-Virus*, som både skanner pc'en jævnligt for virus, holder øje med de e-mails, du sender og modtager, og forhindrer, at du downloader inficerede filer.

Selv om man godt kan klare sig med *Windows XP*'s indbyggede firewall, anbefaler vi, at du installerer en rigtig firewall. Ligesom med antivirus behøver en firewall heller ikke koste dig noget. Verdens bedste firewall, *ZoneAlarm*, findes i en helt gratis udgave, og den er mere effektiv end Windows' egen.

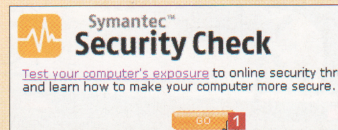

Du finder begge programmer og trin for trinvejledninger på vores K-CD.

Skan pc'en for sikkerhedshuller og virus på nettet

Nogle virus kan slå pc'ens antivirusprogram fra. Hvis pc'en kører langsommere, eller der er andre virussymptomer, selv om antivirusprogrammet ikke finder noget, bør du skanne pc'ens sikkerhed og undersøge den for virus via nettet. Alle store antivirusproducenter har denne service.

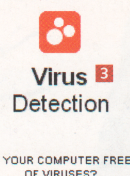
1 Åbn *Internet Explorer*, og gå ind på adressen *security.symantec.com* (uden www). Klik på **GO** 1 i toppen af vinduet.

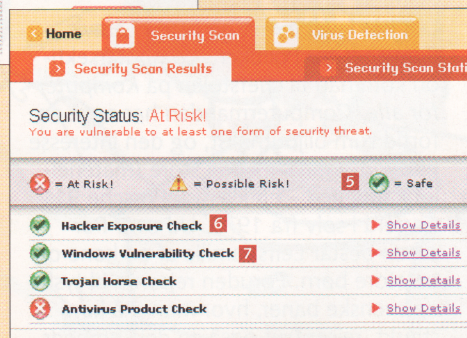
Symantec™ Security Check

Symantec Security Check tests your exposure to a wide you determine your Internet security needs.

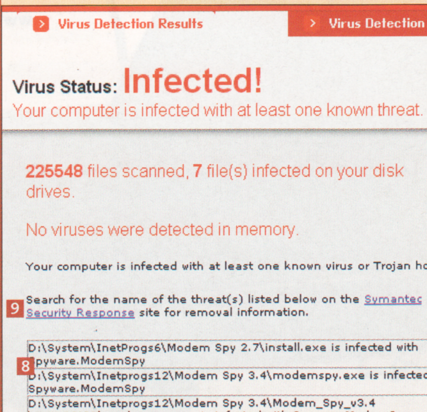

2 **Security Scan** 2 skanner pc'en og ser, om den er åben for trusler fra nettet – fx trojanske heste og svagheder i Windows. **Virus Detection** 3 laver en almindelig virusskanning. Klik på **Start** 4 under **Security Scan** for at tjekke sikkerheden på nettet.

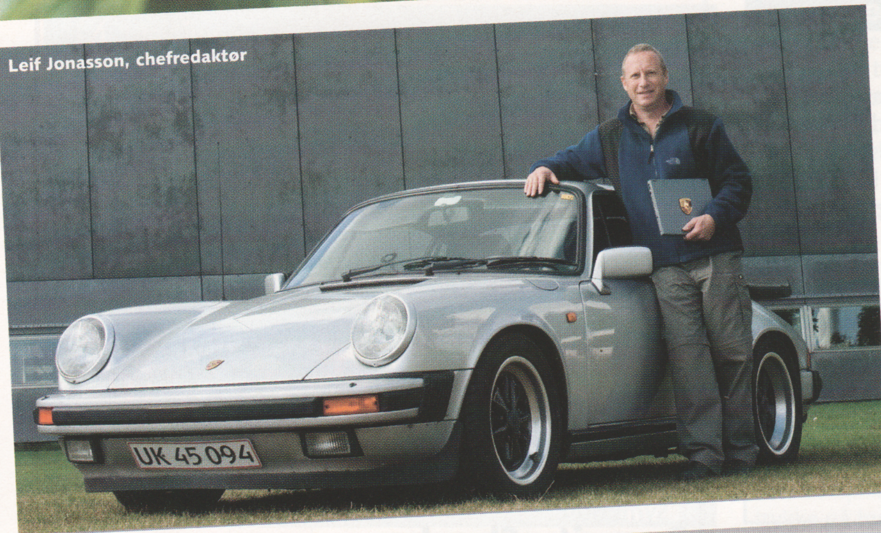

3 Så vises resultatet. Et grønt flueben 5 viser, at alt er O.K. Testen viser fx om hackere kan få adgang 6, og om der er sårbarheder via dine indstillinger i Windows 7.

4 Klik på fanebladet **Virus Detection**, og klik på **Start**. En *ActiveX*-komponent vil nu installeres – sig ja.

5 Når skanningen er færdig, vises en fyldig rapport, og er der fundet virusser på systemet, vises deres navne og placering 8. Via linket **Symantec Security Response** 9 kan du læse mere om, hvordan du fjerner de virus, som skanningen finder.

Leif Jonasson, chefredaktør

EN HJEMMEGJORT DELL (238 KR.)

En bærbar Porsche-pc

Når nu Acer kan lave en laptop i Ferrari-look, så burde der findes en tilsvarende pc til en Porsche-entusiast. Jeg er glad for min kun to et halvt år gamle, ultralette *Dell Latitude X200*. Med et orignalt Porsche emblem på låget bliver den med et trylleslag Zuffenhausens svar på Modena. Tag den Ferrari!

www.pelicanparts.com

CHEFREDAKTØREN:

Benzin i blodet

Leif har lavet aviser og blade i årevis. Som chef for Politikens computersektion kom han til chefstolen på *Komputer for alle*. Computermanden har også en fortid som biljournalist, og den interesse har udmøntet sig i den store (materielle) kærlighed – en klassisk Porsche 911 Carrera i sølv fra 1976. Ud over Porschen består Leifs familie af en kone og tre store børn. Foruden rejserne til tyske og svenske baner, hvor man må køre stærkt, rejser Leif også en del i embeds medfør – så bærbar elektronik, der rent faktisk er til at bære, scorer højt.

PIXMA IP4000 (939 KR.)

Fotomesteren

Min indre sparegris har altid overtalt mig til at købe den billigste blækprinter. Men nu er jeg klar til at printe på fotopapir i 9600 x 2400 dpi og direkte på hjemmebrændte cd'er. Og så går jeg varmt ind for Canons princip med én patron pr. farve, så man ikke er tvunget til at smide en masse dyrt blæk ud, bare fordi der ikke er mere blåt.

www.canon.dk

HP 6515 MOBILE MESSENGER (5399 KR.)

Telefon, navigation og kontor i et

HP 6515 er den lækreste PDA, jeg har haft til test nogen sinde. Ud over at synkronisere med min e-mail, kalender og alt det andet vigtige på kontoret, så har den forvist min ellers meget lækre klassiske *Nokia 8890* til designmuseet. Jeg kan nu gå på nettet via GPRS, finde vej via GPS og TomTom samt tage billeder, skrive og regne.

www.hp.dk

WINDOWS XP MEDIA CENTER (PRIS IKKE FASTLAGT)

Stuens underholdningscentrum

Nu har vi snakket og skrevet om det i årevis, hvordan pc'en og stereoanlægget samt dvd-afspilleren skulle vokse sammen. Med HP's *Windows Media Center PC* kan jeg få optaget alle de film, jeg aldrig når at se på tv. Jeg glæder mig også til at lægge 2-300 af mine bedste cd'er ind på harddisken og se mine feriefotos med familien.

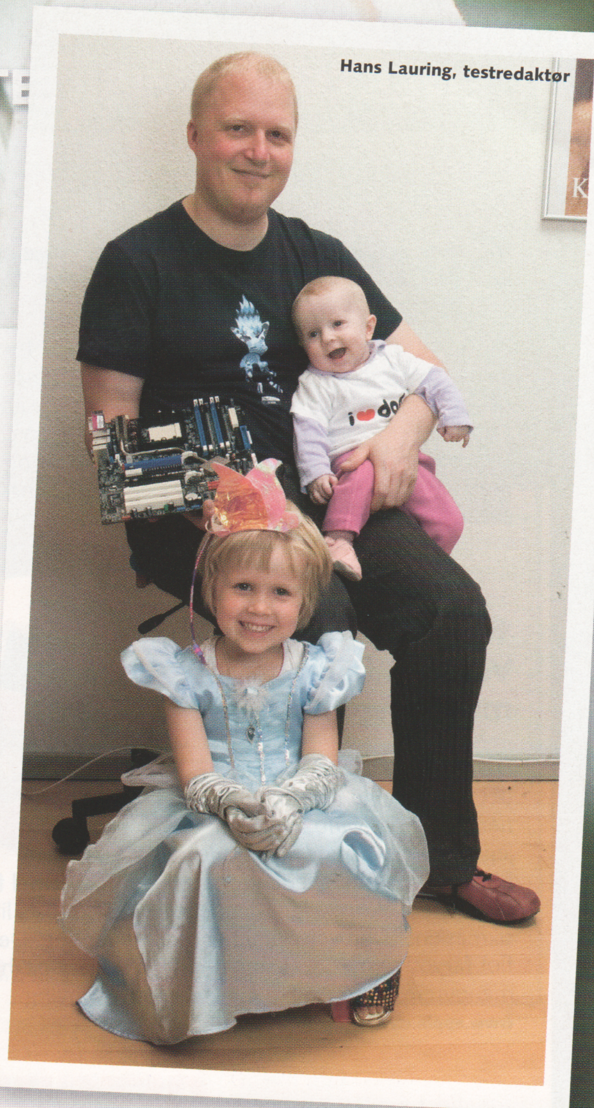
www.hp.dk

Af Hans Lauring. Foto: Hans Juhl, Thurid Petersen og Jesper Hansen

TESTREDAKTØREN:

Familieramt pc-nørd

Hans har sin chefs ord for at være en blændende god pc-journalist, og han stortrives i jobbet som testredaktør, måske især fordi han er vild med dimser i almindelighed – og med pc'er i særdeleshed. Dem bygger han naturligvis selv til privat brug. Apropos privat så er Hans en kærlig far til to døtre og gift med Gitte, med hvem han for nylig er flyttet ind i et nyindkøbt rækkehus, de længe havde drømt om. Nu drømmer Hans om dengang, han var yngre og kunne sidde hele natten og spille pc-spil.

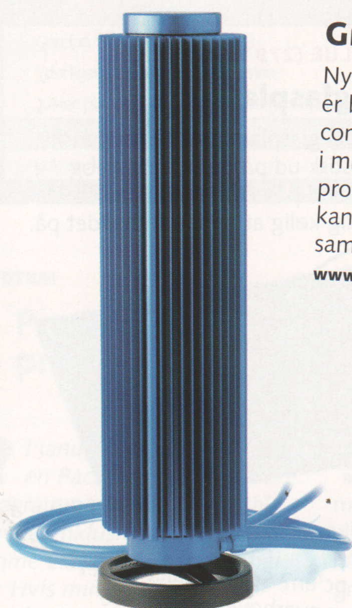
Hans Lauring, testredaktør

ASUS K8N SLI PREMIUM (1319 KR.)

Grundstenen i fremtidens pc

Ny pc skal der jo altid til. Men andre ting er blevet vigtigere end at skille familiens computer ad og samle den igen. Bundkortet i min favn er klargjort til AMD's hurtigste processorer et stykke ud i fremtiden, og så kan man have to superhurtige grafikkort i samtidig ...

www.asus.com

ZALMAN RESERATOR (1499 KR.)

Vandtårnet tager støjen

Min pc skal være så hurtig som muligt og kunne trække de nyeste spil til anmeldelser. Men den skal også bruges til forsøg på at skrive kreativt, og der bliver blæserstøjen fra en højtydende og hurtig pc et rent inferno. Vandkøling er vejen frem, og denne enhed fra Zalman er pæn, helt lydløs og (relativt) nem at installere.

www.studiedata.dk

SONY PLAYSTATION PORTABLE (2199 KR.)

Det transportable mediamonster

Med en times transport hver vej til arbejde (og ingen Porsche) kræves der underholdning. Sonys *PSP* er et rendyrket underholdningscenter, der kan andet end at spille spil. Grafikken er sublim, og lyden rykker. Men den håndholdte genistreg kan med den rette mængde (dyre) hukommelseskort også afspille film og fungere som en rigtig god MP3-afspiller.

www.yourpsp.com

SONOS DIGITAL WIRELESS MUSIC (12.742 KR.)

Alles musik fra samme harddisk

Sonos-systemet spiller musik fra din pc trådløst på sit eget netværk i hele huset. Hver enhed er en komplet forstærker, og systemet kan styre 32, der ikke behøver spille det samme, så far kan høre U2, mens mor hører Pink og den ældste datter *Åh Abe Greatest*. Det hele styres fra den *iPod*-lække fjernbetjening med farveskærm.

www.sonos.com/eu

NYHEDSREDAKTØREN:

Sportslig nørd

Morten er *Komputer for alles* nyhedsredaktør. Han bor alene, så der er ingen til at løfte en fornuftig pegefinger, når han får lyst til at skaffe sig nyt elektronisk isenkram. I sin fritid er han overraskende fysisk aktiv af en computerentusiast at være. Han spiller fodbold, løber og cykler, men han finder selvfølgelig altid en undskyldning for at slæbe en eller anden elektronisk dims med på løbeturen.

APPLE IPOD NANO (1999 KR.)

Verdens lækreste musikafspiller

Der findes afspillere på markedet med mange flere funktioner, end *iPod Nano* har. Men jeg er villig til at undvære både FM-radio og muligheden for at se video til fordel for det forbandet lækre design, der kendetegner Apples lille musikmaskine. Den vejer praktisk taget ingenting. Den har flot farveskærm. Og så har den det smarte *iPod*-hjul til at manøvrere rundt i den 4 GB store musiksamling.

www.apple.dk

BEOLAB 3 (2 X 10.000 KR.)

Lækker lyd i dyrt design

Der er ikke det sædvanlige kølige og kantede B&O-look over disse højttalere, som ikke er større end et par standardhøjttalere til computeren. De ligner snarere noget fra en science fiction-film. Men hvor er de flotte alligevel! Og hvor lyder de godt! Og hvor er de dyre!

www.bang-olufsen.com

ICEMAT SECOND EDITION BLUE (279 KR.)

Musemåtten er en glasplade

Det er egentlig bare en mat, blå glasplade. Men den danskproducerede IceMat ser fantastisk ud på skrivebordet, og musen glider noget nemmere end på en almindelig stofmåtte. Desuden er glaspladen dejlig kølig at hvile håndleddet på.

www.icemat.dk

Morten Skeldal Østergaard, nyhedsredaktør

POLAR S625X (3099 KR.)

Uret taler med pc'en

Et ur, der kan måle pulsen og kobles til pc'en? Spørgsmålet er slet ikke, om jeg ønsker mig det, men om jeg overhovedet kan leve uden! *Polar S625X* kommer aldrig til at vinde priser for flot design. Til gengæld er det spækket med muligheder. Jeg kan fx måle min puls, mens jeg løber, og så smide mine tider og pulsmålinger ind i et regneark, når jeg kommer hjem. Så kan jeg holde øje med, hvordan formen udvikler sig over længere tid.

www.polar.dk

LAYOUTCHEFEN:

Kreativ haveentusiast

Elisabeth er ikke vild med ting bare for tingenes skyld, men hun kan vældig godt lide lækkert og nyttigt værktøj – og hun ved, hvordan man bruger det! I sin karriere har hun tidligere formgivet såvel et par af landets førende dagblade som tryksager af (næsten) enhver anden art. Som *Komputer for alles* kreative drivkraft udnytter hun i forvejen en hel del godt værktøj, men man kan jo altid fristes af noget større, hurtigere og nyere. Vores altid aktive layoutchef er i øvrigt også haveentusiast, så når familien (ægtemand, to børn og to katte) ellers giver tiden, står den fortrinsvis på havearbejde og andet friluftsliv.

FRIENDLY ROBOTICS ROBOMOW RL1000 (15.000 KR.)

Robotten klarer det kedelige

Havearbejde kan være både kreativt og beroligende, men græsslåningen har aldrig været det, der stod øverst på hitlisten, og derfor er en græsslåningsrobot et stort ønske. Denne model kører uden om bedene, når man har markeret dem, og returnerer helt af sig selv til sin oplader – så er der mere tid til køkkenhaven og staudebedene.

www.friendlyrobotics.dk

WACOM INTOUS 3 (2321 KR.)

Slå en streg på skærmen

Computermusen er ikke velegnet til layout og fint tegnearbejde på skærmen. Den nyeste Wacom-pen, der minimerer musesmerter, er smart og praktisk med de ekstra taster i tegnebordet – alt sammen noget, der gør det kreative arbejde endnu sjovere.

www.wacom.dk

DELL 2405FPW 24" (10.750 KR.)

Bredskærm på højkant

Store og brede fladskærme er et must, når man layouter og designer på skærmen. En god skærm til det formål skal kunne drejes og vippes i alle retninger, og så skal den kunne roteres og fungere lige godt på den høje led. Det gør heller ikke noget, at denne Dell er væsentlig pænere end den gamle 17"-storskærm, der fylder op i stuen.

www.dell.dk

KODAK PICTUREVIEWER (999 KR.)

Del familiens fotos

Denne handy lille sag passer i en dametaske og kan rumme 150 af familiens bedste fotos samt læse kameraets kort – perfekt, hvis man gerne vil vise bedsteforældrene de to børn, men ikke lige orker at printe fotos og slæbe det tunge gamle fotoalbum med.

www.kodak.dk

VIDEO

Få smalfilmen ind på pc'en

? *Jeg har arvet en smalfilmsfremviser og en masse gamle smalfilm med optagelser fra min barndom, som jeg vil lægge over på pc'en og lave dvd'er af. Hvad skal jeg gøre?*

! Da smalfilmsfremvisere er forældede og ikke har nogen brugbare videoudgange, har du faktisk kun én mulighed for at overføre filmene selv – og den indebærer, at du har adgang til et digitalt videokamera.

Sæt smalfilmsfremviseren i gang med at vise filmene på et hvidt lærred, og optag det hele med et digitalt videokamera. Placer fremviseren og videokameraet ved siden af hinanden, så der kommer så lidt forskydning i vinklen som muligt. Efterfølgende kan du tilslutte videokameraet til pc'ens USB eller FireWire-port og overføre optagelserne til pc'en med fx *Windows Movie Maker*. God fornøjelse!

Det eneste, man selv kan gøre for at overføre smalfilmene til dvd, er at lave en genindspilning med et digitalt videokamera.

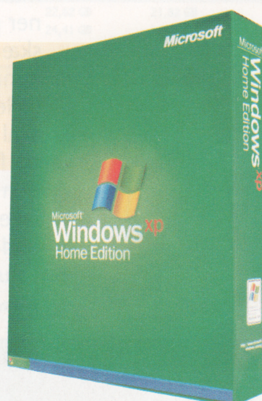
Det er muligt at få en specialist til at overføre smalfilmene til dvd, men det koster op imod 700 kroner pr. time.

STYRESYSTEM

Windows XP installeret på det forkerte drev

? *Jeg er kommet til at installere mit styresystem Windows XP på E- i stedet for C-drevet. Er det muligt at kopiere det fra den ene harddisk til den anden?*

! Nej. Hvis du vil have dit styresystem over på C-drevet, bliver du nødt til at installere det dér – sammen med alle drivere og dine andre programmer.

Windows kan ikke "bare" kopieres fra det ene drev til det andet. Så hvis man vil flytte det, bliver man nødt til at geninstallere hele molevitten.

Foto: Hans Juhl

Erik Christensen
Redaktør

Skriv til Spørg os

Spørgsmål og svar på disse sider er et uddrag af de e-mails, vi har modtaget på Komputer for alles SPØRG OS SERVICE på nettet.

Her kan bladets abonnenter få svar på de fleste spørgsmål – direkte og personligt. Nogle problemer – og deres løsninger – som redaktionen mener har størst interesse for alle andre læsere, bringes efterfølgende på disse sider.

OBS! Kun for abonnenter: Send os et spørgsmål via SPØRG OS SERVICE på WWW.KOMPUTER.DK

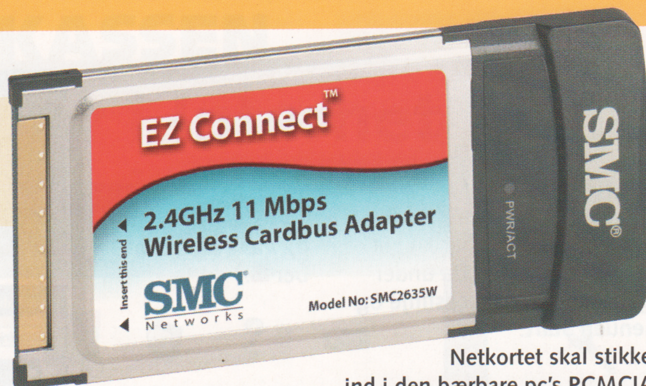
Mail til andre adresser, breve og telefoniske henvendelser kan vi desværre ikke påtage os at besvare.

HARDWARE

Trådløst netværk til den bærbare

? *Hvordan får jeg min bærbare pc koblet på et trådløst netværk?*

! Køb et *PCMCIA*-netkort, og put det ind i din bærbare pc's *PCMCIA*-port.

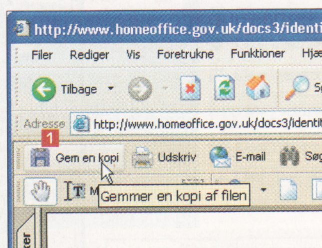
Netkortet skal stikkes ind i den bærbare pc's PCMCIA-port. Herefter skal driverne installeres. PCMCIA-netkortet fra SMC koster omkring 200 kr. på www.edbpriser.dk.

INTERNET

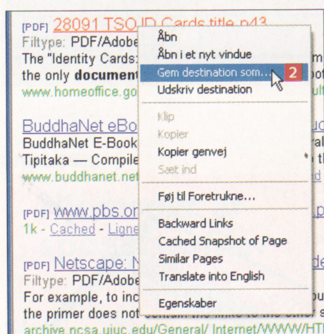
Kan ikke gemme PDF-hjemmesider

? *Jeg støder undertiden på hjemmesider i PDF-format, som jeg gerne vil gemme. Men jeg kan ikke finde ud af, hvordan jeg skal gøre – har I et godt tip?*

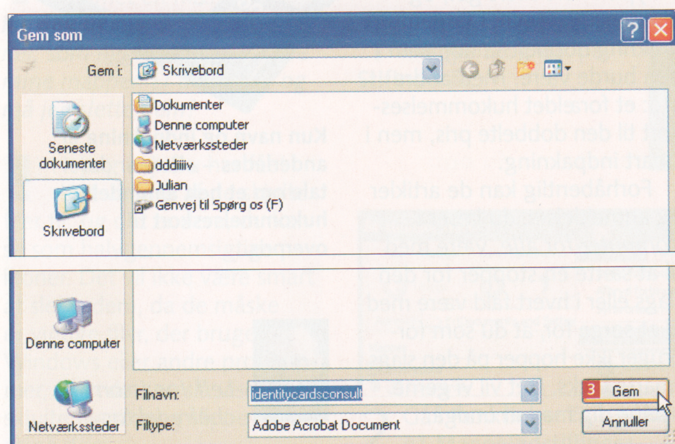
! Der er som regel to måder at gøre det på:

1 Når du er inde på hjemmesiden, kan du klikke på disketten i værktøjslinjen **1**.

2 I stedet for at gå direkte ind på PDF-hjemmesiden kan du højreklikke på PDF-sidens lænke (fx i Google) og vælge **Gem destination som …** **2**. Herefter skal du finde det sted, filen skal gemmes, og klikke på **Gem** **3**.

WINDOWS

Geninstallering af demo

? *Jeg installerede en demo, som virkede i 30 dage, hvorefter jeg slettede den. Efterfølgende installerede jeg den igen, men den nægter at lade sig narre og siger, at prøvetiden er udløbet. Hvordan kan den vide, at jeg allerede har haft den installeret?*

! Fordi demoer efterlader et "tidsstempel" i Windows' registreringsdatabase, som forbliver, selv om demoen afinstalleres. Man kan sandsynligvis opsnuse "tidsstemplet" i registreringsdatabasen, fjerne det og få ekstra 30 dage, men det er forbudt!

SOFTWARE

PÅ K-CD

Masser af lyd men intet billede

? *Jeg har flyttet alle mine videoklip over på den nye pc, men når jeg afspiller dem, er der ikke noget billede – kun lyd. Hvad er der galt?*

! De fleste videoklip er komprimerede. Derfor skal afspilleren bruge et lille program, kaldet et codec, til at afvikle dem. Og eftersom du har flyttet dine videoklip til en ny pc, mangler disse codecs.

Prøv at åbne videoklippene, mens du er på internettet, for *Windows Media Player* vil automatisk prøve at hente de rette codecs. Alternativt kan du installere de fire standard-codecs, som ligger på *K-CD*'en under *Tilbehør*.

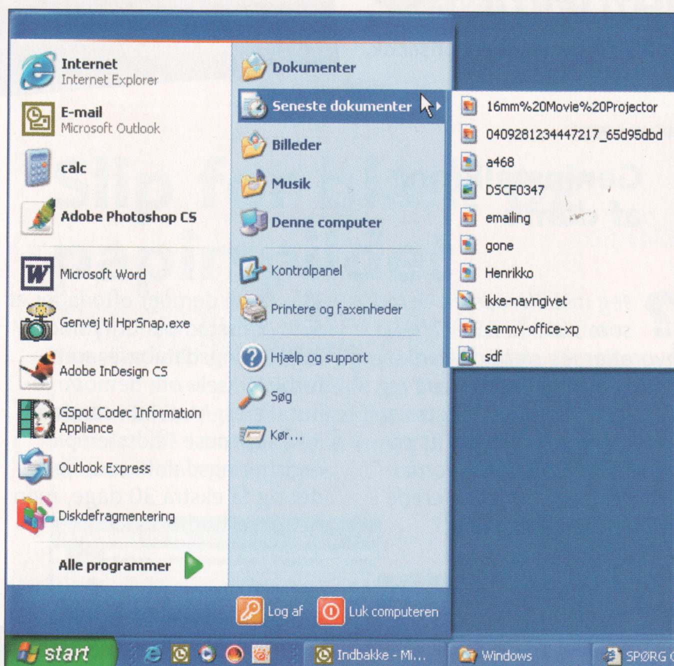
Hvis *Media Player* ikke kan afspille filen **1**, skyldes det som regel manglen på et codec.

WINDOWS

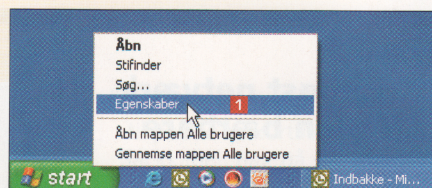
Fjern Seneste dokumenter-oversigten

? *Hvordan fjerner man listen Seneste dokumenter i Windows' Start-menu?*

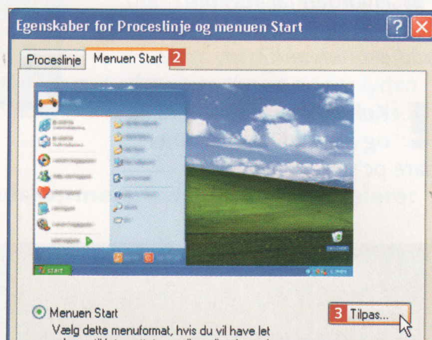
! Hvis man vil af med oversigten over de dokumenter, man sidst har kigget i, skal man slå den fra under **Egenskaber for Proceslinje og menuen Start**.

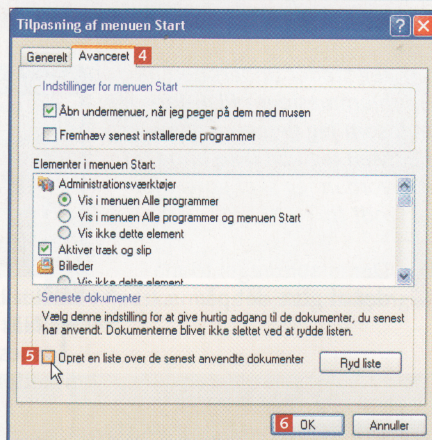
1 Højreklik på **Start**-knappen, og vælg **Egenskaber** 1.

2 Klik på fanebladet **Menuen Start** 2, og klik på **Tilpas…** 3.

3 Klik på **Avanceret** 4, og fjern fluebenet ud for **Opret en liste…** 5. Afslut med **OK** 6.

KOMMENTAR

Varm luft i metermål

Der er slet ingen grund til at skjule, at vi her på redaktionen er ganske begejstrede for computere, og hvad der hører sig til omkring disse fantastiske maskiner.

Når du på disse sider kan læse om både programmer og dimser, der hører til computeren, er det da forhåbentlig også tydeligt.

Vi er fascinerede af, hvor mange forskellige funktioner pc'en kan udføre, og ikke mindst af det spændende udstyr, der kan sluttes til pc'en.

Når det er sagt er der til gengæld også grund til at se kritisk på de mange nye produkter, der dukker op. Det er nemlig ikke altid dig – kære forbruger – der er tænkt på.

Se blot på firmaet SanDisks nye hukommelseskort, der sælges under navnet Shoot & Store (skyd og gem). Her er der tale om en stribe helt almindelige hukommelseskort, som der findes i tusindvis af allerede.

Den eneste forskel, vi kan få øje på, er, at kortene sælges andre steder, end man traditionelt sælger hukommelseskort. Dertil kommer, at de rummer færre billeder, end et typisk kort ellers gør, og at prisen pr. megabyte er omkring dobbelt så høj, som den burde være. Med andre ord: et forældet hukommelseskort til den dobbelte pris, men i smart indpakning.

Forhåbentlig kan de artikler og anmeldelser, du læser i *Komputer for alle*, være med til at sætte en stopper for den slags eller i hvert fald være med til at sørge for, at du som forbruger ikke hopper på den slags smarte tricks. Det vil vi gerne hjælpe dig med at undgå.

Kun navn og indpakning er anderledes – ellers er der tale om et helt almindeligt hukommelseskort til overpris.

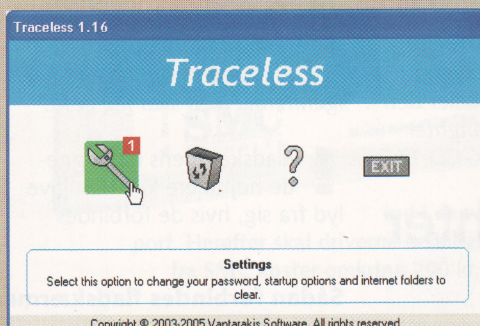
Leif Jonasson
chefredaktør

VÆRKTØJSKASSEN

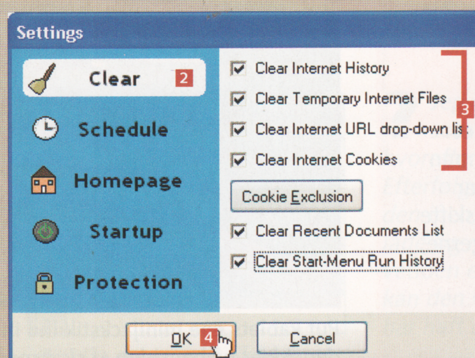
Slet alle spor i Internet Explorer

PÅ K-CD

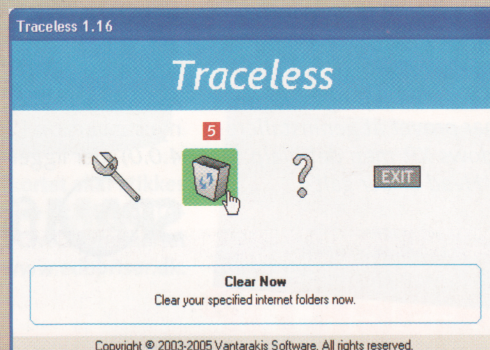
! Denne gang byder værktøjskassen på et lille snedigt program, der automatisk rydder op i *Internet Explorer*. Programmet kan indstilles til at slette alle de midlertidige internetfiler og cookier og rydde oversigten, hver gang Windows starter, så andre brugere ikke kan se, hvilke hjemmesider man sidst har besøgt. I bund og grund udfører programmet de forskellige rutiner, der skal til for at slette alle spor. Nemt og bekvemt!

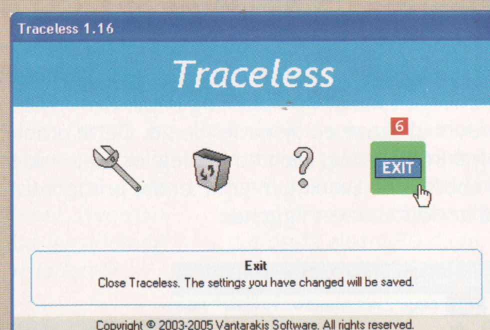
1 Åbn *Traceless*, og klik på svensknøglen 1.

2 Klik på **Clear** 2, og marker alle de opgaver, som skal udføres ved opstart 3 (for en fuld oprydning skal alle punkter markeres). Afslut med **OK** 4.

3 *Traceless* behøver ikke vente på en genstart for at rydde op. Klik på skraldespanden 5 for at starte oprydningen.

4 For at lukke programmet skal der klikkes på **Exit** 6. Næste gang, Windows starter, vil *Traceless* slette alle spor.

WINDOWS

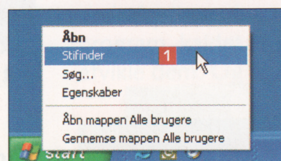
Hjemsøgt af spøgelsesfiler

? *Lige pludselig er der kommet en masse mærkelige halvgennemsigtige ikoner, som ligger og flyder i alle mine mapper. Er det virus, og må jeg slette dem?*

! Nej og nej. Du har fået slået visning af de skjulte filer til, og det er dem, du kan se som halvgennemsigtige ikoner. Det vil ikke være smart at slette dem, da de måske er vigtige filer, der bruges af Windows eller andre programmer, men du kan slå visning af skjulte filer fra og slippe for at se på dem.

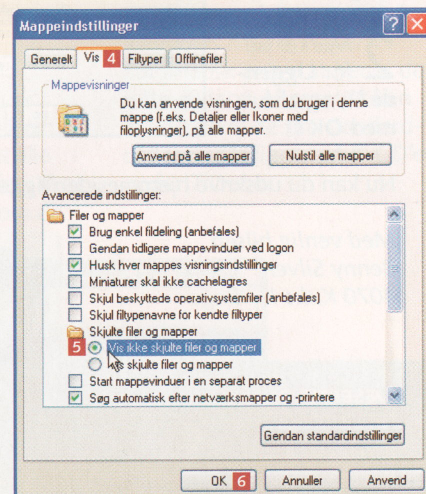
Sådan skjules de skjulte filer:

1 Højreklik på **Start**-knappen, og klik på **Stifinder** 1.

2 Gå i **Funktioner** 2, og klik på **Mappeindstillinger...** 3.

3 Klik på fanebladet **Vis** 4, marker ud for **Vis ikke skjulte filer og mapper** 5, og afslut med **OK** 6.

SPAMFIGHTER

Outlook Express vil ikke åbne

? *Hver gang jeg prøver at åbne Outlook Express, får jeg meddelelsen: msimn.exe har fundet en fejl og afsluttes. Jeg har prøvet at geninstallere Windows XP, men det hjalp ikke. Hvad er der galt?*

! Det er en ældre version af programmet *SPAMfighter*, der er skyld i problemet. Afinstaller det, og installer den nyeste version (*SPAMfighter 4.0.0*), der ligger på *K-CD 17*.

HARDWARE

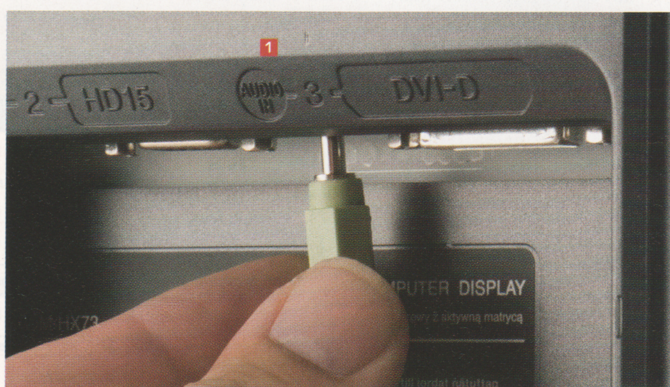
Ingen lyd i skærmen

? *Jeg har lige fået en fladskærm med indbyggede højttalere, men kan ikke få lyd igennem. Hvad skal jeg gøre?*

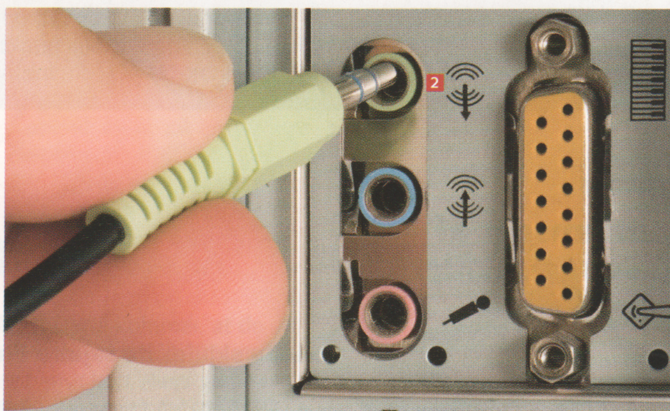
! Fladskærmens indbyggede højttalere kan kun give lyd fra sig, hvis de forbindes til pc'ens lydkort med et minijackkabel. Bag på skærmen, som regel ved siden af skærmens indgange, kan minijackkablet tilsluttes.

Sidst, men ikke mindst, skal der være skruet op for lyden på skærmen og i Windows.

Sådan forbindes fladskærmens indbyggede højttalere:

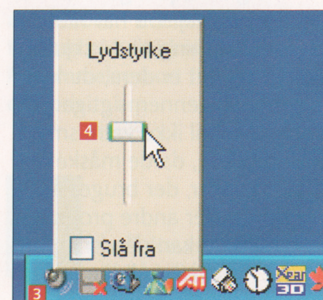
Put kablets ene minijackstik ind i fladskærmens højttalerindgang 1, der sidder på bagsiden af skærmen.

Lokaliser lydkortets lydudgang (som regel markeret med grøn), og put kablets andet minijackstik i 2.

Sådan skruer du op:

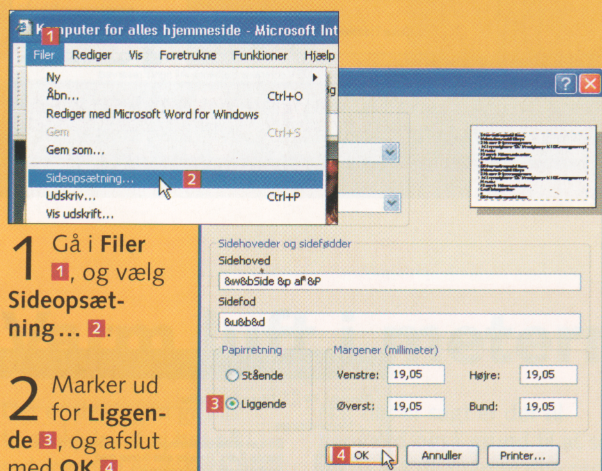
Klik en enkelt gang på det lille højttalerikon i systembakken 3, og flyt skyderen op 4.

LÆSERTIP

Slip for blæk og papirspildet

I *Komputer For Alle* nummer 12 2005 skriver I om det urimelige spild af dyrt blæk og papir, der opstår, når man prøver at skrive en hjemmeside ud. Dette problem har også irriteret mig, men nu har jeg løst det – uden at skifte webbrowser. Løsningen er at ændre printerindstillingerne, så udskriften laves liggende.

1 Gå i **Filer** 1, og vælg **Sideopsætning...** 2.

2 Marker ud for **Liggende** 3, og afslut med **OK** 4.

Nu kan du udskrive hjemmesiden liggende.

Med venlig hilsen
Benny Silvert
4070 Kirke Hyllinge

LÆSERTIP ØNSKES!
Har du også et tip, du vil dele med andre, så send det til red@komputer.dk. Bringer vi dit tip på disse sider, får du tilsendt en gave som fx dette højttalersæt, MX5021 WHT, fra Altec Lansing.

HARDWARE

Tilslut en projektor til pc'en

? *Hvordan tilslutter man en projektor til pc'en?*

! En projektor kan tilsluttes pc'en på flere forskellige måder. Først og fremmest kan den tilsluttes grafikkortets VGA-udgang, ganske som var det en almindelig pc-skærm. Dernæst kan den tilsluttes en S-video- og Scartudgang ligesom et fjernsyn. Nogle projektorer kan også tilsluttes via DVI.

Projektoren kan altid tilsluttes pc'ens grafikkort, som var det en almindelig pc-skærm.

Hvis grafikkortet har en S-videoudgang, kan man også tilslutte projektoren via den.

Her kan man bl.a. tilslutte sin dvd- eller videoafspiller og bruge projektoren som tv.

OUTLOOK

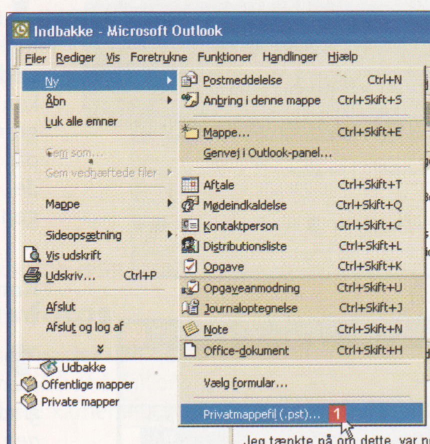
Backup af e-mails

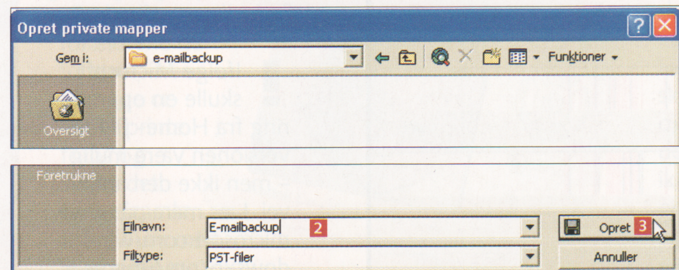
? *Jeg vil flytte alle mine Outlook-e-mails over på en ny pc. Hvad skal jeg gøre?*

! Det nemmeste er at oprette en privat postmappefil, flytte alle e-mails over i den, brænde den på en cd og til sidst importere den i *Outlook* på den nye pc.

Sådan gør du:

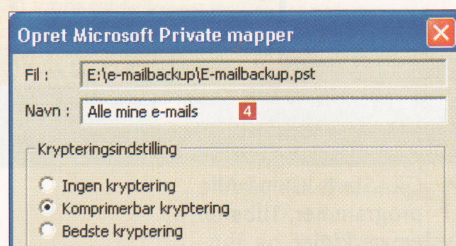
1 Åbn *Outlook*, gå i **Filer, Ny,** og klik på **Privatmappefil (.pst)...** **1**.

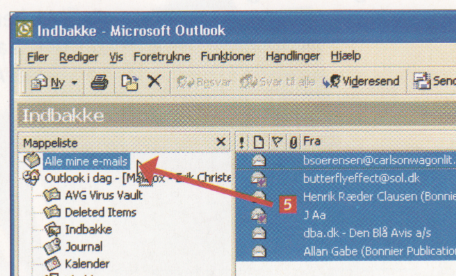

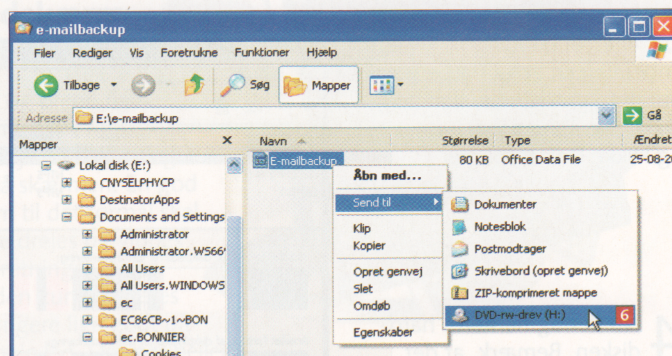
2 Find et passende sted at gemme postfilen, giv den et navn **2**, og klik på **Opret** **3**.

3 Giv postmappen et navn **4**, og klik **OK**.

4 Kopier alle e-mails over i den nye postmappe **5**, og luk *Outlook*.

5 Brug evt. Stifinder til at finde frem til postfilen, højreklik på den, vælg **Send til**, og klik på din cd- eller dvd-brænder **6**. Brænd filen på en cd eller dvd.

Kopier postfilen over på den nye pc, åbn *Outlook*, gå i **Filer, Åbn**, og klik på **Privatmappefil (.pst)**. Bladr frem til postfilen, og afslut med **OK**.

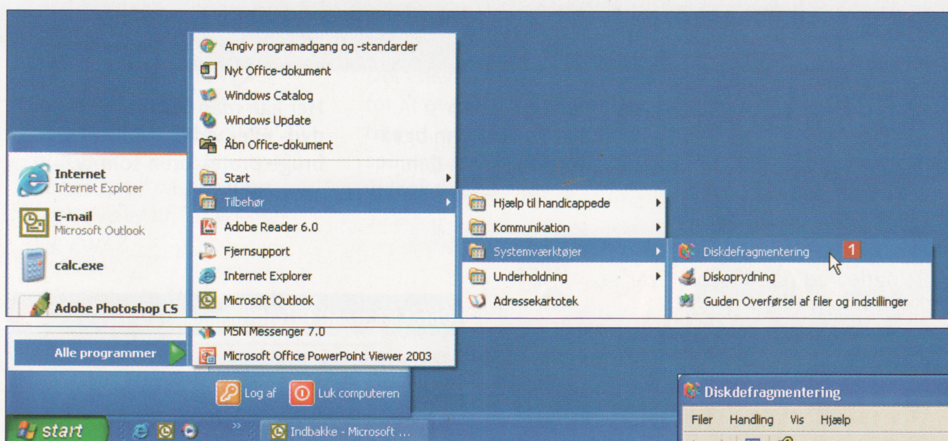
WINDOWS

Optimer harddiskens søgetid med defragmentering

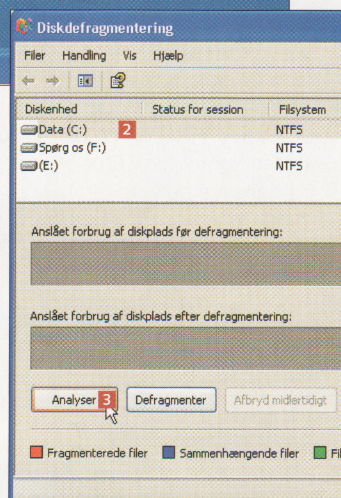
? *Jeg har hørt, at man bør defragmentere sin harddisk en gang imellem. Men hvad betyder det, og hvordan finder jeg ud af, om min harddisk bør defragmenteres?*

! At defragmentere harddisken betyder groft sagt at optimere læsningen af indholdet. Den detaljerede (og meget lange) forklaring finder du på www.howstuffworks.com (søg efter *Defrag*). Hvis du bruger pc'en meget og fx installerer/afinstallerer programmer hele tiden, vil den sikkert vinde hastighed ved at blive defragmenteret i ny og næ. Windows' egen *Diskdefragmentering* kan selv fortælle, om der er brug for at defragmentere.

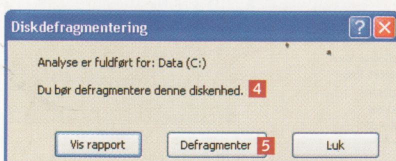
Sådan gør du:

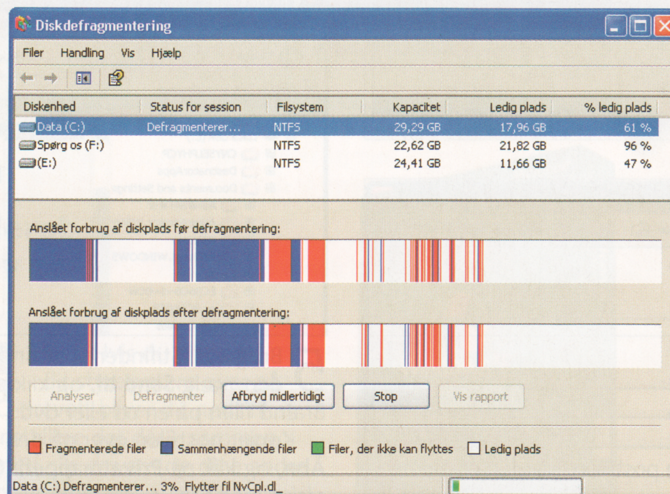
1 Gå i **Start**, klik på **Alle programmer**, **Tilbehør**, **Systemværktøjer**, og åbn **Diskdefragmentering** 1.

2 Marker den harddisk, der skal undersøges 2, og klik på **Analyser** 3.

3 Her kan du se Windows' egen anbefaling 4. Hvis anbefalingen er, at harddisken bør defragmenteres, skal du lukke alle åbne programmer og klikke **Defragmenter** 5.

4 Nu defragmenteres harddisken. Bemærk, at det kan tage meget lang tid.

Hvis der skrives på harddisken, mens der defragmenteres, vil **Diskdefragmentering** starte forfra. Sørg derfor for at lukke alle åbne programmer.

3 HURTIGE

Kan ikke åbne cd-rom-drevet

? *Mit cd-rom-drev nægter at åbne. Der sker intet, når jeg trykker på Eject-knappen, og der sker heller ikke noget, når jeg prøver at åbne det fra Windows. Hvad skal jeg gøre?*

! Forrest på dit cd-rom-drev (neden under selve skuffen) er der et lille hul. Tag et stykke stift ståltråd, og mas det gennem hullet, til det "klikker". Så åbner skuffen.

Feriebillederne er forsvundet!

? *Hjælp! Jeg er kommet til at slette alle billederne fra vores ferie, som lå på digitalkameraet. Jeg troede, at de var blevet overført til pc'en, men nej. Kan jeg gøre noget?*

! Hvis du ikke har taget nye billeder i mellemtiden, er der en god chance for, at de kan reddes. Hent programmet *FileRecovery* på: www.pcinspector.de, og lad det prøve at genskabe billederne.

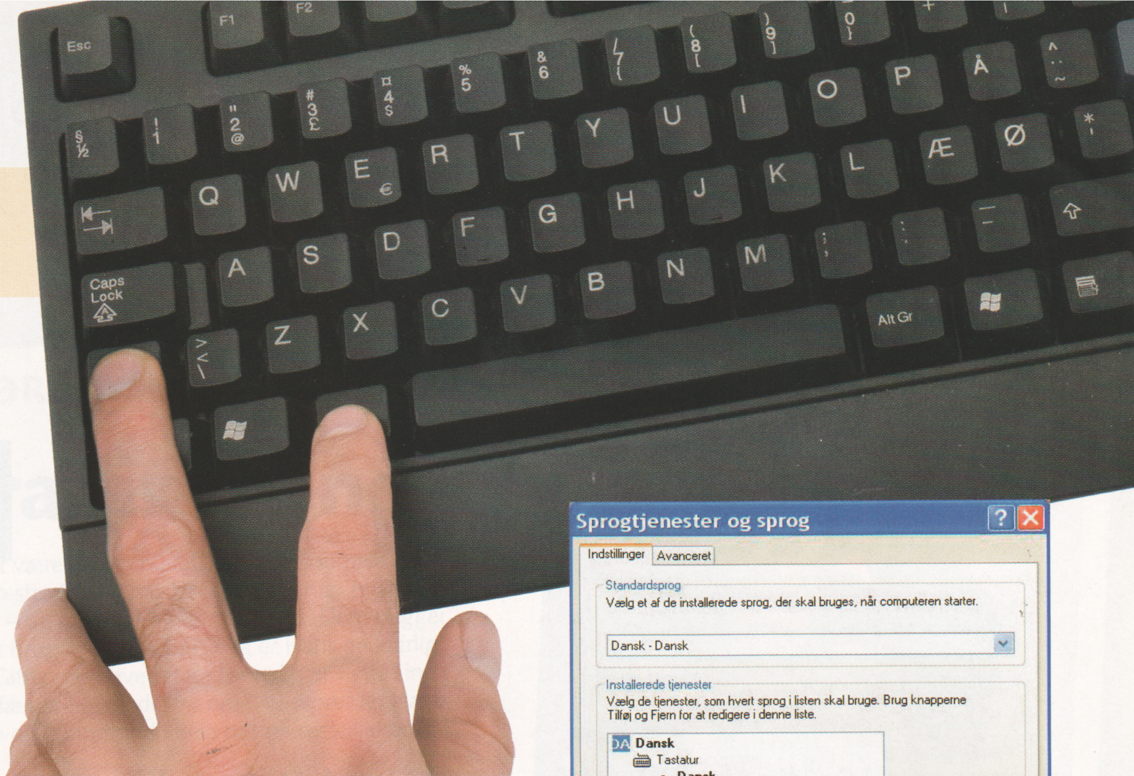
Kan man opgradere fra Home til Pro?

? *Kan Windows XP Home Edition opgraderes til Pro-versionen, uden at det går ud over alle programmer og indstillinger på pc'en?*

! Ifølge Microsoft skulle en opgradering fra Home- til Pro-versionen være mulig – men ikke den anden vej. Læs mere på: www.microsoft.com/windowsxp/pro/upgrading/matrix.mspx

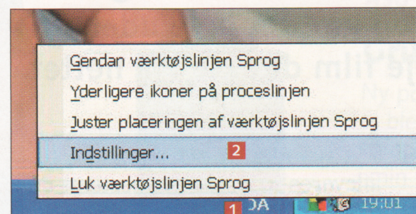
WINDOWS

Tastaturet skifter selv til engelsk

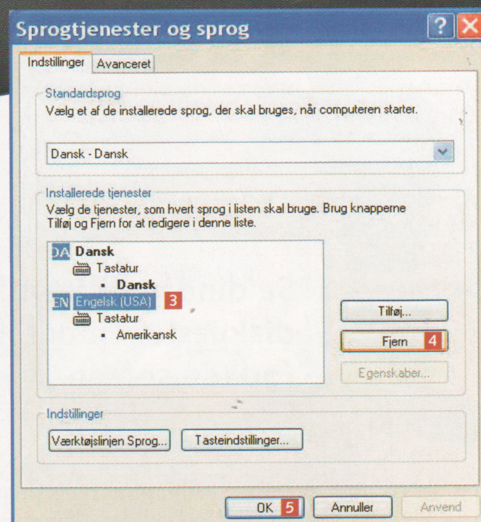
? *Nogle gange, når jeg sidder og skriver, skifter tastaturet fra dansk til engelsk, og så skal jeg selv skifte det tilbage. Irriterende! Hvorfor sker det, og hvad skal jeg gøre?*

! Tastaturlayoutet skifter automatisk fra dansk til engelsk (eller omvendt), hvis du trykker på **Alt-** og **Shift**-tasten samtidig. Hvis du ikke bruger det engelske tastatur til daglig, vil jeg foreslå dig helt at fjerne det.

1 Højreklik på sprogikonet 1 nede ved siden af uret, og klik på **Indstillinger...** 2.

2 Marker det engelske tastatur 3, klik på **Fjern** 4, og afslut med **OK** 5.

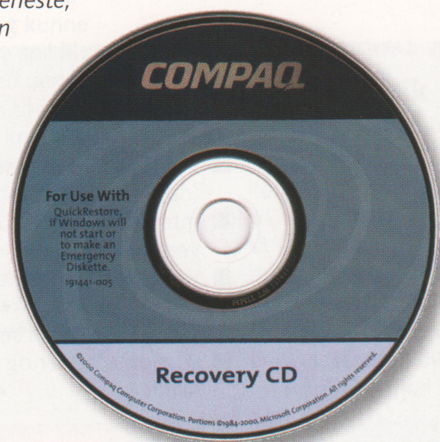

SYSTEM

Præinstallerede programmer

? *I januar måned købte jeg en Packard Bell-pc. Alle programmerne var præinstallerede, inklusive Windows XP Home Edition. Mit spørgsmål er: Hvis min pc af uransagelige årsager skulle finde på at gå ned, hvad skal jeg så gøre? Så mister jeg jo alle programmerne. Der fulgte ingen program-cd'er med, det eneste, der fulgte med, var en "Recovery-cd".*

! Der er ingen grund til at være nervøs. Programmerne er der et sted. Normalt vil din Recovery-cd indeholde både styresystemet og programmerne, men det kan også være, at de ligger på en skjult partition på din harddisk og først bliver hevet frem, når du putter Recovery-cd'en i pc'en.

Recovery-cd'en indeholder det, der skal til for at få pc'en tilbage til samme tilstand, som da den blev købt.

LÆSERTIP

Lav autosvar på dine e-mails

Hvis du skal på ferie eller holde en længere pause væk fra pc'en, kan det betale sig at lave et e-mail-autosvar, som fortæller afsenderne, at du ikke er til stede p.t. Men denne funktion skal sættes op på din internetudbyders server og IKKE i dit eget postprogram – for så vil det kræve, at din pc skal være tændt og på internettet hele tiden. Derfor: Ring til din udbyder og hør, hvordan du sætter et autosvar op på deres e-mail-server.

Med venlig hilsen
Kamilla Rasmussen
8000 Århus

LÆSERTIP ØNSKES!
Har du også et tip, du vil dele med andre, så send det til red@komputer.dk. Bringer vi dit tip på disse sider, får du tilsendt en gave som fx dette højttalersæt fra Altec Lansing og en batterioplader fra Varta.

LEJ FILM UDEN AT SKULLE AFLEVERE DEM:

Se film, når du har lyst

Se dine yndlingsfilm, når du har lyst. Drop køen i videobiksen, undgå diskussionen om, hvem der skal aflevere dvd'en, og gør det hele uden at forlade sofaen. Med Video-on-Demand kan du leje film direkte via nettet.

Det er søndag morgen. Regnen siler ned, og skyerne hænger tæt, så langt øjet rækker. I hjemmet trækker det så småt op til diskussionen om, hvem der nu skal ned og aflevere lejefilmene fra lørdag aftens filmhygge.

Kan du nikke genkendende til ovenstående situation, kan du nu ånde lettet op. Sådan behøver det nemlig ikke længere at være. Med udviklingen inden for hurtigere internetforbindelser er det nu også blevet muligt at bestille og se film i hjemmet. Det nye tilbud hedder Video-on-Demand og dækker ikke kun film, men fx også tv-udsendelser. At se videoindhold som fx filmtrailere via nettet har været muligt i længere tid, men ofte var trailernes kvalitet dårlig, og de blev afspillet i vinduer på størrelse med et frimærke. Kvalitet og filmstørrelse har hidtil været afhængigt af, at alle med en internetforbindelse inklusive meget langsomme forbindelser skulle kunne se trailerne. Men med bredbånd er det blevet teknisk muligt at sende spillefilm over nettet.

Lidt for begrænset udvalg

Der er flere fordele forbundet med at leje film på nettet via Video-on-Demand:

Hele familien kan nu sidde i hjemmets trygge rammer og udvælge en film, som alle har lyst til at se. Lejefilmene skal efterfølgende ikke afleveres inden for en bestemt tidsfrist, og der er åbent alle døgnets 24 timer.

Til gengæld er kvaliteten ikke helt på samme niveau som dvd-film, og der er betydeligt færre film at vælge mellem end i Blockbuster.

Med sammensmeltningen af pc og anden elektronik i hjemmet behøver du ikke længere at sidde foran pc-skærmen for at kunne se din lejefilm. Hvis du har en tv-udgang på dit grafikkort, kan du ved hjælp af et par kabler overføre billedet til dit tv-apparat.

Video-on-Demand fortsætter trenden, hvor livet bliver nemmere som fx ved indkøb af bøger, cd'er eller dvd'er via internettet. ■

Det skal du bruge

Der kan være store forskelle på de hardware- og softwarekrav, en specifik udbyder af Video-on-Demand kræver af din computer. Følgende er derfor baseret på kravene fra SF Anytime, som vi har brugt for at illustrere Video-on-Demand. Bemærk dog, at her er tale om absolut minimumskrav. En processor på 1800 MHz, 512 MB ram og et hurtigere grafikkort er mere realistisk.

Hardware

- Internetforbindelse med minimum 512 kb/sek.
- 700 MHz processor eller bedre
- Mindst 128 MB ram
- Mindst 16 MB ram på grafikkortet
- Tv-udgang på grafikkortet, hvis du vil se filmen på tv
- Højttalere, medmindre du bruger en bærbars indbyggede højttalere

Software

- Windows 98 eller senere versioner (dog ikke NT)
- Internet Explorer 6.0 eller en senere version
- Windows Media Player 9.0 eller en senere version
- Flash 6.0 eller en senere version.
- Pop-up-vinduer og cookier skal være tilladt

Af Erik Thygesen. Illustration: Lars Andersen

Så god kan tilværelsen også være. Ingen diskussioner om at hente og aflevere film, blot ren nydelse.

Sådan ser du film hos SF Anytime

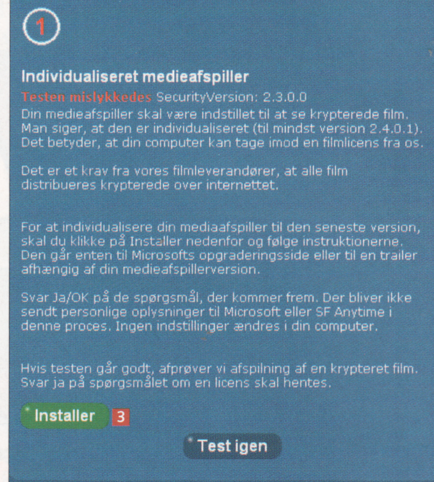

1 For at se film via Video-on-Demand skal man først finde en hjemmeside, der kan vise nogle gode film. Her fokuserer vi på SF Anytime, der har det mest varierede udbud af film. Gå ind på **www.sf-anytime.com**. Når du er kommet ind på siden, klikker du på **Start SF Anytime** 1.

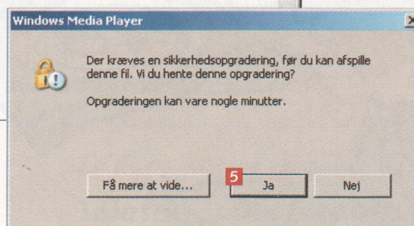
2 Herefter kører hjemmesiden en automatisk test for at se, om din computer er sat rigtigt op til at afspille film. Det kan godt tage et lille stykke tid. Skal du rette systemet til, får du vist siden til venstre. Klik på **Don't Panic** 2 for at få hjælp.

3 Alle brugere af SF-anytime skal som vist her have individualiseret deres medieafspiller. Ved at trykke på **Installer** 3 kommer du til Windows' hjemmeside, hvor sikkerheds-komponenten skal hentes.

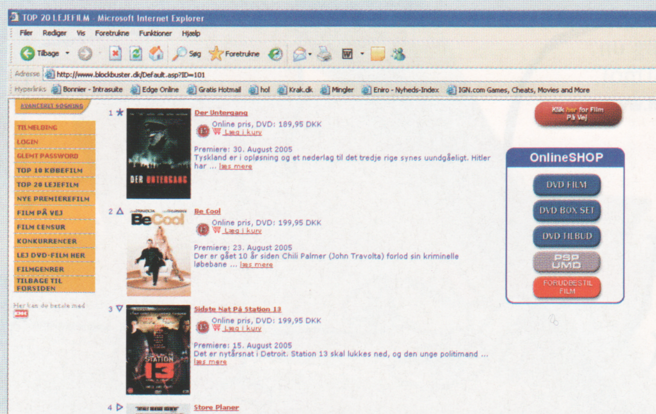

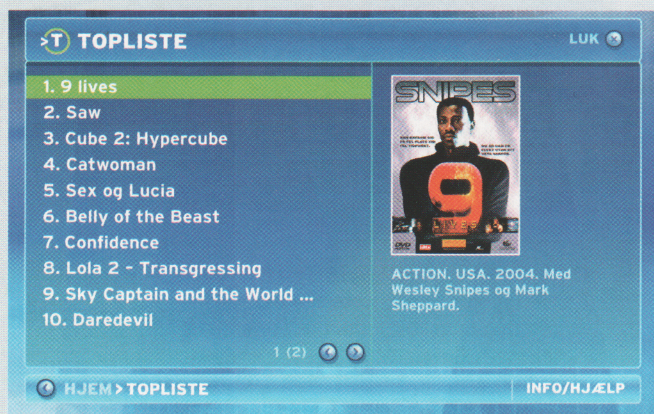

4 I det næste vindue skal du klikke på **Upgrade** 4. Du skal så bekræfte installationen ved at klikke på **Ja** 5 i det nye vindue.

5 Herefter kører SF Anytimes hjemmeside en automatisk test i et lille media player-vindue. Når testen er afsluttet, kommer du automatisk ind på hovedsiden og kan nu vælge, hvilken film du gerne vil se.

SF Anytime sammenlignet med Blockbuster

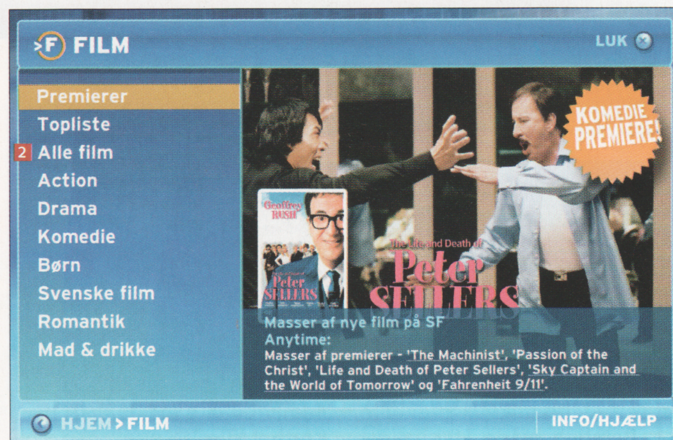

Begrænsningerne hos SF Anytime bliver tydelige, når man sammenligner top 10 hos SF Anytime med top 10 hos videoudlejeren Blockbuster. Hos Blockbuster får du nyere film som for eksempel *Der Untergang*. Hos SF Anytime er det mindst et halvt år siden, filmene på top 10-listen har været nyheder på dvd-markedet. Desuden er udbuddet hos Blockbuster større, da de kan tilbyde film fra flere forskellige filmselskaber. SF Anytime tilbyder kun film, som SF Film har rettighederne til.

Sådan vælger du en film på SF Anytime

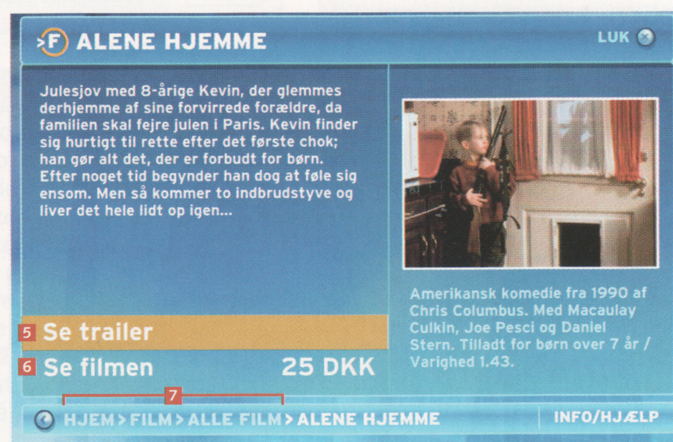
1 Nu får du en række forskellige valgmuligheder. For at se hvilke film du kan leje, skal du vælge **Film** 1.

2 På den næste skærm kan du vælge forskellige kategorier. Vi har valgt at se på **Alle film** 2.

3 Ved at føre pilen hen på en film kan du se filmens coverbillede og få oplysninger om den. Med pilene 3 kan du få de næste 10 filmtitler på skærmen. For at læse mere om filmen klikker du på filmens navn, som vi har gjort med **Alene Hjemme** 4.

4 Her kan du se lejeprisen og en trailer for filmen, inden du bestemmer dig for at leje. Det gør du ved at klikke på **Se trailer** 5. For at se hele filmen klikker du på **Se filmen**. 6.

Hvis du gerne vil se på andre film, inden du bestemmer dig, kan du klikke på enten **Alle Film**, **Film** eller **Hjem** 7 for at komme tilbage til tidligere menuer.

Sputnik – hvis du er til danske film

Foruden SF Anytime tilbyder TV 2 Sputnik også Video-on-Demand både med tv-udsendelser og film. TV 2 Sputnik har andre film end SF Anytime og er derfor et godt supplement, hvis du vil have flere film at vælge imellem. TV 2 Sputnik har masser af film fra Nordisk Film, så man kan dykke langt ned i de gamle klassikere. Man kan også se TV 2's tv-udsendelser, hvis man er gået glip af noget spændende. Sputnik gør sig ikke kun i danske film, der er også en del udenlandske at vælge mellem. Det er dog primært b-film fra Hollywood. Sputnik har på samme måde som SF Anytime en nem og hjælpende guide til at komme i gang. TV 2 sputnik finder du på **www.sputnik.dk**

Hvis man er til trendy danske film og klassikere som Olsen-banden, så er Sputnik stedet.

Sådan betaler du hos SF Anytime

1 Efter at du har valgt en film, kommer du til **Vælg Betalingsmåde**. Her vælger vi **Kortbetaling** 1.

2 Her kan du se, hvilken film du har valgt, og hvad den koster 2. Indtast **Kortnummer** 3, som står på forsiden af dit betalingskort. Indtast den trecifrede **CVC-kode** 4, som står på kortets bagside. Derefter indtaster du kortets **Udløbsdato** 5 og til sidst din **E-mail** 6. Klik **OK** 7. Nu har du filmen i et døgn.

Sådan fungerer afspilleren

1 Du har 24 timer, hvor du kan se filmen, så meget du vil. Når du bevæger musen, kommer en menulinje frem, som du kan styre afspilleren med. Du kan afspille/pause filmen 1. Du spoler med skydebarren 2. Der er danske tekster på filmen, som du kan slå fra og til 3. Du kan minimere og maksimere skærmbilledet 4. Når du vil afslutte filmen, skal du vælge **LUK** 5.

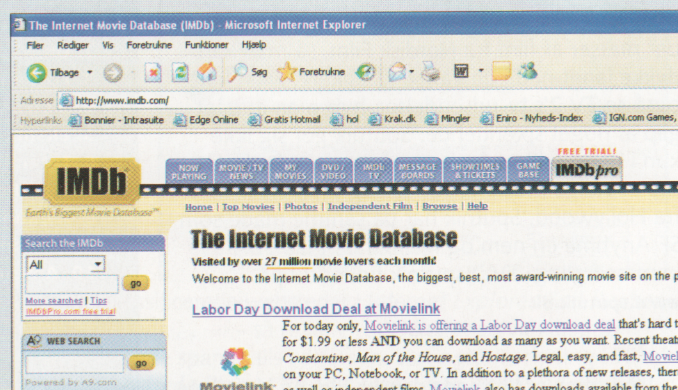

2 Når du har forladt afspilleren, kommer du tilbage til beskrivelsen af filmen. Her kan du nu se, hvor lang tid du stadig har adgang til at se filmen 6. Så længe der er tid tilbage her, kan du frit gå ind og se filmen igen. Hvis du ikke vil leje andre film, forlader du SF Anytime ved at vælge **LUK** 7.

Filmdatabaser og anmeldelser

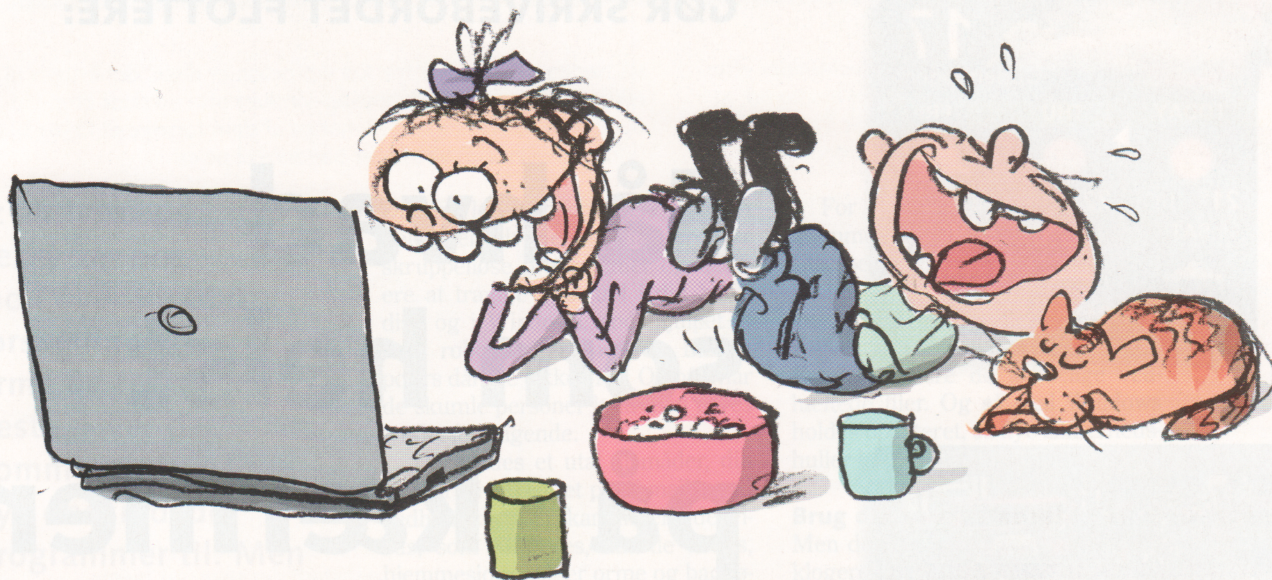
På internettet findes der mange hjemmesider med oplysninger om film. Den mest omfattende er på engelsk og hedder International Movie Database. Foruden at finde oplysninger om produktionsår, skuespillere eller instruktør kan du her også finde hjælpsomme kommentarer om filmene skrevet af andre brugere.
www.imdb.com

Hvis du helst vil læse om film på dansk, så findes der gode filmanmeldelsessider på den danske del af nettet. DVD-venner har fx specialiseret sig i anmeldelser af både biograffilm og udgivelser på dvd.
www.dvd-venner.dk

Der er masser af oplysninger om filmene på nettet.

Sådan virker det i praksis

SF Anytimes eksistensberettigelse er naturligvis, at man slipper for at hente og aflevere sine film, men i stedet kan leje dem direkte fra sin hyggelige, varme stue. Man skal dog ikke forvente at se film i fuld dvd-kvalitet. Mindre kan også sagtens gøre det. Filmene er i bedre kvalitet end et almindeligt videobånd og er ikke langt fra at være på niveau med fjernsynsudsendelser. Der er fin stereolyd på filmene, og hvis bredbåndsforbindelsen er hurtig nok og du har et surroundlydkort, så kan du få fuld surround på dine film. Desværre kan du ikke overføre surroundlyden til et eksternt anlæg. Så hvis du vil se film på fjernsynet frem for computerskærmen, så bliver det altså i stereo.

Alle film er med danske undertekster. Tekstfelter er lidt store, men de kan heldigvis slås fra.

Selve filmen bliver afspillet hurtigt og nemt. Hvis du på et tidspunkt har afbrudt filmen og lukket siden ned, kan du nemt og hurtigt finde stedet, hvor du slap, når du er klar til at fortsætte filmen. I øvrigt skal du huske at slå din screensaver fra. Det er temmelig irriterende at blive afbrudt af svømmende, smilende og jublende lykkelige delfiner midt i filmens følelsesmæssige højdepunkt.

Se filmene efter alle andre

På SF Anytime er der film for de fleste, men i forhold til den lokale videoudlejer er udbuddet begrænset. Du finder kun de film, som SF Film har rettighederne til. Det er tydeligt, at Video-on-Demand stadig kun er i sin vorden. Du kan se film, som endnu ikke har været vist på tv, men de sidste nye premierefilm på videomarkedet kommer stadig først hos den lokale videoudlejer.

På hjemmesiden får du god hjælp om hard- og softwareopsætning, og brugerfladen er generelt nem og overskuelig.

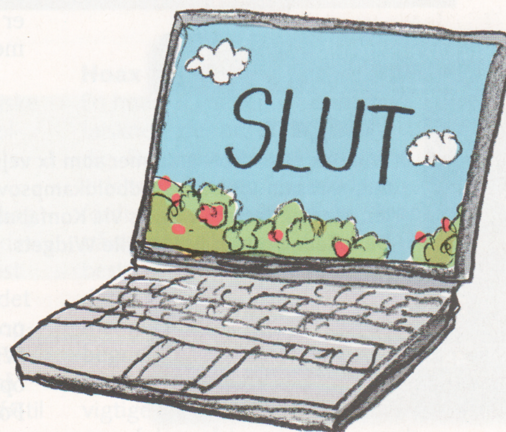
Hvis du vil vide mere om en film, får du en lille beskrivelse af filmens indhold, men du kan også gå ind og se en lille trailer for hver film.

Alle film har en 24-timers periode efter betalingstidspunktet, hvor du frit kan gå ind og se filmen igen. Går du efterfølgende ind på filmen, får du at vide, hvor lang tid du har tilbage.

Der er ingen tvivl om, at SF Anytime er et kig på fremtiden. Som det er nu er udvalget for begrænset. Det bliver rigtig sjovt, når der opstår Blockbusterlignende portaler, hvor man kan leje hvad som helst.

Når filmen ikke fungerer

Leje af video- og dvd-film er notorisk noget af det allermest fejlbehæftede, man kan komme i nærheden af. De færreste af os slipper for dvd-film, der ikke pludselig fryser og hakker, eller videobånd, hvor billedet støjer og vibrerer. Derfor er den største anke ved at leje film på nettet, at man ikke kan lade sin frustration over ødelagte søndagsaftener gå ud over en sagesløs og ligeglad videokiosk-ekspedient. I stedet må man nøjes med at sende en mail af sted, hvis der er problemer med en film fra SF Anytime. Ifølge SF Anytime vil en hvilken som helst klage udløse en forlængelse af lejen. Hvis SF Anytime ikke kan afhjælpe problemet, får du pengene ført retur til din bankkonto. SF Anytime understreger, at det gælder for alle opståede problemer.

GØR SKRIVEBORDET FLOTTERE:

Få hvad som helst på skærmen

Med Konfabulator kan du se vejret i Europa, kurserne på Wall Street, nyhederne fra CNN og meget mere direkte på skrivebordet. Alt foregår med det væld af Widgets, der er på nettet.

I stedet for at sidde og kigge på den samme kedelige himmelblå baggrund, så skab underholdende og informativ æstetik på dit skrivebord. Det gør du med *Konfabulator*, der samler hundredvis af små praktiske programmer i kategorien "alt jeg aldrig anede jeg manglede". Du kan fx installere et varulvemeter, der hver dag viser, hvor tæt vi er på næste fuldmåne. Hvis du tror mere på aktier end væsener, så følg med i børsindekset, og hvis du skal med morgenflyet til London, kan du også tjekke trafikken set fra webcams i den engelske hovedstad.

Konfabulator er et lille, overskueligt program, der kører og organiserer Widgets, der hver især udfører en opgave direkte på dit skrivebord. For øvede programmører er det nemt selv at designe små, funktionelle Widgets, men selv uden denne ekspertise kan man hurtigt sætte de små Widgets op efter eget behov. F.eks. kan *Weather Widget* vise vejret i alt fra Copenhagen, Denmark til Copenhagen, New York; *Mega Search Widget* kan søge på både google.com, yahoo.com og IMDB.com, uden at du først skal åbne en browser; *RSS News Widgets* giver dig avisoverskrifter direkte på dit skrivebord. Og så videre, og så videre. Du kan få dagens astronomibillede og webcam-billeder fra hele verden, du kan få Darth Vader-hoveder med dybe åndedrag og overvågning af ebay.com-auktioner.

Den fine, overskuelige hjemmeside www.widgetgallery.com indeholder lige nu 990 Widgets, og der kommer hele tiden nye til. På de følgende sider viser vi dig, hvordan du henter, installerer og indstiller Widgets, som du vil have dem.

Widgets

Widgets er små programmer som fx vejrudsigten, webcam-visere og fodboldkampsoversigter. Man aktiverer Widgets via Konfabulator. De billeder, du ser her, er alle Widgets.

Af Kenneth Mcneil

Sådan kommer du i gang

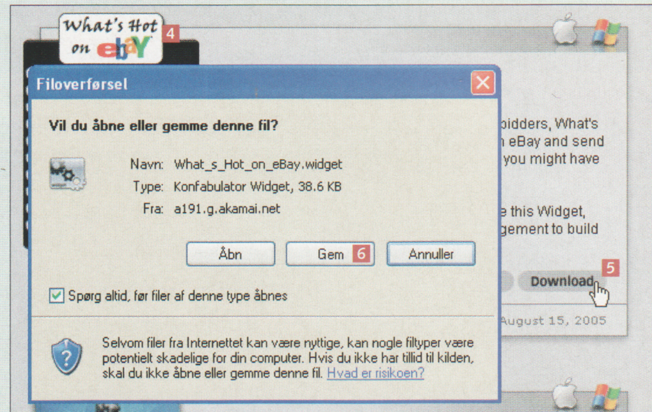
Når du starter *Konfabulator*, åbner fem Widgets, hvis du synes, de er overflødige, så er de nemme at slippe for. Højreklik på den enkelte Widget, og klik på **Luk Widget**. På *K-CD'en* finder du fem af de seks Widgets, vi beskriver, derfor kan du installere dem over i **My Widgets.** Her kan du se, hvordan du henter flere Widgets.

1 Højreklik på Konfabulator-ikonet på proceslinjen 1, og vælg **Hent flere Widgets...** 2.

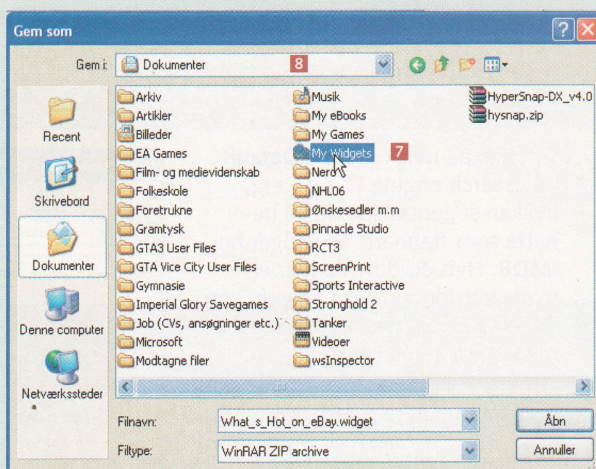

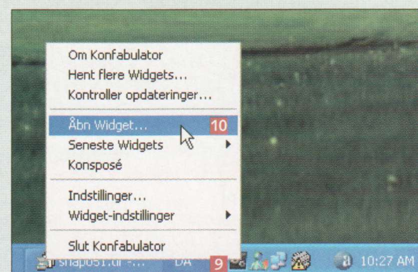
2 Dette åbner **Konfabulator Gallery**-hjemmesiden 3 i *Internet Explorer*.

3 Find en Widget (som her **What's Hot On ebay** 4), og klik på **Download** 5. Klik dernæst på **Gem** 6.

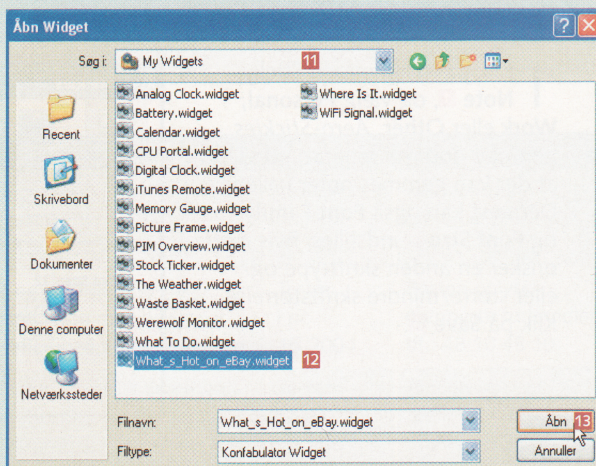
4 *Konfabulator* bruger Widgets gemt i mappen **My Widgets** 7, der som standard ligger i **Dokumenter**-mappen 8. Find derfor frem til **Dokumenter**, dobbeltklik på **My Widgets,** og klik til sidst på **Gem**. Bemærk, at nogle Widgets skal udpakkes, inden du kan åbne dem.

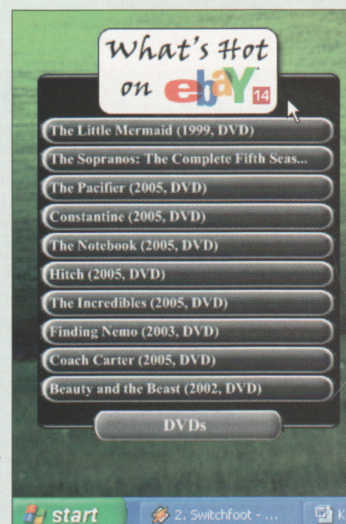

5 Gå nu ud på skrivebordet, højreklik på Konfabulator-ikonet på proceslinjen 9, og vælg **Åbn Widget...** 10.

6 Dette åbner **Åbn Widget**-vinduet 11. Klik på **What_s_Hot_on_eBay.widget** 12, og klik på **Åbn** 13.

7 **What's Hot on ebay** 14 er nu åbnet på skrivebordet.

Sådan indstiller du seks populære Widgets

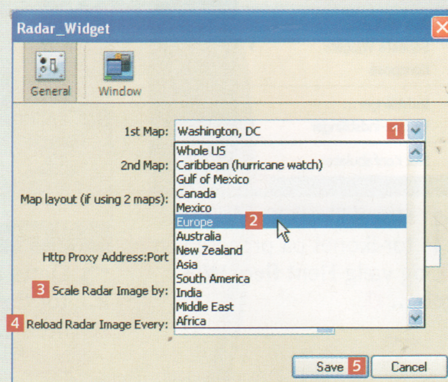
På *K-CD'en* ligger nogle af tidens bedste Widgets. Åbn dem i *Konfabulator*. Fælles for alle Widgets er, at når du skal indstille, hvad de skal vise, så åbner du Widget'en, højreklikker på den og klikker på **Widget Indstillinger**.

Hold øje med skyerne

Med *Radar Widget* får du et konstant opdateret billede af vejret i Europa. Du kan se skydækket bevæge sig og i det hele taget følge vejrets udvikling.

1 Når du har klikket på **Widget Indstillinger**, så klikker du på rullemenuen **1st Map** 1, rul ned, og vælg **Europe** 2. Dernæst kan også **Scale Radar Image by** 3 (hvor meget af skrivebordet kortet skal fylde) og **Reload Radar Image Every** 4 (hvor ofte radarbilledet skal opdateres) indstilles. Vi sætter førstnævnte til 150 procent, og sidstnævnte lader vi være på 15 min. Klik på **Save** 5.

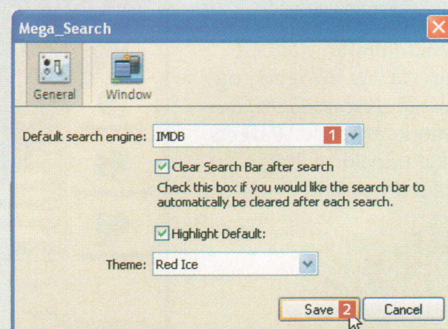

Søg overalt med et klik

Med *Mega Search* kan du søge på Google, Yahoo og filmdatabasen IMDB fra dit skrivebord. Skriv dit søgeord, og klik på den søgemaskine, du vil bruge.

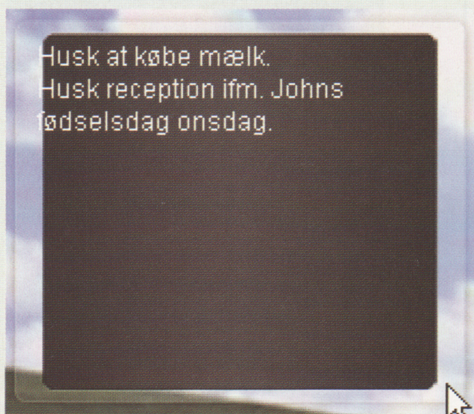

1 Klik på rulleknappen **Default search engine** 1, og vælg, hvilken søgemaskine du vil benytte som standard. Vi vælger her **IMDB**. Hvis du downloader en nyere version af *Mega Search*, kan du ændre flere ting. Her nøjes du med at klikke på **Save** 2.

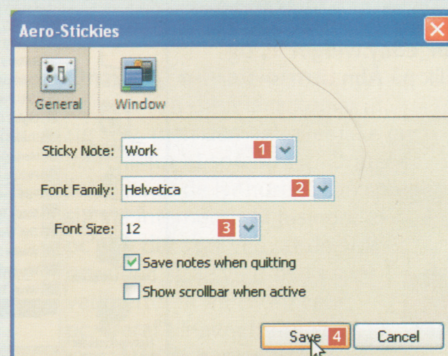

Husk det nu!

Aero-Stickies fungerer som gule huskesedler. Du skal bare skrive i tekstfeltet og klikke uden for noten, så er noten gemt, indtil du skriver en ny.

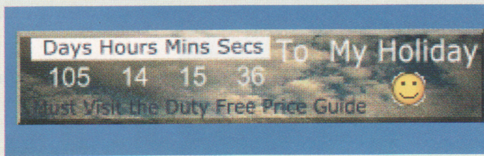
1 Klik på rullemenuen **Sticky Note** 1, og vælg **Personal**, **Work** eller **Other**. *Aero-Stickies* gemmer noterne separat, således at der kan gemmes noter i alle tre. Dernæst kan også **Font Family** 2 og **Font Size** 3 indstilles, hvis man ønsker en anden skrifttype og/eller større/mindre skriftstørrelse. Klik på **Save** 4.

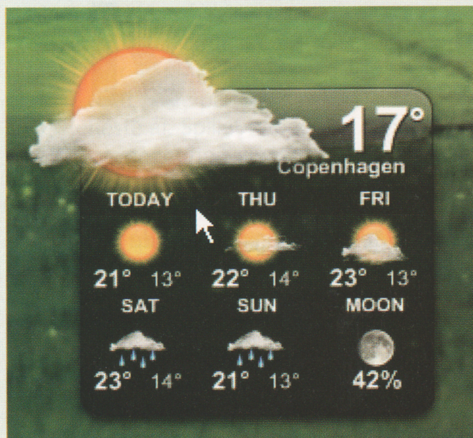

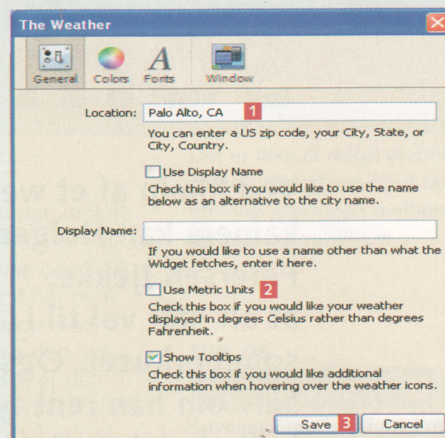
Der er både sjove og praktiske Widgets på nettet. Her kan du se, hvor i verden det er dag, en simpel kalender, og hvor lang tid der er til din ferie.

Sol, sne og slud

Bemærk: installeres automatisk med *Konfabulator*. Med *Weather Widget* får du en femdages vejrudsigt, så du kan se, om lørdag er kælkedag.

1 Klik i tekstboksen **Location** 1, og skriv "Danmark" eller fx "Copenhagen, Denmark". Sæt flueben i **Use Metric Units** 2 for at få temperaturmeldingen i grader Celsius. Klik på **Save** 3.

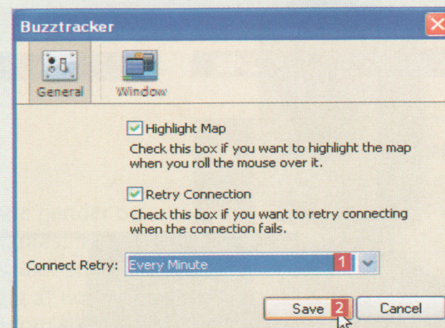

Dagens brændpunkt

Buzztracker er en fiks lille Widget, der fortæller, hvor den største buzz er, dvs. hvor dagens største og mest massive nyhedsdækning finder sted.

1 Klik på fanebladet **Connect Retry** 1, og vælg **Every Fifteen Minutes**, så din internetforbindelse ikke hvert minut skal belastes unødvendigt. Klik på **Save** 2.

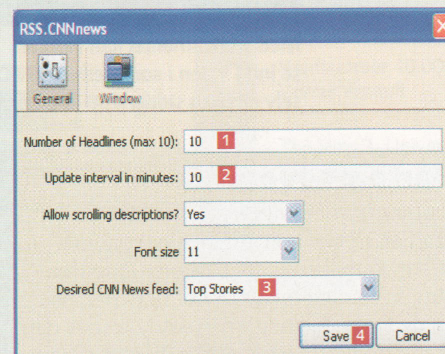

Verdens tophistorier

Med *16 RSS News Widgets* får du 16 forskellige nyhedswidgets, der giver dig overskrifter fra verdens største nyhedstjenester som CNN og BBC.

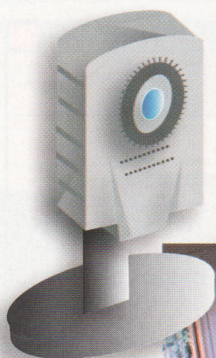
1 Klik i tekstboksen **Number of Headlines** 1, og indtast antallet af nyhedsoverskrifter, du ønsker vist. Klik i tekstboksen **Update interval in minutes** 2, og vælg, hvor ofte nyhedsoverskrifterne skal opdateres (standard 10 min. er ofte fint). Klik på fanebladet **Desired CNN News feed** 3, og vælg, hvilken type nyheder du vil se. **Top Stories** giver dig fx de største nyhedshistorier, Entertainment det seneste fra underholdningsbranchen, osv. Klik afslutningsvis på **Save** 4.

SIMPEL FJERNOVERVÅGNING:

Vi holder øje med sommerhuset via

Ved hjælp af et webkamera kan Holger Petersen tjekke, at alt står vel til i sommerhuset. Også selv om han rent fysisk befinder sig over 150 kilometer derfra.

Med webkameraet kan Holger se ind i stuen i sommerhuset, selv om han sidder 150 km væk.

Smarte pc-hjem

Komputer for alle tager læserne med på besøg i en række helt almindelige danske pc-hjem. Familierne, der inviterer indenfor, har ingen særlige tekniske færdigheder. Men uden de store dikkedarer er det lykkedes dem at skabe nogle smarte og effektive løsninger, så deres dagligdag med computeren glider lettere end før.

5. AFSNIT

Fra hvor Holger Petersen sidder, kan han se ud på terrassen og sin flotte have, som ligger ned til et mindre skovområde. I udsigten indgår også terrassedøren og de store brede vinduer, som sollyset siver ind igennem. I forgrunden kan han se sin dagligstue, som er todelt af en kort skillevæg. Hele den bagerste del af huset er således inden for hans synsfelt.

Det er ikke nogen ringe bedrift, for Holger sidder på et kontor på Østerbro i København, og hans sommerhus ligger i Maribo på Lolland. Han arbejder som teknisk chef i en større virksomhed, og i kaffepausen er han lige inde og tjekke, at alt står vel til sydpå. Billedet på skærmen bekræfter, at alt er roligt i huset. Alt ligger stille hen.

Installerede selv systemet

Fjernovervågning behøver ikke være en kompliceret affære. Den løsning, som Holger har valgt, indeholder blot et simpelt kamera, som er forbundet med hans bredbåndsforbindelse via en router. Holger har selv installeret kameraet over den dør, der fører fra entreen og ind i stuen.

"Jeg ved ikke, om man overhovedet kan tale om en installation, for det var såre simpelt. Når kameraet er hængt op og tilsluttet routeren, kobler det sig automatisk op. Det er det forprogrammeret til," forklarer han.

Det betyder, at Holger, ved at indtaste en adresse i en internetbrowser, automatisk bliver "stillet om" til sit hus på Lolland. Han skal blot indtaste brugernavn og password først. Kameraet streamer uafbrudt fra dets placering i hjørnet af stuen, så Holger hele tiden holdes opdateret. Overvågningen foregår først og fremmest fra kontoret og hans pc i boligen i København, men i realiteten kan han altså holde styr på huset fra en hvilken som helst pc med internetadgang. Der er naturligvis en årsag til, at Holger bekymrer sig så meget om huset.

"Kvarteret er blevet hærget af en del indbrud, og så turde jeg ikke længere tage chancen. Jeg har ganske vist nogle gode ældre naboer, der ofte er hjemme og kan holde øje med hovedindgangen. Men bagdøren og terrassedøren ligger ubeskyttet hen, og da der er lange perioder, hvor jeg er væk fra huset, besluttede jeg at installere kameraet. Jeg har også fået installeret et alarmsystem af samme årsag," fortæller Holger.

Alarmanlægget består af en række sensorer, der vil opdage enhver ubuden gæst, der inviterer sig selv indenfor i huset. Systemet reagerer også ved at advare mod vandskader i kælderen.

En ekstrasmart feature ved alarmsystemet spiller glimrende sammen med overvågningskameraet. Det er nemlig sådan, at Holger modtager en sms fra anlægget, hvis alarmen går. Så kan han logge ind og ved selvsyn tjekke, om der er tale om falsk alarm. Hvis han er heldig, kan han endda nå at tage et skærmskud af tyven på fersk gerning.

"Men det er jo nok mere sandsynligt, at han er over alle bjerge, når han hører alarmen, og det er vel godt det samme. Alligevel er det altså rart at kunne tjekke, om alt står vel til. Det giver en ekstra tryghed, når man er så langt væk og kun er der i weekenden. Og så er man vel altid lidt nysgerrig. Jeg kan fx også se, om haven har taget skade i efterårsstormen. Eller om papegøjen har det godt i sit bur," siger han. ◻

Af Steffen Nielsen. Foto: Hans Juhl

pc'en

Holger og Lykke Petersen bor langt fra deres sommerhus, men kan alligevel følge med i, hvad der sker dernede.

Holger Petersens løsning

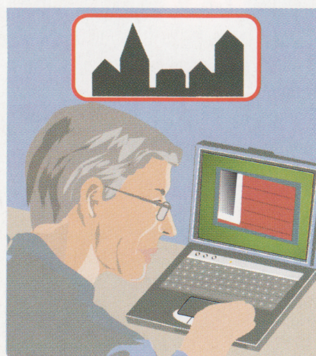
Holger og Lykke Petersen har valgt et dyrt kamera, men overvågningen kan også gøres billigere.

PRODUKT	BESKRIVELSE	PRIS
Axis 205 netværkskamera	Verdens mindste netværkskamera. Kameraet har en opløsning på 640 x 480 pixels. Det fungerer uden en pc og sparer derved en del strøm i forhold til et almindeligt webkamera. Det er nu udgået af handelen, men Axix 206 fås til ca. samme pris.	2000 kr.
D-link DI-604 router	Almindelig ADSL-router	250 kr.
Totalpris		2.250 kr.

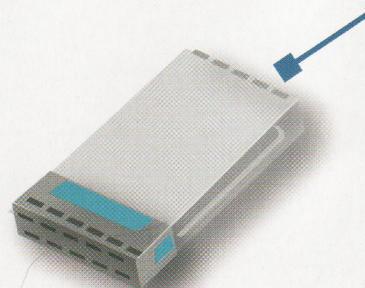
Hvis du vil have en billigere løsning

Du kan ogå bruge et almindeligt, billigt webcam til overvågning, men så skal det sluttes til en tændt pc. Hvis ikke du har en gammel pc stående, som du ikke bruger, kan du evt. købe en brugt.

PRODUKT	BESKRIVELSE	PRIS
Typhoon Easy-Cam USB 330K	Basalt webkamera. Den nødvendige software følger med kameraet, så det er lige til at sætte op.	181 kr.
D-link DI-604 router	Almindelig ADSL-router	250 kr.
Totalpris		431 kr.

Hjemme i København holder Holger et vågent øje med sommerhuset fra den bærbare. Han taster bare en webadresse og får så adgang til billederne fra kameraet.

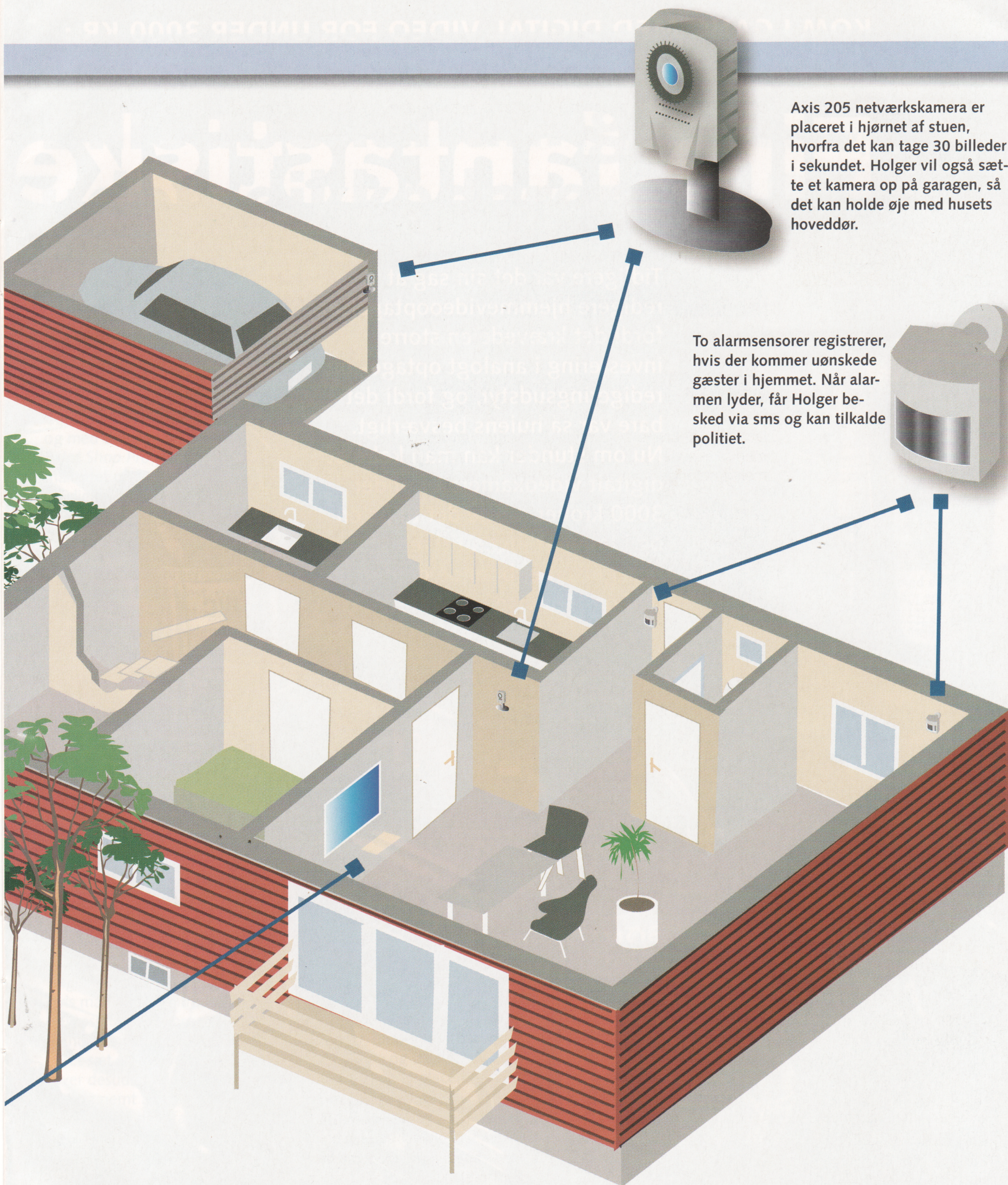

FØLG LOVEN

Vend kameraet i den rigtige retning

Hvis du opstiller et overvågningskamera, er det vigtigt, at du holder det rettet mod din egen ejendom. Det er nemlig ulovligt at overvåge offentlige arealer. Af samme årsag har Holger sit kamera rettet mod bagindgangen og ikke ud mod gaden.

Illustration: Kristof Bien

En router sørger for, at videooptagelserne automatisk kommer videre ud på internettet, så Holger kan se dem på skærmen på den bærbare pc i København.

KOM I GANG MED DIGITAL VIDEO FOR UNDER 3000 KR.:

Fire fantastiske

Tidligere var det sin sag at redigere hjemmevideooptagelser, fordi det krævede en større investering i analogt optage- og redigeringsudstyr, og fordi det bare var så hulens besværligt. Nu om stunder kan man købe et digitalt videokamera til under 3000 kroner, sætte det til pc'en og i løbet af ingen tid redigere optagelserne, brænde dem på en dvd og fremvise resultatet.

Af Erik Christensen. Foto: Thurid S. Petersen

videokameraer

Det digitale videokamera (DV) så dagens lys i midten af halvfemserne og har siden overtaget hjemmevideomarkedet. DV-båndene er lidt mindre end almindelige kassettebånd og lagrer optagelserne digitalt – man slipper altså for billedstøj, udtværede farver og gradvise kvalitetsforringelser over årene.

Det tager lidt længere at overføre optagelser fra et DV-bånd til pc end fx fra harddisk eller dvd, som nyere kameraer benytter – til gengæld betyder det, at kameraerne i vores test har en yderst fornuftig pris.

DV-kameraet er kompakt og kan nemt transporteres i en håndtaske. Men der er stadig plads til masser af funktioner. Den optiske zoom er som regel 20-25 gange, hvilket er rigeligt til at lave close-up-optagelser af barnebarnet. En anden fordel ved DV-kameraet er, at enhver kan finde ud af at bruge det! Man behøver ikke tænke på lyssætning, fokus, mekanik eller andet nørderi. Bare hiv det op af tasken og tænd, så skal det nok selv finde ud af at give det bedste resultat.

Alle kameraerne i denne test kan forbindes til pc'en via FireWire. Et par af kameraerne kan også tilsluttes via USB. Kabel til overførsel til pc følger ikke med som standard, men det gør kabel til afspilning på tv derimod.

Alle DV-kameraer har en DV-udgang. Det er denne udgang, som skal tilsluttes pc'ens FireWire-port med et kabel (der ikke følger med). Hvis pc'en ikke har en FireWire-indgang, kan man købe et FireWire-udvidelseskort hos den lokale pc-forhandler. Det koster omkring 150 kroner. Så hvis du ved, at du vil redigere dine optagelser, bør du undersøge, om din pc og dit nye kamera har samme stik.

Alle disse videokameraer har hver deres styrker. Hvilke passer bedst til dig?

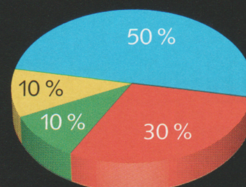

Sådan testede vi

Billedkvaliteten er altafgørende. Farverne skal være gode, fokuseringen hurtig, og sidst, men ikke mindst, skal billedet være skarpt og naturligt. Vi tester billedkvaliteten ved at optage i forskellige miljøer indendørs og udendørs og sammenligner resultaterne. Designet betyder i denne sammenhæng, hvor godt kameraet ligger i hånden, knappernes placeringer og i det hele taget form, vægt og størrelse. Brugervenlighed betyder i denne test, hvor hurtigt vi kommer i gang med at optage – hvor hurtigt kameraet reagerer, og hvordan det opfører sig, når vi vil se resultaterne af vores anstrengelser. I denne test koster alle kameraer cirka det samme, hvorfor vi kun vægter prisen med 10 procent.

Vægtningen af karakterer:
Hver parameter i lagkagen får en karakter mellem 1 og 10, hvor 10 er bedst og 5 er middel. Karaktererne bliver vægtet i overensstemmelse med procentsatserne i lagkagen og derefter lagt sammen. Vi afrunder til nærmeste første decimal.

Sådan vægter vi
- Billedkvalitet 50
- Design 30
- Brugervenlighed 10
- Pris 10

JVC GR-D239e   Pris: 2999 kroner

Gode farver, klodset design

Med zoomen på hele 25x er JVC's videokamera dét, der kommer tættest på. Og godt ser det ud! Billedet er helt stabilt og bemærkelsesværdigt roligt – selv ude på de 25x. LCD-skærmen er også over middel, selv om den er lys i det. Videokameraets fysiske udformning er til gengæld ikke så god, og pegefingeren har en tendens til at glide på zoomknappen, fordi man ikke får ordentligt fat. Kameraet er simpelt hen for højt.

Billedkvalitet:
I forhold til de andre kameraer i testen laver JVC-kameraet gode neutrale farver både inde og ude. De er hverken for mørke eller lyse, men ligger på det behagelige midtpunkt og er i virkeligheden nok de bedste i testen. Kameraet fokuserer hurtigt uanset lysforhold. Selv når man træder ind i dunkel belysning, fanger det fokus lynhurtigt og giver god dybde i billedet. Til gengæld har det lidt svært ved detaljer, der er tre-fire meter væk, og som bliver en lillebitte smule udtværede i forhold til de andre kameraers optagelser.

Design:
JVC's kamera har forskellige designmæssige problemer. Først og fremmest er det ret højt, hvilket betyder, at det ikke ligger godt i hånden. Knapperne er dårligt placeret, og man kan kun bruge tommelfingeren til at trykke på REC-knappen med. For at tænde kameraet skal man bruge den anden hånd. Øv!

Konklusion: Hvis dette kamera havde været mindre og bedre designet – med en bedre placering af knapperne – ville det have været et oplagt valg for begynderen.

Batteriet er placeret, så det stikker ret langt bagud. Det gør, at håndstillingen bliver en smule anstrengt.

Selv om alle deltagere i testen har stereomikrofoner, er det meget svært at høre forskel på højre og venstre.

Dette videokamera laver de bedste farver i testen, men har det lidt svært med detaljerne.

- ▲ God zoom
- ▲ LCD-skærmen
- ▲ Naturlige farver
- ▼ Fysisk udformning
- ▼ Dårligt design

Tid på zoom	3,99 sek. (fra fuld vidvinkel til fuld zoom)
Tid på opstart	2,74 sek.
Batterilevetid	57 min.
Billedsensorens opløsning	800.000 pixels
Widescreen-optagelse	Ja
Zoom (optisk)	25x
Tilslutninger	FireWire (DV), tv
Fleksibel skærm	Ja
Skærm	2,5" farve
Søger	S/H
Hukommelseskort	Nej
Mål	12,5 cm lang x 9,5 cm høj x 5,5 cm bred
Vægt	489 gram (med batteri og DV-bånd)

Canon MV800 — Pris: 2599 kroner

Lidt for kraftige farver

MV800 føles større, end det egentlig er, og det er lidt svært at få ordentligt fat om det. Specielt når man benytter den ellers ret gode zoomknap, får man fornemmelsen af, at videokameraet falder ud af hånden, og det er virkelig irriterende! Til gengæld er zoomen yderst stabil, og selv på maksimal zoom kan man holde billedet stille med en enkelt hånd. En lidt pudsig fejl er, at hvis man flipper skærmen på hovedet, så spejlvendes tælleren ...?

Billedkvalitet:
Canons kamera laver varme (rødlige) kraftige farver både inde og ude. Det bevirker, at farverne fremstår klare i dårlig belysning, men virker lidt for overvældende i almindeligt dagslys, hvor fx orange nærmest bliver hudfarvet. Udendørs fokuserer *MV800* hurtigt og præcist. Selv hvis man filmer en, der løber, vil kameraet hurtigt finde holdepunkter, som det kan fokusere på. Anderledes dårligt går det indenfor, hvor det i almindelig stuebelysning ligesom Sonys kamera kan have svært ved at beslutte sig for et fokuspunkt.

Design:
MV800 er ligesom JVC's videokamera relativt højt, hvilket betyder, at det kan være en smule besværligt at håndtere, hvis ikke man lige har en kæmpestor hånd. Til gengæld er knappernes placeringer helt i orden, og kameraets optagefunktioner (tænd/sluk og REC) kan nemt kontrolleres med tommelfingeren – uanset håndens størrelse.

Konklusion: *MV800*, som er testens billigste, er et glimrende begynderkamera, der, selv om farverne er lidt for kraftige i det, giver gode optagelser.

Selv om MV800 egner sig bedst til den store hånd, er knapperne godt placeret og nemme at komme til.

Zoomknappen glider blødt fra side til side og gør det utrolig nemt at lave præcise og glidende optagelser.

Farverne bliver lidt for kraftige udendørs, men indenfor er de fine.

- ▲ Farvesøger
- ▲ God fokusering i dagslys
- ▲ Stabile optagelser
- ▼ Føles stort
- ▼ Kraftige farver

Tid på zoom:	2,84 sek. (fra fuld vidvinkel til fuld zoom)
Tid på opstart:	4,18 sek.
Batterilevetid:	83 min.
Billedsensorens opløsning:	800.000 pixels
Widescreen-optagelse:	Ja
Zoom (optisk):	20x
Tilslutninger:	FireWire (DV), tv
Fleksibel skærm:	Ja
Skærm:	2,4" farve
Søger:	Farve
Hukommelseskort:	Nej
Mål:	13 cm lang x 9,5 cm høj x 5,5 cm bred
Vægt:	487 gram (med batteri og DV-bånd)

5,9

BILLEDKVALITET
DESIGN
BRUGERVENLIGHED
PRIS
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Panasonic NV-GS17 Pris: 2799 kroner

Bedst i test

Førstehåndsindtrykket af Panasonics videokamera er, at det virker lidt plasticagtigt og billigt. Det er, som om det burde være lidt tungere, end det i virkeligheden er. Men brugen af det er suveræn. Zoomknappen er tilpas stram, og zoomen bevæger sig flydende uden at "rykke". Billedstabiliseringen er også i orden, og selv når man er ude på kameraets maksimale 24x zoom, lykkes det at få rolige optagelser i kassen.

Billedkvalitet:
Farverne er gode, dog lidt for kraftige udendørs, hvor billedet hurtigt virker kontrastet og lidt kunstigt. Til gengæld er det suverænt indendørs, hvor kameraet ikke behøver ret meget lys for at lave et godt billede med gode naturlige farver. Der er ingen tvivl. Panasonics videokamera er det hurtigste og bedste til at fokusere og stille skarpt i testen. Hvor de andre skal bruge et par sekunder til at fange fokuspunkterne og stille skarpt, gør NV-GS17 det med det samme. Og i sidste ende giver det en bedre oplevelse.

Design:
Panasonics videokamera er lavt og bredt, hvilket betyder, at det ligger utrolig godt i hånden, og at der er god plads mellem tommelfingerknapperne på kameraets bagside. Udvalget af knapper er ret sparsomt, til gengæld er der et lille joystick, hvor man bl.a. kan styre afspilning og navigere rundt i menuerne.

Konklusion: NV-GS17 er det bedste allroundvideokamera i testen. Det fokuserer lynhurtigt både ude og inde, ligger godt i hånden og er nemt at komme i gang med.

Der er en utrolig god vægtbalance i det brede Panasonic-kamera, der ligger virkelig godt i hånden.

Der er få knapper. Til gengæld kan man styre rundt i menuerne med det lille joystick midt på den store knap.

Testvinderen laver de bedste optagelser både indenfor og udenfor.

- ▲ Fokuserer hurtigt
- ▲ Ligger godt i hånden
- ▲ God zoom
- ▲ Indendørs optagelser
- ▼ For kontrastrigt udendørs

8,6

Tid på zoom:	3,32 sek. (fra fuld vidvinkel til fuld zoom)
Tid på opstart:	2,59 sek.
Batterilevetid:	94 min.
Billedsensorens opløsning:	800.000 pixels
Widescreen-optagelse:	Ja
Zoom (optisk):	24x
Tilslutninger:	USB, FireWire, tv
Fleksibel skærm:	Ja
Skærm:	2,5" farve
Søger:	S/H
Hukommelseskort:	Nej
Mål: 1	2,6 cm lang x 8 cm høj x 7 cm bred
Vægt:	465 gram (med batteri og DV-bånd)

Sony DCR-HC17E — Pris: 2899 kroner

Kompakt og sjovt

Dette lille kamera virker mere teknisk moderne end de andre konkurrenter. Både med den berøringsfølsomme LCD-skærm og med de små detaljer, som det at tænd/sluk-knappen også bruges til at vælge mellem at optage og afspille. En forrygende detalje er, at dette videokamera som det eneste i testen har linsebeskytteren indbygget. Det betyder, at man slipper for at have en plastichætte hængende i stroppen. Lækkert!

Billedkvalitet:
Sonys kamera har en tendens til at lave kolde farver. Det er ikke hele tiden, men når kameraet præsenteres for nye lysforhold (hvis man fx går ind i huset), lægger farverne ud med at være lidt svage i det, før de bliver gode. Udenfor i almindeligt lys er fokuseringen glimrende, men så snart man træder indenfor opstår der problemer. Det virker, som om kameraet ikke rigtig kan beslutte sig for, hvor det vil fokusere, hvis man panorerer rundt. Indendørs opnås det bedste resultat ved helt rolige bevægelser uden at "stresse" kameraet.

Design:
Sonys kompakte kamera har som det eneste i testen en berøringsfølsom skærm. Denne sjove og praktiske egenskab gør, at man kan betjene kameraet på selve skærmen. Og så ligger det virkelig godt i hånden og virker fikst og simpelt. Mange knapper med gode placeringer gør det sjovt og nemt!

Konklusion: Billedkvaliteten er, hvad man kan forvente til prisen – god ude, mindre god inde. Men bortset fra det er det sjovt med mange tekniske finesser, og så ligger det godt i hånden.

Sonys bud ligger også rigtig godt i hånden. Og her er alle knapper nemme at komme til.

Med de små knapper i displayets venstre side kan man sætte optagelserne i gang og zoome ud eller ind.

Sonys kamera er en teknisk perle, der henvender sig til legebarnet. Og så er det faktisk godt!

- ▲ Berøringsfølsom skærm
- ▲ Indbygget linsebeskytter
- ▲ Godt design
- ▲ Føles godt
- ▼ Fokusering i dårligt lys

Tid på zoom:	3,47 sek. (fra fuld vidvinkel til fuld zoom)
Tid på opstart:	5,59 sek.
Batterilevetid:	121 min.
Billedsensorens opløsning:	800.000 pixels
Widescreen-optagelse:	Ja
Zoom (optisk):	20x
Tilslutninger:	USB, FireWire, tv
Fleksibel skærm:	Ja
Skærm:	2,5" farve
Søger:	S/H
Hukommelseskort:	Nej
Mål:	11,5 cm lang x 9 cm høj x 5 cm bred
Vægt:	467 gram (med batteri og DV-bånd)

6,9

BILLEDKVALITET
DESIGN
BRUGERVENLIGHED
PRIS

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

TJEK DIN PC FOR ULOVLIGE FILER:

Er du pirat uden at vide det?

Du kan have ulovlige musik- eller videofiler liggende uden at være klar over det. Vi viser dig, hvordan du tjekker din computer.

Den tid er ovre, hvor man gratis kunne downloade de nyeste biograffilm og de hotteste cd'er uden at blive opdaget. En stor del af den trafik, der foregår på nettet, bliver nemlig tjekket. AntiPiratGruppen og politiet kan nemt spore, hvem der har downloadet piratkopier af musik, film, billeder og software, og flere er allerede blevet dømt til at betale erstatning.

Selv om du ikke downloader mediefiler uden at betale, så kan der sagtens gemme sig piratkopier på din pc. Dine børn kan nemlig have travlt med at hente musik og film, uden at du ved det, eller du kan i god tro have fået tilsendt musik- eller billedfiler, som der ikke er betalt for, og som nu ligger på din harddisk.

Derfor er det klogt at gennemgå pc'en, så du er sikker på, at alt er, som det skal være.

Gennemsøg din harddisk

Du behøver ikke lede på må og få. Musikbranchen har nemlig udviklet et genialt lille program – *Digital File Check* – der gør arbejdet for dig. Det henvender sig til alle, som har brug for at tjekke deres computer for piratkopier.

Digital File Check undersøger også, om der ligger såkaldte fildelingsprogrammer på din pc. Det er programmer, som man bruger til at hente ulovlige kopier af musik, film og software. Programmerne er populære blandt børn og unge.

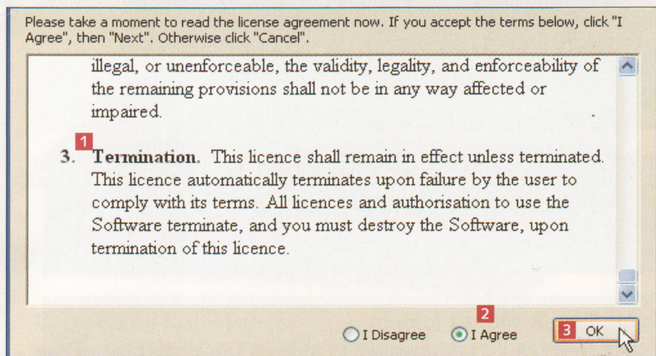
Hvis *Digital File Check* finder ulovlige filer, er det dog op til dig selv at slette dem. Programmet sladrer nemlig ikke – hverken til AntiPiratGruppen, pladebranchen eller myndighederne. Så selv om det skulle afsløre, at du har ulovlig musik eller film liggende på din pc, så er det kun dig selv, der kan gøre noget ved det.

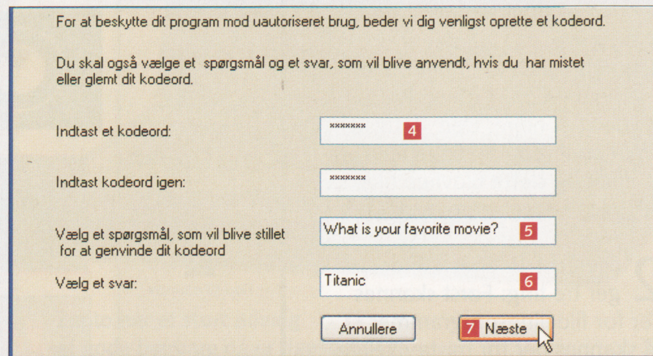
Sådan installerer du Digital File Check:

Du finder *Digital File Check* på denne måneds *K-CD*. Programmet gennemsøger din pc for ulovlige mediefiler på få minutter. Det tjekker også, om der er installeret fildelingsprogrammer som fx *WinMX*, *Kazaa* og *Gnutella* på computeren. Fildelingsprogrammerne er ikke i sig selv ulovlige, men bruges til at hente piratkopier af musik og film.

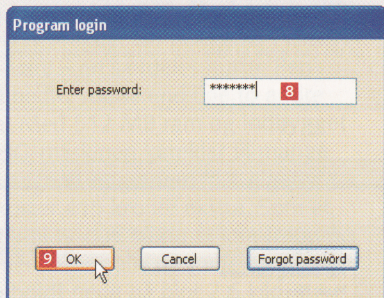

1 Start installationen af programmet, og vælg sprog. Klik på knappen **OK**. Herefter vises en licens på engelsk 1, hvor du skal læse og godkende vilkårene. Sæt et flueben i **I agree** 2 og klik på **OK** 3.

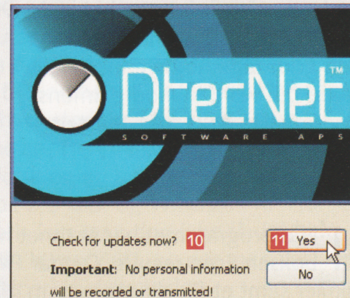

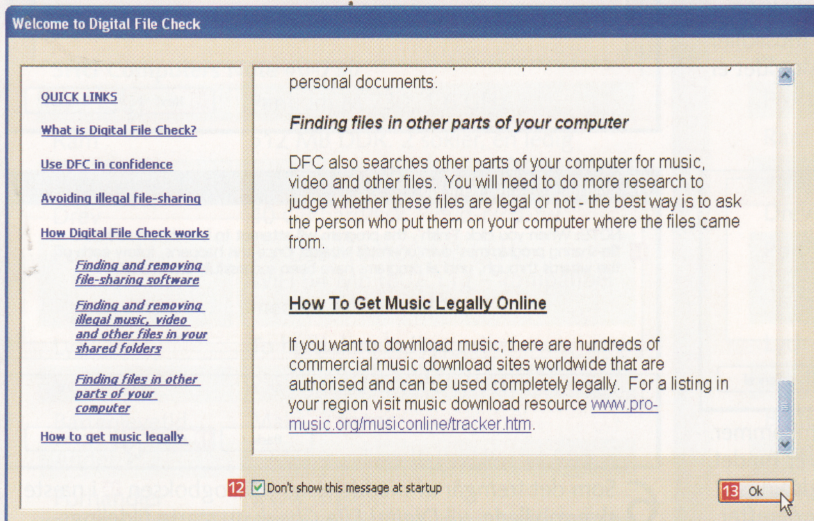
2 Nu vises skærmbilledet Sikkerhedsindstillinger. Her indtaster du et kodeord 4 samt et sikkerhedsspørgsmål 5 og tilhørende svar 6, hvis du senere skulle glemme din kode. Klik derefter på knappen **Næste** 7. Nu vises der tre nye skærmbilleder efter hinanden, og du klikker hver gang på knappen **Next** for at igangsætte selve installationen. Til slut klikker du på knappen **Close**, og installationen er afsluttet.

3 Programmet starter herefter automatisk. Som det første skal du altid indtaste dit password 8 og derefter klikke **OK** 9. Dermed sikrer du, at det kun er dig, som har adgang til programmet.

4 Herefter spørger programmet altid, om der skal tjekkes for nye opdateringer til programmet 10. Det svarer du naturligvis ja til ved at klikke på knappen **Yes** 11.

5 Første gang programmet starter op, bliver du mødt af vinduet **Welcome to Digital File Check**, som indeholder en kort tekst, der forklarer om programmet. Sæt et flueben i boksen **Don't show this message at startup** 12, når du har læst teksten. Klik derefter på **OK** 13, og så er du i gang!

Ifpi og AntiPiratGruppen

Ifpi er musikindustriens organisation. Den er samtidig medlem af **AntiPiratGruppen** – en privat sammenslutning, der bekæmper ulovlig kopiering af film og musik. AntiPiratGruppen foretager sammen med politiet ransagninger, hvor der er begrundet mistanke. Efterfølgende kan der blive rejst erstatningskrav på op til 100.000 kr. Som modvægt til AntiPiratGruppen findes **Piratgruppen**, der er en sammenslutning af især unge mennesker, der støtter tanken om fildeling.

www.ifpi.dk
www.antipiratgruppen.dk
www.piratgruppen.org

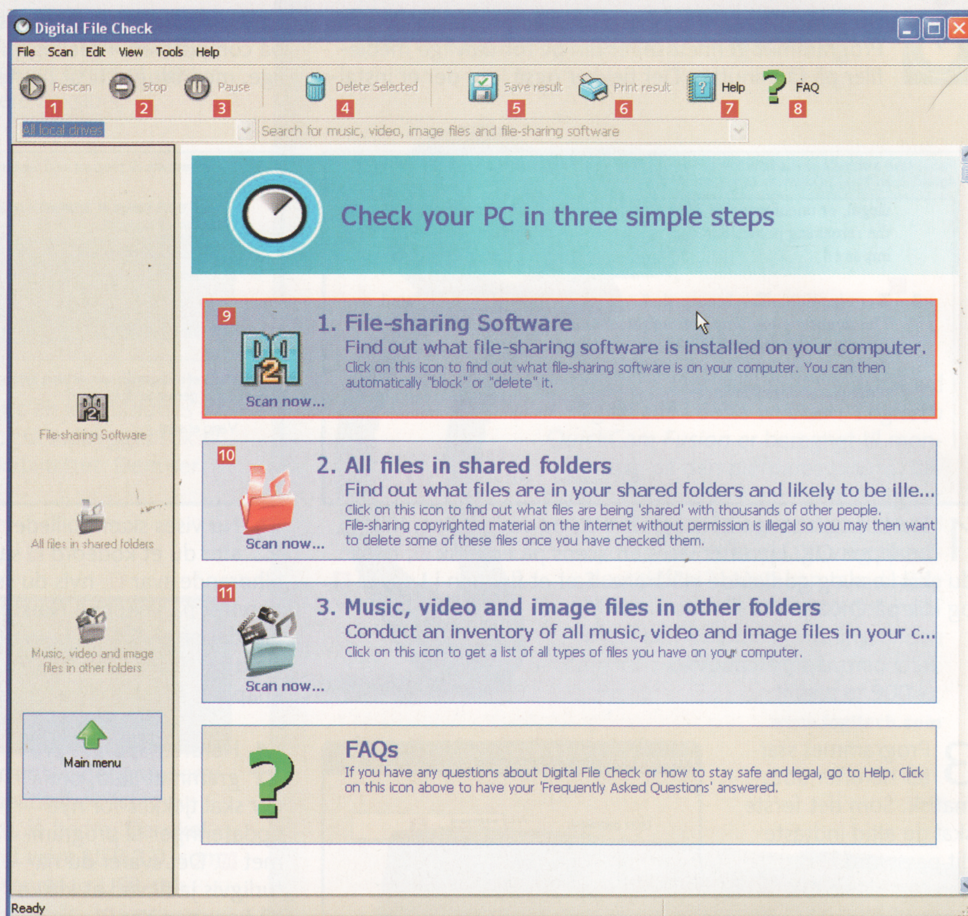
Af Morten Søderquist. Illustration: Dines Jensen

Sådan bruger du Digital File Check

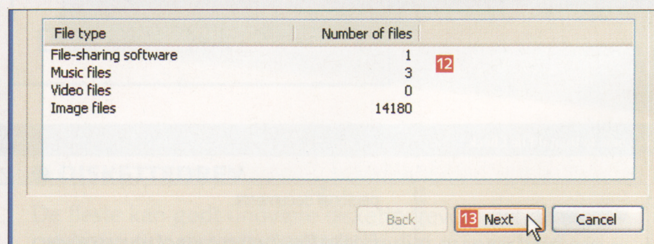
1 Programmet indeholder en hovedmenu, hvor du kan starte 1, stoppe 2 og sætte en skanning på pause 3. Endvidere er der knapper til at slette filer 4, gemme et søgeresultat 5 og til at udskrive 6 resultatet af en skanning. Endelig finder du en hjælpefunktion 7 og en FAQ 8 yderst til højre. Den vigtigste funktion er dog muligheden for at finde og slette ulovlige filer, så det vil vi koncentrere os om her.

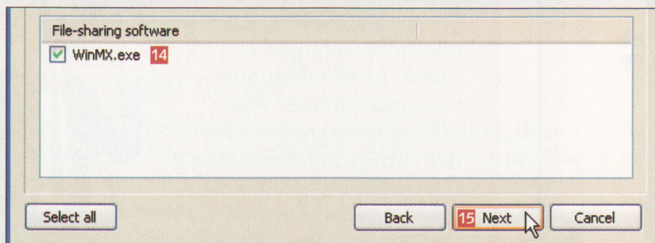
2 *Digital File Check* undersøger tre ting: Først skannes der for fildelingsprogrammer 9, så skannes der for mistænkelige filer 10, og til slut undersøger programmet, hvad der i øvrigt ligger af musik, video og billeder på din pc 11. I praksis udfører *Digital File Check* alle tre trin, uanset hvilken af de tre bokse du klikker på.

3 Klik på en af de tre bokse for at begynde skanningen. Det kan godt tage nogle minutter, så du må være tålmodig. Imens vises en lille boks med teksten "Searching please wait…".

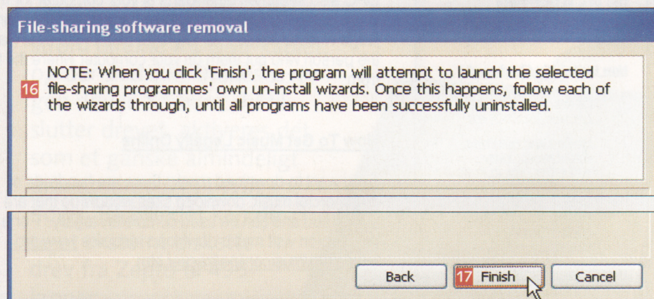

4 Når programmet har skannet harddisken, viser det dialogboksen **Scan results**. *Digital File Check* har fundet tre musikfiler samt et fildelingsprogram 12. Klik på knappen **Next** 13 for at slette fildelingsprogrammet. Musikfilerne venter vi lidt med – de kan jo i princippet være nogle, du har købt og betalt for. *Digital File Check* kan nemlig ikke selv gætte, hvilke musikfiler der er ulovlige. Det finder blot alle mistænkelige filer, og det er så op til dig at sortere.

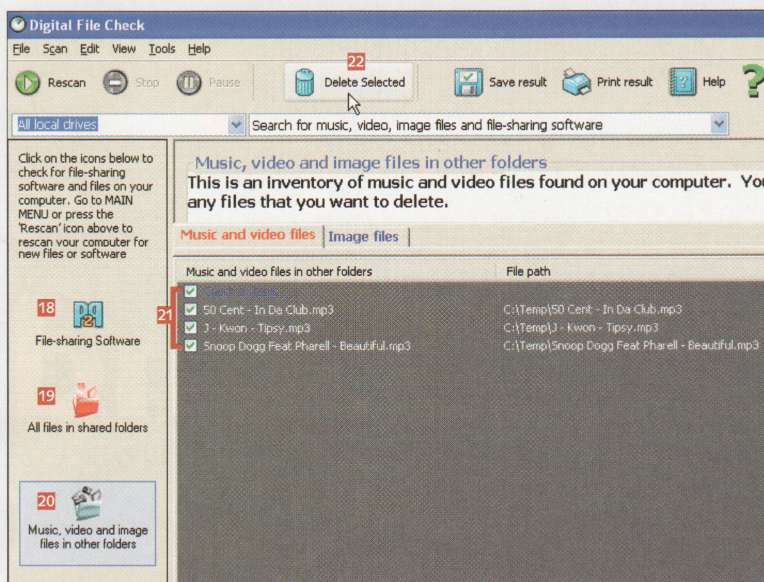

5 Dialogboksen **File-sharing Software Removal** fremkommer. I vinduet kan du se de fildelingsprogrammer, som er fundet. I dette tilfælde er det *WinMX*. Sæt et flueben i afkrydsningsboksen 14 ud for de programmer, der skal slettes. Klik derefter på **Next** 15.

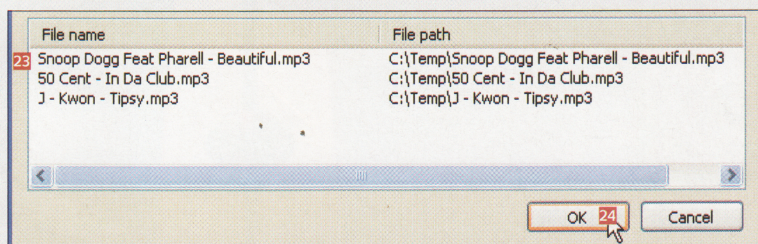
6 Som det fremgår af meddelelsen i dialogboksen 16 i næste skærmbillede, vil *Digital File Check* nu starte fildelingsprogrammets eget program til afinstallering. Klik på knappen **Finish** 17 for at udføre afinstalleringen og følg herefter de instruktioner, der måtte komme på skærmen. Det kan være lidt forskelligt, alt afhængigt af hvilket program der er tale om.

7 Efter at fildelingsprogrammet er slettet, er det tid til at kigge på de mistænkelige musikfiler, som vi fandt. I menuen til venstre kan du vælge at vise fundne fildelingsprogrammer 18, mediefiler i delte mapper 19 og mediefiler på hele computeren 20. Klik på menupunktet **Music, video and image files in other folders** 20. Nu får du en liste over alle de lyd-, film- og billedfiler, som findes på computeren – heriblandt altså de tre musikfiler, vi så tidligere. Nu behøver alle filer ikke at være ulovlige, og derfor kræver det kritisk sans fra din side at udpege de mediefiler, der ikke er betalt for som fx musik fra cd'er eller biograffilm.

I dette eksempel har vi tre musikfiler 21, som faktisk er piratkopier. Derfor skal de slettes. Sæt flueben i boksen ud for dem, og klik på knappen i **Delete Selected** 22 i hovedmenuen.

8 Dialogboksen **Delete Media File(s)** vises. I dialogboksens nederste vindue kan du se de tre filer 23, der er klar til sletning. Tjek, at det er de rigtige filer, og klik derefter på **OK** 24.

Kør programmet jævnligt

Når du har skannet din computer og slettet alle mistænkelige filer og eventuelt fildelingssoftware, er både computeren og din samvittighed renset for en tid. Men naturligvis kan der senere snige sig nye piratkopier ind. Ikke mindst hvis du har børn i huset, og du ikke har helt kontrol med, hvad de henter ned fra nettet. Fildelingssoftware er nemlig populært blandt børn, så hold øje med programnavne som *Kazaa*, *Gnutella*, *eMule*, *Shareaza* og *WinMX*. For at være på den sikre side er det en god idé at skanne pc'en jævnligt – fx en gang om måneden.

Det må du IKKE

- Egentlig er det ikke så indviklet. Musik og film koster penge. Har du ikke betalt, er det som hovedregel en piratkopi.
- Du må heller ikke kopiere fra en cd eller dvd, som du har lejet, lånt på biblioteket eller lånt af en ven. Til gengæld er det som udgangspunkt lovligt at tage en kopi af en cd eller dvd, du selv har købt, og lægge den på din pc. Dog ikke, hvis der er lagt en kopisikring ind på cd'en eller dvd'en. Du må heller ikke kopiere en kopi fra en kopi, selv om du har købt originalen.
- Når du downloader musik og film fra nettet, så er det næsten altid piratkopier. Især er fildelingsprogrammer fyldt med ulovlige piratkopier. Der kan dog i visse tilfælde være givet særlig tilladelse til at hente en gratis kopi af fx et musiknummer af rettighedshaverne, og det er naturligvis lovligt. Det foregår typisk fra rettighedshavernes eget website.
- Det klogeste er at undgå at overtræde ophavsretsloven. Det gør du ved ikke at have piratkopier liggende og ved at lade være med at dele filer via fildelingsprogrammer.

Det må du GERNE

- Har du betalt for dine mediefiler, må du naturligvis gerne kopiere dem ind på husstandens forskellige pc'er.
- Hvis du har købt en cd eller en musikfil på nettet, er det også fuldt ud lovligt at konvertere den til MP3 og lægge den ind på din MP3-spiller.
- Du kan købe lovlige musik- og videofiler på disse adresser:

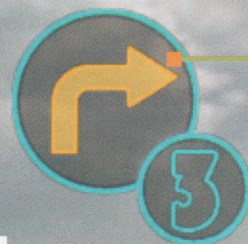
www.fotex.dk
www.bilka.dk
www.tdc.dk
www.payload.dk
www.musik.dk
www.a-z.dk.

Der findes også steder, hvor du lovligt kan downloade gratis MP3-musik og film. Ofte er det amatører og nye talenter, som har givet lov til, at andre frit kan downloade deres værker. De håber på den måde at få udbredt deres kunst.
www.mymusic.dk
www.garageband.com
music.download.com
www.peoplesound.com
www.norecordlabel.com

POS 08/08 LAP 02/ -
TIME REMAINING 0:41:05

PLACERING OG OMGANGE

I racerspil er der altid en angivelse af din nuværende placering, og hvor mange omgange du har tilbage. Så kan du hele tiden følge med i, hvor langt du er fra førstepladsen, og hvor mange omgange du har tilbage til at nå den i. Du kan også se, hvor lang tid du har tilbage, inden du falder for løbets tidsgrænse.

ALAIN PROST, AYRTON SENNA, DIG:

Speederen i bund

Racerløb er oplagt til computerspil og er derfor blandt de ældste genrer i spiluniverset. I denne demo kan du sætte dig til rette i de lækreste retroracere fra det foregående århundrede.

Der er intet som at sætte bilen i gear, mærke vinden i håret, eventyret forude og tage af sted derudad. Det er også lige præcis det, som spil ikke kan genskabe. Til gengæld kan man opleve noget, kun få ellers kommer ud for. Nemlig at køre heftigt ræs om sejren på legendariske baner, mod fortidens bedste kører.

Genren slog for alvor igennem i 1983 med Namcos klassiker Pole Position, og senest har Sony brugt Ridge Racer som lanceringsspil for virkelig at vise, hvad deres håndholdte PlayStation, PSP, kan.

Her viser vi spillet GT Legends, som du også finder en demo af på K-CD'en. I den fulde version kan du sætte dig bag rattet i 90 legendariske biler. Alle kommer fra bilsportens gyldne periode i 60'erne og 70'erne, og de er genskabt ned til mindste detalje.

I denne demo ræser du på Dijon-Prenois-banen i enten en Chevrolet Corvette, en Jaguar E-Type eller en Lotus Elan 26R. Prenois-banen er fra de tidlige 70'ere og har flere gange været vært for verdensmesterskaber. Legender som Mario Andretti har vundet meriterende sejre på banen, ligesom Alain Prost her vandt sit allerførste løb.

Det er med andre ord bilsportshistorie, du bliver en del af, når du trykker speederen i bund og kæmper dig op gennem feltet.

Så installer demoen, og indskriv dig i motorsportens historiebøger.

BENZINMÅLER

I *GT Legends* er dit benzinforbrug også en faktor i spillet. På benzinmåleren kan du se, hvor meget du kan køre endnu, inden en optankning er nødvendig.

SPEEDOMETER

Det er altid godt at vide, hvor hurtigt du kører, inden du tager et sving. Derfor har alle racerspil et speedometer. Oftest kan du selv bestemme, om hastigheden skal angives i enten km/t. eller mph.

Af Rasmus Karkov og Erik Thygesen

BEST LAP -:--.-
CURRENT LAP 1:24.8
SPLIT TIME -:--.-

OMGANGSTIDER

Du kan bruge omgangstiderne til at se, hvor godt du kører i løbet. I *GT Legends* er omgangstiderne angivet som bedste omgang, nuværende omgang og gennemsnit per omgang.

HJÆLPEFUNKTION

I et racerspil kan det godt være svært at overskue banens forløb. Derfor har de fleste, som her, en hjælpefunktion, som advarer dig om kommende sving. På pilen kan du se, i hvilken retning svinget går. Jo højere tal, desto skarpere er svinget.

SKADESANGIVELSE

Hvis du banker ind i barrierer eller andre biler, tager din egen bil skade. Hvor meget skade du har taget, og hvilken del af bilen der er beskadiget, kan du se her.

OMDREJNINGSTÆLLER

For at udnytte brugen af manuelt gear mest optimalt kan du bruge omdrejningstælleren til at hjælpe med tidspunktet for gearskiftet. Som en del af speedometret kan du desuden se, hvilket gear du lige nu bruger.

HVOR SVÆRT ER DET?

I racerspil er der to skoler. Den ene satser på spil, hvor man bare skal køre derudad uden at tænke på dæktryk, kobling, vejgreb osv. *GT Legends* tilhører den anden skole, hvor producenterne forsøger at skabe en så realistisk køreoplevelse som muligt. Eller som man også kan udtrykke det: Det er svært.

Men der er rig mulighed for at gøre spillet mere tilgivende over for fejl. I **Start**-menuen kan du via **Options** vælge en lang række indstillinger, der gør spillet nemmere. Først og fremmest er det tilrådeligt at ændre kameravinklen til **Swingcam** under **Game** i **Options** og aktivere automatisk gear- og koblingsskifte i **Realism**.

Endelig kan du, inden racet starter, vælge **Beginner**. Tilsammen bliver det så noget nemmere at overleve racet.

SYNSVINKEL

Når du kører racerspil er der stor forskel på, hvilken synsvinkel du vælger. Vi har her valgt, at man kan se hele bilen. Så kan vi fx bedre se, hvis bagenden skrider ud. Men du kan også vælge at sidde inde i bilen eller helt uden for bilen, så din synsvinkel ligger lige over vejbanen.

SÅDAN STYRER DU BILEN

Speederen træder du på ved at trykke på **A**, bremsen sidder på **Z**. Hvis du vil trække håndbremsen, bruger du **Q**. Med ",", "og "." styrer du henholdsvis mod venstre og højre.

Hvis du vælger at køre med manuelt gear skifter du gear op med **ALT** og ned med **ALT Gr**.

I menuen **Controller settings**, under menupunktet **Options**, kan du skifte til andre taster efter eget valg.

Lær at spille computerspil

Computerspil består af variationer over få elementære genrer. Her lærer du grundelementerne i forskellige spiltyper. Denne gang racerspil.

SERIE 6. afsnit

Det kan du lære i skolen

Følg med i Word-ekspertskolen. Vi går et spadestik dybere og lærer dig nogle af de mere avancerede funktioner.

1 Se, hvordan du skræddersyr Word, så det passer perfekt til dine behov. Lær at tilpasse menuer, værktøjslinjer og knapper.

2 Kom kedeligt rutinearbejde til livs ved at benytte en simpel makro. Du prøver at oprette, redigere og afspille en makro i Word.

3 Få styr på standarddokumenterne ved at designe dine egne skabeloner. Se, hvordan man opretter, åbner og redigerer en skabelon.

4 Slip for at skrive 100 ens breve med forskellig adresse. Se i stedet, hvordan man fletter et standardbrev med en adresseliste.

5 Indsæt objekter fra andre programmer i Word. Du prøver at indsætte et regneark fra Excel og lærer at redigere det i Word.

6 Få kontrol med alle ændringer i et dokument, når I er flere, som redigerer det. Lær at indsætte, acceptere og afvise ændringer.

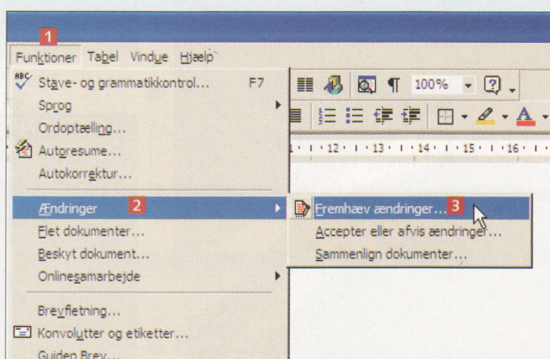
Hold styr på ændringerne

En smart Word-funktion gør det muligt for flere personer at arbejde med samme dokument. Læs med, og lær, hvordan du gør.

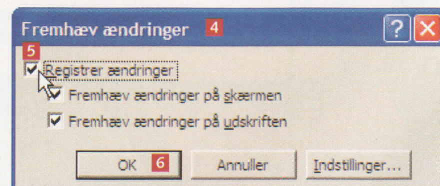
Det kræver både koncentration og stor opmærksomhed at holde styr på indholdet, når flere personer arbejder på samme dokument. I praksis er det næsten umuligt at administrere, hvem der har ændret hvad, og hvem der har godkendt hvilke rettelser. Men heldigvis indeholder *Word* en korrekturfunktion, der kan styre indholdet i et dokument med flere forfattere, hvor man kan se og godkende de ændringer, som hver forfatter bidrager med. Funktionen hedder slet og ret "Ændringer". Med denne funktion undgås misforståelser, og man kommer ikke så let til at overskrive hinandens tekster, uden at det opdages.

Slå Ændringer til

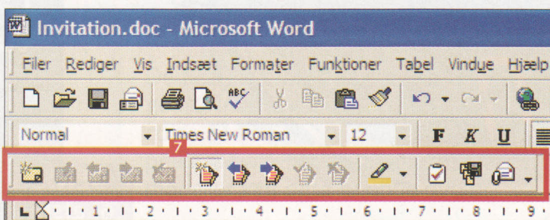
For at kunne udnytte den smarte funktion i et dokument skal den først slås til. Det gør du sådan:

1 Åbn menuen **Funktioner** 1, og vælg undermenuen **Ændringer** 2. I undermenuen, der fremkommer, vælges menupunktet **Fremhæv ændringer...** 3.

2 Så åbner dialogboksen **Fremhæv ændringer** 4. Sæt et flueben i afkrydsningsboksen **Registrer ændringer** 5. Klik på **OK** 6 for at slå Ændringer til.

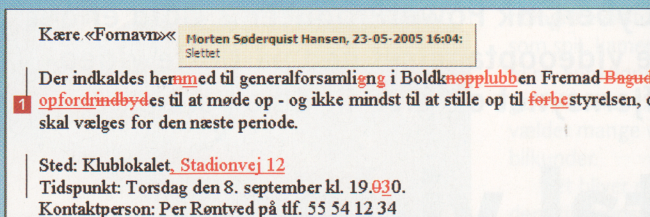

I nogle versioner af *Word* fremkommer værktøjslinjen **Korrektur** 7 nu automatisk under værktøjslinjen **Formatering**. Ellers kan du altid hente den frem ved at åbne menuen **Vis**, klikke på undermenuen **Værktøjslinjer** og vælge værktøjslinjen **Korrektur**.

Af Morten Søderquist Hansen

Indfør ændringer

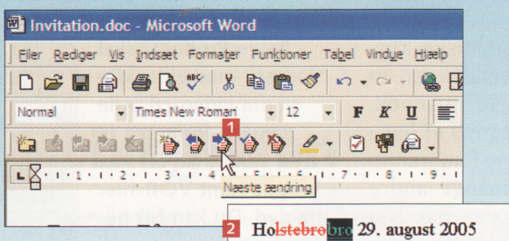
Fremover vil alle ændringer til dokumentet blive markeret med røde farver. Vi bruger en invitation til en sommerfest som eksempel. Lad os sige, at en anden person har skrevet hele teksten. Du ønsker nu at ændre teksten og har lige slået funktionen **Ændringer** til:

Kære «Fornavn»«
Morten Søderquist Hansen, 23-05-2005 16:04:
Slettet
Der indkaldes hermed til generalforsamling i Boldklubben Fremad Bagud opfordrindbydes til at møde op - og ikke mindst til at stille op til forbestyrelsen,
skal vælges for den næste periode.
Sted: Klublokalet, Stadionvej 12
Tidspunkt: Torsdag den 8. september kl. 19.030.
Kontaktperson: Per Røntved på tlf. 55 54 12 34

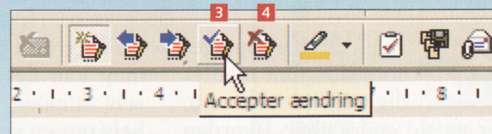
Vi sletter ordet "indbydes" og erstatter det med "opfordres". Nu fremkommer en særlig farvemarkering **1**, hvor det slettede ord er blevet rødt og overstreget. Det nye ord vises også med rødt, men med understregning. Gem og luk dokumentet.

Godkend ændringer

En tredje person åbner herefter dokumentet med dine rettelser for at godkende eller afvise ændringerne. Dokumentet kunne også sagtens indeholde rettelser fra en række andre personer. I givet fald ville de blive vist med hver deres farve. Sådan godkendes ændringerne:

1 Hvis personen ønsker at gennemse rettelser, placeres markøren øverst i dokumentet, og der klikkes på knappen **Næste ændring** **1** i værktøjslinjen **Korrektur**. Den første fundne ændring fremhæves **2**.

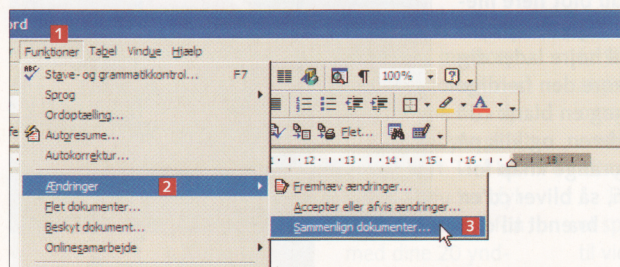

2 Kan ændringen godkendes, klikkes på knappen **Accepter ændring** **3** i værktøjslinjen **Korrektur**. Hvis rettelsen ikke kan godkendes, klikkes i stedet på knappen **Afvis ændring** **4**. Godkendes ændringen, fjernes de røde markeringer, og den oprindelige tekst forsvinder for altid. Hvis ændringen afvises, fjernes de røde markeringer sammen med den nye tekst, og kun den oprindelige tekst står tilbage.

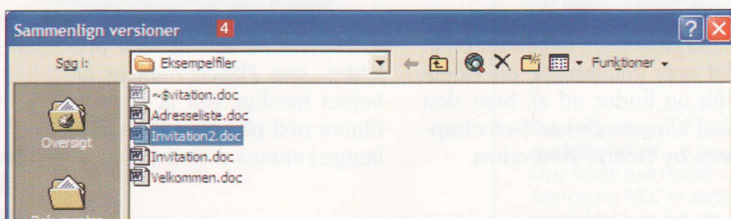
Sammenlign versioner

Ofte sker det, at to personer ved en fejltagelse kommer til at skrive på det samme dokument samtidig. Det kan fx ske, hvis der findes flere versioner af dokumentet. Men her har *Word* en meget anvendelig funktion, som kan sammenligne to versioner af det samme dokument.

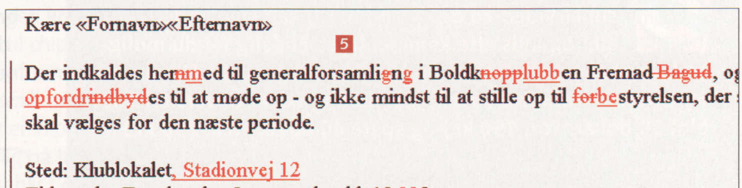
Lad os fx sige, at der ved en fejltagelse er to næsten ens versioner af invitationen til sommerfesten i omløb. Sådan sammenlignes de to versioner, så der til slut kan godkendes én fælles version:

1 Åbn den første version af dokumentet. Åbn dernæst menuen **Funktioner** **1**, og vælg menupunktet **Ændringer** **2**. I undermenuen, der fremkommer, vælges menupunktet **Sammenlign dokumenter...** **3**.

2 Dialogboksen **Sammenlign versioner** **4** åbner. Vælg dokumentet, der skal sammenlignes med, og klik på knappen **Åbn**.

Kære «Fornavn»«Efternavn»
Der indkaldes hermed til generalforsamling i Boldklubben Fremad Bagud, o
opfordrindbydes til at møde op - og ikke mindst til at stille op til forbestyrelsen, der
skal vælges for den næste periode.
Sted: Klublokalet, Stadionvej 12

3 Nu indsættes det andet dokuments tekst de steder, hvor de adskiller sig fra hinanden **5**. Herefter kan korrekturfunktionen **Ændringer** fra før benyttes til at godkende og afvise ændringerne.

CYBERLINK POWERPRODUCER 2 GOLD

GRATIS!

Fuldt program PowerProducer 2 Gold ligger på K•CD 17

Værdi 415 kr.

FULD VERSION: Med CyberLink PowerProducer 2 Gold er det legende let at lægge dine videooptagelser ned på flotte video-cd'er, som du kan se på fjernsynet og give til dine venner.

Fra digital video til fjernsynet

Hvis du har optaget en stribe film med et digitalt videokamera, er næste spørgsmål: Hvordan viser jeg dem frem? Den allernemmeste måde er at lave en video-cd. Cd'en er et langt billigere medie end dvd'er, og den kræver ikke en dvd-brænder i computeren.

CyberLink PowerProducer er et flot og nemt program, der lader dig lave en video-cd på ganske kort tid. Der kan være op til 60 minutters film på hver cd, og den kan spilles på almindelige dvd-afspillere og styres med fjernbetjeningen.

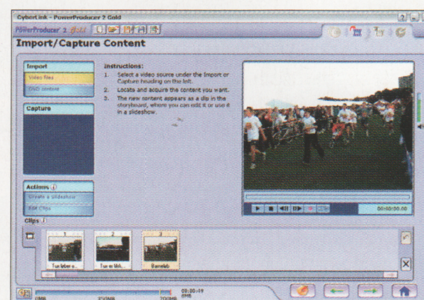
Når du har hentet dine videoklip ind i *PowerProducer*, er det vigtigt at beskære og klippe fornuftigt. En af programmets smarteste faciliteter er, at det selv gennemgår en videofilm og finder ud af, hvor den skal klippes. Det er **Set chapters by Scene detection**.

Efter den automatiske klipning kan det anbefales, at du selv klipper videre manuelt. Selv om en scene med et barn måske er sød i hele fem minutter, er det ikke mange andre end far og mor, der har lyst til at se så længe på den. Hvis budskabet kan gives på et minut, er det bedre at klippe scenen ned og så gå videre til næste scene.

PowerProducer kan automatisk lave flotte menuer til dine film, så du med fjernbetjeningen kan springe direkte frem til det, du vil se eller vise frem. Programmet er født med en række skabeloner, der kan tilpasses, som du har lyst til. Du kan også lægge en MP3-fil ind som baggrundsmusik.

Når du er færdig med projektet, gør *PowerProducer* arbejdet færdigt ved at brænde filmen ned på en cd, lige til at lægge i stuens dvd-afspiller.

PowerProducer skal "fodres" med videoklip til din video-cd. Alle gængse formater, fx AVI, WMV, MPEG kan bruges samt VOB-filer fra dvd. Du kan frit beskære og klippe dem til i PowerProducer.

Når du har hentet video ind til dit projekt, skal du lave nogle menuer. Programmet har en samling skabeloner. Du har mulighed for at lave om på standardudgaverne ved at klikke på "Customize".

Hvis du har mange videostykker i din film, laver du blot flere menuer. "Fjernbetjeningen" til højre lader dig prøvekøre den færdige cd. Læg en blank cd i brænderen, og klik på den orange knap forneden, så bliver cd'en brændt til dig.

OPGRADERINGSTILBUD!

PowerProducer 3 giver dig også mulighed for at lave super-video-cd og dvd-film. Du kan lave undertekster og indsætte kommentarer. Endelig får du mulighed for at se resultatet, før du brænder det på disk. Når du har registreret PowerProducer 2, kan du opgradere til version 3 for blot 30 dollars (ca. 190 kr.) og spare 40 dollars (ca. 250 kr.)

Du kan købe opgraderingen på **www.gocyberlink.com**

Registrering skal ske senest 31. december 2005. *PowerProducer* skal registreres på denne internetadresse: **www.gocyberlink.com/english/bundle/index.jsp?nEventID=1370**

DEKART PRIVATE DISK 2.02

GRATIS!
Fuldt program Dekart Private Disk 2.02 ligger på K•CD 17
Værdi 250 kr.

FULD VERSION: Dekart Private Disk 2.02 giver dig et sted, hvor du kan have private data liggende, uden at nogen har en chance for at bryde ind og læse dem.

Den ultimative databeskyttelse

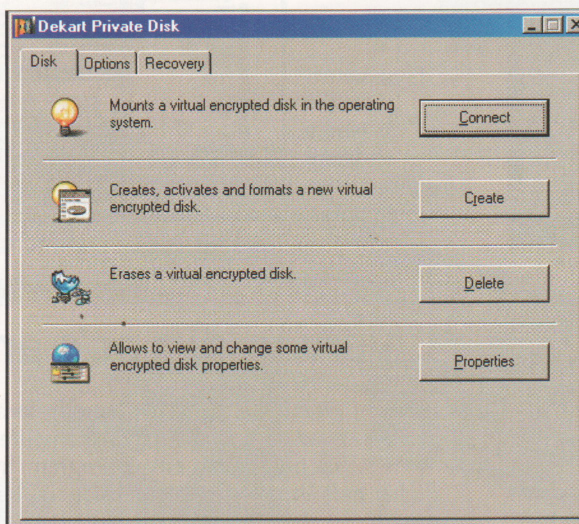

Hvis du vil beskytte dine data mod nysgerrige øjne, er den bedste løsning at kryptere dem og beskytte dem med en adgangskode. Forsøg på at læse indholdet uden vil kun vise en dynge uforståelige tal.

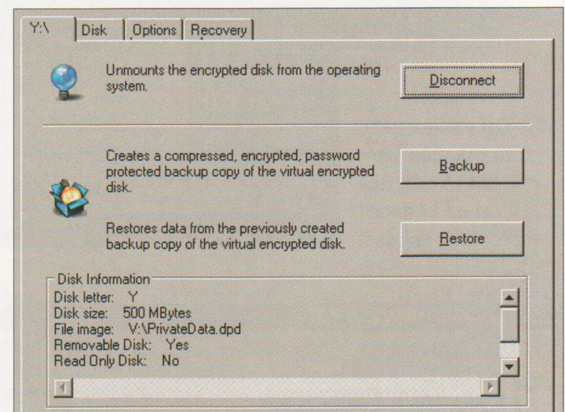
Dekart Private Disk opretter en partition til krypterede data, som du kan bruge på samme måde som andre drev på computeren, men kun ved at indtaste den rigtige adgangskode. Partitionen bliver oprettet som en fil, der fx kan ligge i din Dokumenter-mappe. Det er ikke nødvendigt at vide noget om partitioner for at bruge programmet.

Du bestemmer selv, hvor meget plads du vil sætte af til de krypterede filer. Har du kun tekstdokumenter og regneark, passer de 50 MB, som programmet selv foreslår, fint.

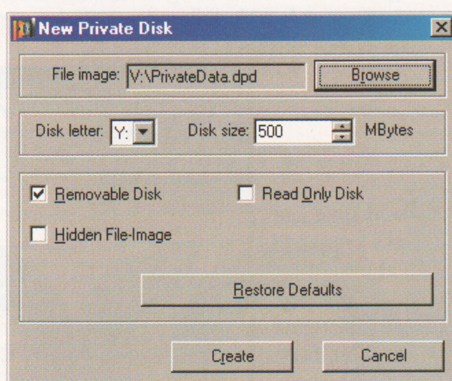
Hvis du vil af med den beskyttede partition, klarer du det ved at afbryde forbindelsen til den og derefter slette den fil fra harddisken, der rummede partitionens data.

Hovedvinduet i Dekart Private Disk er ukompliceret. Her kan du åbne (tilslutte) en eksisterende krypteret disk, du kan oprette en ny, slette en og endelig se diskens egenskaber. De andre faneblade viser generelle indstillinger og tager backup af din adgangskode.

Når du opretter en krypteret disk, skal du vise, hvor på harddisken den skal gemmes, og angive et drevbogstav og størrelse. Derefter bliver du bedt om at formatere den – det skal gøres for at gøre den klar til brug.

Når den krypterede disk er oprettet og tilsluttet, viser der sig et nyt faneblad med drevets bogstav. Her kan du lukke adgangen til disken og lave backup af den. Nederst kan du se oplysninger om diskens indstillinger.

OPGRADERINGSTILBUD!

Læsere af Komputer for alle kan opgradere til Dekart Private Disk version 2.05 med en god rabat. Den nye version har kraftigere kryptering, automatisk montering og afmontering af drev og bedre netværksunderstøttelse. Prisen er normalt 45 dollars (ca. 280 kr.), men ved at angive koden vnu25 får du 25 procents rabat.

Du kan købe opgraderingen ved at gå ind på denne adresse: **www.dekart.com/offers/pd**

Denne side indeholder en række af redaktionen udvalgte aktuelle shareware-programmer. Begrebet "shareware" betyder, at du typisk har lov til at prøve programmet gratis i en begrænset periode. Derefter skal du betale for at anvende programmet. Vi giver ikke nogen detaljeret vejledning til disse programmer her i bladet, så det kan lejlighedsvis kræve en smule pc-erfaring at eksperimentere med dem på egen hånd. God fornøjelse!

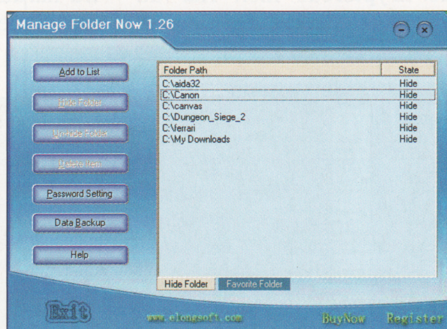
MANAGE FOLDER NOW 1.26

Skjul dine mapper

Hemmelige mapper, som andre ikke kan se. Det er bare en af mange features i *Manage Folder Now*. Du får også en nem og hurtig adgang til dine mest brugte mapper. Programmet giver dig mulighed for at beskytte dine mapper med et kodeord. Du kan også vælge helt at skjule mappernes eksistens, så de ikke kan ses af andre brugere af computeren – undtagen når kodeordet bruges. Du kan også lave en Foretrukne-menu over de mapper, som du bruger mest, så du med bare to klik er fremme i de mest brugte mapper, uanset hvor de ligger. Den fulde version af programmet koster 25 dollars (ca. 155 kroner).

www.elongsoft.com

Du vælger selv, om mappen bare skal beskyttes med kodeord eller helt skjules.

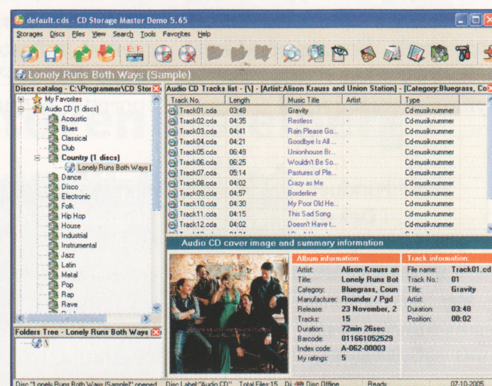
CD STORAGE MASTER 5.65

Hold styr på dine cd'er

Få fuldt overblik over alle din musik-cd'er med *CD Storage Master*. Ud over at programmet med et snuptag finder alle dine musiknumre og laver et katalog, kan det også vise MP3-tags og informationer fra den store musikdatabase CDDB. Programmet kan også bruges til dvd og viser her alle underkapitler. Den fulde version kan fås i to versioner: en standard til 30 dollars (ca. 185 kroner) og en professionel udgave med flere muligheder til 60 dollars (ca. 370 kroner).

www.cdstorager.com

Programmet viser alle cd'ens numre og finder omslag, som kan printes.

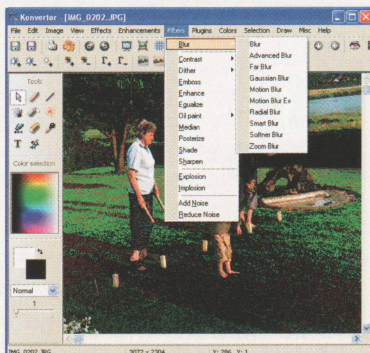
KONVERTOR V3.47.5

1084 forskellige filformater

Konvertor giver dig mulighed for at åbne eller ændre en masse forskellige filer. Hele 1084 forskellige fordelt på 95 lyd og video og 989 grafiske formater. Du kan ordne din billeder, grafik, videoer og musik, som du ønsker. Du skal bare vælge det format, som du vil gemme eller ændre dine filer i, og det sker straks. Programmet har også indbygget 100 forskellige filtre, så du kan gøre dine billeder skarpe, fjerne støj og ændre deres størrelse. Det fulde program koster 20 euro (ca. 150 kroner).

www.logipole.com

Der er mange filtre til at behandle dine billeder med.

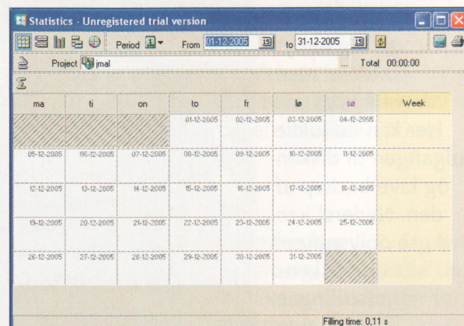
WORKTIME 3.16.7

Overvåg din pc's arbejde

WorkTime er et lille program, som holder øje med alt, hvad du har lavet på din computer, og hvor længe du har brugt hvert enkelt program, hvilke dokumenter du har haft åbne, og hvilke websider du har besøgt. Du kan også bruge det til at holde øje med, hvor længe du har været om at lave et projekt. De mange data kan du så trække ud i diagrammer, tabeller el.lign. Du kan købe den fulde version af programmet for 30 dollars (ca. 185 kroner).

www.nestorsoft.com

WorkTime kan også bruges til at minde dig om at foretage bestemte opgaver, fx en backup.

CHICKEN INVADERS 2 CHRISTMAS EDITION

Skyd de skøre julekyllinger

Julefreden på Jorden er truet af en invasion af skøre kyllinger, som skyder med julepynt. Du skal sørge for, at der ikke er en eneste af de invaderende kyllinger tilbage i vores Solsystem. Du får endda mulighed for at tage en kammerat med i to-spillervarianten. Spillet er et klassisk skydespil, hvor du skal skyde de skøre kyllinger, som kommer ind øverst i skærmen. Kyllingerne forsvarer sig ved at skyde kulørte glaskugler efter dig. Når du har ramt en kylling, bliver den forvandlet til en bonusting, som du kan samle op: Stjerner og grønne blade giver point, mens julegaver og spilfirmalogo gør dit våben bedre. Undervejs får du også missiler, som udsletter alle fjender på skærmbilledet, når de eksploderer.

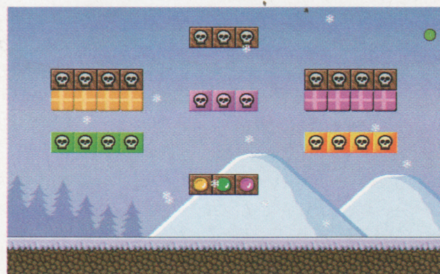

CHRISTMAS BOUND

Tennisbold på gavejagt

Nogle slemme insekter har stjålet Julemandens gaver og gemt dem i 32 rum. Som tennisbolden Yello er det nu op til dig af hoppe rundt i forskellige rum og finde gaverne igen. Det lyder måske meget uskyldigt, men i hvert rum skal du finde ud af at hoppe den rigtige vej uden at dø. En hjernevrider, som bliver sværere og sværere, jo længere du kommer ind i spillet. Heldigvis har du lige så mange liv, som du har tålmodighed. For at samle gaver ind skal du have samme farve som en gave i rummet. Du kan skifte farve ved at hoppe ind i en knap med den ønskede farve. Hopper du ind i et dødningehoved på grå baggrund, eksploderer du og er nødt til at starte helt forfra.

ARCADE LINES XMAS

Konstant nye udfordringer

I *Arcade Lines* skal du virkelig bruge de små grå hjerneceller. Situationen ændrer sig nemlig efter hvert valg, som du foretager. Prøv om du kan tackle udfordringen og nå op på den 299-point-grænse, som demoen har. Det gælder om få placeret mindst fem ensfarvede glaskugler ved siden af hinanden på en diagonal linje, en vertikal linje eller på skrå. Lykkes det, forsvinder linjen af glaskugler fra skærmen. I starten er der kun få glaskugler på skærmen, men for hver gang du bevæger en glaskugle, dukker der flere op. Det sker dog ikke, hvis du får fem ensfarvede på linje. Til højre i skærmbilledet kan du altid se farven og antallet på de næste glaskugler, som dukker op.

B-JIGSAW CHRISTMAS EDITION

Nuttet julepuslespil

B-Jigsaw giver dig en god chance for at komme i ægte julestemning. Du skal nemlig samle et elektronisk puslespil med et nuttet julemotiv, mens du lytter til julens glade melodier. Spillet er så nemt at finde ud af, at selv små børn kan bruge det. Spillet er en elektronisk udgave af et normalt puslespil, hvor du kan bruge musen til at bevæge brikkerne med. Om du vælger at starte i kanten eller midti, er som ved rigtige puslespil helt op til dig selv. Når du har samlet hele puslespillet, får du angivet den tid, som du har brugt på det. Der følger kun et puslespil med, men så kan du jo prøve, om du kan samle det hurtigere næste gang – eller om andre kan slå din tid…

Hjælp til K-CD'en

Komputer for alle har afprøvet og testet alle programmer på *K-CD'en* grundigt, men i sjældne tilfælde kan selv vores cd'er være behæftet med fejl.

- Hvis styreprogrammet på cd'en ikke starter automatisk, skal du køre programmet **K.EXE** for at sætte det i gang.
- Hvis selve cd'en er i stykker (intet virker), kan du få den byttet gratis ved at kontakte vores kundeservice (se bagest i bladet).
- Som abonnent på *Komputer for alle* kan du altid få hjælp til *K-CD'en* og andre pc-problemer ved at kontakte vores **SPØRG OS SERVICE** på www.komputer.dk
- Inden du sender et spørgsmål, kan du se, om svaret allerede findes, på www.komputer.dk/faq
- *Komputer for alle* påtager sig ikke noget ansvar for eventuelle problemer i forbindelse med programmerne på *K-CD'en*.

En af Danmarks sikreste biler er blevet endnu mere stilsikker

Fra 254.900 kr.

Vi har frisket designet op. ESP er blevet gjort standard. Alligevel har vi sænket prisen på en af markedets bedst kørende biler, så du nu kan blive den lykkelige ejer af en ny, sikker Mondeo for kun 254.900 kr. Prøv den i dag hos din forhandler og oplev ægte køreglæde.

Bedre bil, bedre priser: Mondeo starter nu ved 254.900 kr. (4-dørs), 259.900 kr. (5-dørs) og 269.900 kr. (stationcar) ekskl. levering. CO_2 150-254 g/km. Brændstoføkonomi 9,4-17,7 km/l. Levering 3.380 kr.

FordMondeo A better way to arrive

KONFABULATOR

Få et levende skrivebord

Konfabulator er et lille, overskueligt program, der kører en række små programmer, såkaldte Widgets, der hver især udfører en opgave direkte på dit skrivebord. Fx kan *Weather Widget* vise vejret fra Copenhagen, Denmark, til Copenhagen, New York; *Mega Search Widget* kan søge på både google.com, yahoo.com og IMDB.com, uden at du skal åbne en browser. Og så videre, og så videre. På programmets hjemmeside kan du finde over 1000 forskellige og nyttige Widgets, og der kommer hele tiden nye til.

Se artiklen i bladet

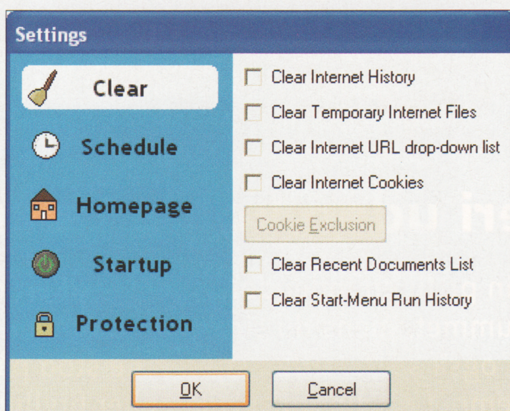
Udsigten er forrygende, når man ser det hele lidt ovenfra.

TRACELESS 1.16.58

Slet alle dine spor

Når du er på nettet, vil de sider, du besøger, gerne huske dig eller se, hvor du bevæger dig hen. Det gør de ved at placere en cookie på din pc. Nogle cookies er gode, da de hjælper med at huske på kodeord, andre derimod er som sagt sladrehanke. Traceless sørger for at slette alle dine cookies, oversigten over alle de sider, du har besøgt, hvilke dokumenter du har haft åbne, osv. **Se Spørg os i bladet**

Du kan indstille, hvad Traceless skal gøre for dig.

INDHOLD PÅ DENNE K-CD

Fuld version

PowerProducer 2.02	Læg dine film på video-cd
Dekart Private Disk	Beskyt dine data med kryptering

K-programmer

Digital File Check	Hold øje med piratkopiering
GT Legends	Racerspil med klassiske biler
Konfabulator	Sjovt og nyttigt til skrivebordet
SpamFighter	Slip for reklameposten
Traceless	Fjern spor fra dit internet-brug
ZoneAlarm	En rigtig firewall i computeren

Shareware

CD Storage Master 5.65	Overblik over din musiksamling
Konvertor v.3.47.5	Omdøb dine filer
Manage Folder Now 1.26	Skjul dine mapper
WorkTime 3.16.7	Se, hvad din pc arbejder med

Skoler (alle afsnit i PDF-format)

Billedbehandling	Lær alt om billedbehandling
Impress-skolen	Flotte præsentationer
MSN-skolen	Se de mange muligheder i MSN
Word-ekspertskolen	Bliv ekspert i tekstbehandling

Spil

Arcade Lines XMas	Flot 5-på-stribe i juleudstyr
B-Jigsaw Christmas	Smukt julepuslespil
Chicken Invaders	Skørt skydespil
Christmas Bound	Hjernevridende gavesamleri

Tilbehør

Ad-Aware 1.06	Fjern reklameprogrammerne
Adobe Reader 7.05	Nyeste PDF-læser **Ny version!**
AVG Anti-Virus	Gratis antivirusprogram
Copernic Desktop 1.6	Søgemaskine på pc'en
DirectX 9.0c	Få spillet til at køre optimalt
FireFox 1.0.7	Nem og sikker browser **Ny version!**
Free Download Manager	Hent filer hurtigt og sikkert
Guide til K-nettet	Nem hjemmeside med Kfa
IsoBuster 1.8	Red data fra dine ridsede skiver
Kfa-register	Find gamle artikler etc. **Ny version!**
pdf995 7.5s	Lav dine egne PDF-filer **Ny version!**
RawShooter Essentials	Et moderne mørkekammer
Sisoft Sandra	Overblik over computerens indhold
Startup Inspector 2.2	Styr på Windows-starten
XnView 1.80.3	Billedbehandlingsprogram på dansk

KOMPUTER FOR ALLE

Chefredaktør: Leif Jonasson.
Redaktionschef: Rune Michaelsen.
Layoutchef: Elisabeth S. von Eyben.
Redaktion: Hans Lauring, Jan Malinowski, Morten Skeldal Østergaard, Vibeke Lou, Erik Christensen, Rasmus Karkov, Erik Thygesen og Bernt Kastberg.
K-CD: Henrik Clausen.
Layout: Mette Thordsen, Mia Jensen og Casper G. Thomsen.
Administration: Jane Lindholm.
Produktion: A. Mosegaard og Linda Hall.
Annoncer: Lars Grindsted, tlf.: 39 17 20 00 e-mail: lars.grindsted@bp.bonnier.dk
Ansvarshavende udgiver: Jens Henneberg.

Komputer for alle udgives af Bonnier Publications International AS PB 433 Sentrum, 0103 Oslo, Norge
Besøgsadresse: Kirkegata 20, 0153 Oslo, Norge

Tryk: Norprint Rotasjon AS, Norge.

ABONNEMENT
Komputer for alles kundeservice besvarer henvendelser vedrørende abonnement, indbetalinger, adresseændring, hvervning, klubtilbud, tidligere udkomne numre m.m.

Ændringer skal meddeles, senest 5 dage efter at du har modtaget dit blad.

Husk altid at opgive dit abonnementsnummer både ved mundtlige og skriftlige henvendelser. Du finder abonnementsnummeret på dit girokort.

Bestilling af abonnement:
Bestilling sker ved henvendelse til vores kundeservice. Bladet leveres i løbende abonnement, og kun så længe du ønsker. Hver tredje uge modtager du det nye nummer portofrit på udgivelsesdagen. Abonnementsprisen er 63,75 kr. med forbehold for moms- og prisændringer. Bestilling af udlandsabonnement: Udlandsabonnement – også til Grønland og Færøerne – leveres kun som forudbetalt årsabonnement med tillæg af ekspeditionsgebyr + porto.

KUNDESERVICE

INTERNET
www.komputer.dk/kundeservice
Åben døgnet rundt.

TELEFON
Automatisk telefonservice:
Tlf.: 39 10 30 72
Åben døgnet rundt for kunder med trykknaptelefon.
Personlig telefonservice:
Tlf.: 39 10 30 72
Mandag-torsdag 9-16, fredag 9-14.30.

SKRIFTLIG HENVENDELSE
Vi beder dig benytte servicekuponen bag på girokortet.
Bonniers Kundeservice, 0900 København C.
Fax til kundeservice:
39 10 30 60

HENVENDELSE TIL REDAKTIONEN
Strandboulevarden 130, 2100 Kbh. Ø.
Tlf.: 39 17 20 00
E-mail: red@komputer.dk

Kontrolleret nettooplag ifølge Dansk Oplagskontrol for 2. halvår 2004: 47.041 ekspl.
ISSN 1396-0342

PROBLEMER med K-CD'en?
Der er gratis support vedrørende programmer på den medfølgende cd.

Send dit spørgsmål via **SPØRG OS SERVICE** på www.komputer.dk

Kun for abonnenter!

LÆS I NÆSTE

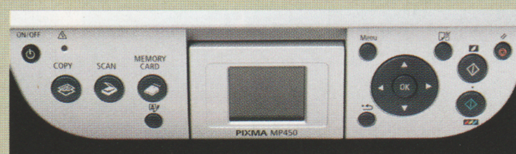
Næste udgave af Komputer for alle udkommer den 22. december 2005.

Spar en formue

Med en bredbåndsforbindelse og programmet Skype kan du tale gratis med andre Skype-brugere og ringe til helt almindelige telefoner for en brøkdel af, hvad det ellers koster. Alt, hvad du skal bruge, er et headset og vores grundige vejledning, der – trin for trin – fortæller hvordan.

TEST

Mageløse multiprintere

Vi har sat seks af de populære multifunktionsprintere, der både kan skanne og kopiere, på en hård prøve. Læs, hvor godt de klarer sig i den indbyrdes duel.

GRATIS

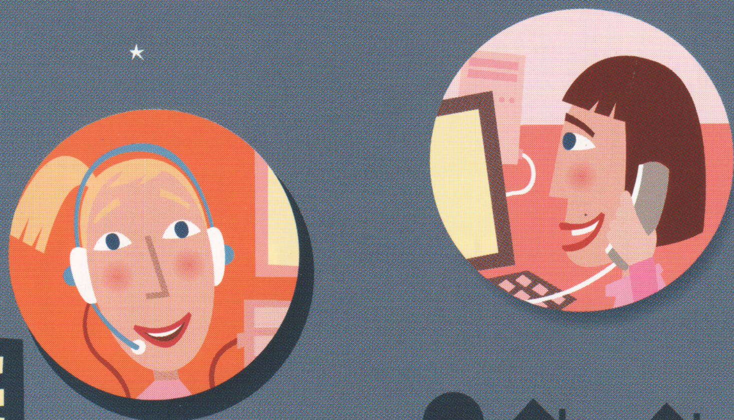
Nem musik

Med programmet RadioCenter kan det ikke blive nemmere at høre musik via nettet. Programmet har forudindstillede programmer – lige til at lytte til.

Stjernekiggeri uden kolde tæer

Stellarium forvandler din pc til en indendørs stjernekikkert og lader dig gå på opdagelse i rummet, mens du sidder lunt og behageligt foran skærmen. Du kan også se, hvordan stjernerne stod på bestemte datoer – for eksempel på din fødselsdag eller bryllupsdag.

NUMMER

KONKURRENCE

Vind en Canon multiprinter

Vi har kåret de 10 bedste gratis programmer i verden og vil også gerne have dit bud på et godt gratis program. Deltag og vær med i konkurrencen.

LÆS OGSÅ:

PC-GRUNDSKOLEN NY

PC'EN I TOPFORM – SÅDAN!

GENVEJE I WORD

MENS DU VENTER...

Besøg www.komputer.dk, mens du venter på næste nummer. På vores hjemmeside kan du altid læse det sidste nye om computere, deltage i konkurrencer og finde hjælp, når pc'en ikke vil makke ret.

Fuld tilfredshed med dit abonnement

"Vi ønsker, at du skal være tilfreds med dit abonnement. Hvis dit abonnement på noget tidspunkt kræver vores opmærksomhed på nogen måde, så lad os det straks vide, og vi vil tage os af det."

Her på siden kan du se, hvordan du kommer i kontakt med os.

Jens Henneberg
ansvarshavende udgiver

Online kundeservice: www.komputer.dk/kundeservice

Her kan du nemt og bekvemt selv ordne de fleste ting vedrørende dit abonnement, fx:

- Se status på dit abonnement
- Se saldo på dit abonnement
- Foretage adresseændring
- Ændre betalingsperiode
- Få svar på de spørgsmål, der oftest bliver stillet til kundeservice
- Sende e-mails til kundeservice

Telefonisk henvendelse: 39 10 30 72

Mandag-torsdag mellem kl. 9.00 og 16.00 og fredag mellem kl. 9.00 og 14.30.

Skriftlig kundeservice:

Komputer for alle, Bonniers Kundeservice, 0900 København C. Telefax: 39 10 30 60. Husk altid at opgive abonnementsnummer.

Gælder t.o.m. 28/12-05

Eksklusiv julehandel

FOR GOD TIL AT VENTE PÅ

Dell™ anbefaler Windows® XP Professional

Din julebonus fra Dell™!

Vi fokuserer på at levere en kvalitet, der er helt i topklasse, og alle vores pc'er gennemgår en omfattende test og strenge kontroller – som du ville forvente det af verdens førende pc-leverandør +). At handle direkte med os betyder også, at du ikke behøver at kæmpe dig vej gennem overfyldte butikker – din nye pc fra Dell™ er kun et klik eller et opkald borte! Så hvorfor vente? Ønsker du at købe nu og spare penge, så ring til os nu eller besøg vores webside www.dell.dk

Dell™ 1100MP Projektor

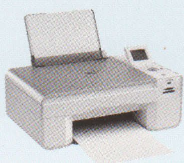
Dell's nye 1100MP projektor har en fantastisk ydeevne til en rimelig pris. 1400 ANSI Lumens , 2100:1 kontrast og SVGA opløsning.

6.936,-
Inkl. moms og fragt +++)
Leasingpris 165,- /md**

Dell™ 944 All-In-One fotoprinter

Mulighed for print, scan og kopier i farver samt avancerede foto funktioner med indbygget fotokortlæser, Pictbridge port og 63,5 mm LCD skærm.

FØR ~~1.344,-~~
NU KUN **1.160,-**
Inkl. moms og fragt ++)
Leasingpris 29,- /md**

BANEBRYDENDE TEKNOLOGI

DELL™ Dimension™ 9150

- Intel® Pentium® 4 processor 630 med HT-teknologi (3GHz, 2MB L2 Cache, 800MHz FSB)
- Original Windows® XP Home Edition
- 2048MB DDR2 RAM 400MHz
- 250GB Serial-ATA harddisk
- Dell™ 19" fladskærm (FØRR 17" fladskærm)
- 256MB PCI Express™ ATi® Radeon™ X600 med Hypermemory™
- Integrated 7.1 sound card
- 16x DVD+/-RW drev
- Media Card Reader Flash 13-in-1
- On/Sleep/Standby 98.1W/1.2W/0.4W
- 1 års afhentningsservice

OPGRADER DIN SKÆRM UDEN MERPRIS

7.390,- Ekskl. moms og fragt — **9.981,-** Inkl. moms og fragt

Leasingpris 238,- /md** E-Value kode: PPDK5-D12912

Opgraderinger	Inkl. moms.
• 3 års service, Standard pakke	1.813,-
• Microsoft® Office 2003 Small Business	2.498,-
• Norton Internet Security™ 2005, 15 måneder	686,-
• Kodak CX6445 Digital Kamera	2.046,-

MOBIL BÆRBAR MED WIDESCREEN

DELL™ Inspiron™ 9300

- **Intel® Centrino™ - mobil teknologi** med Intel® Pentium® M processor 740 (1.73MHz, 2MB L2 Cache, 533MHz FSB) & Intel® Pro/Wireless 2200 (802.11b/g)
- **Original Windows® XP Home Edition**
- 512MB Dual-Channel DDR2 SDRAM, 533MHz
- 60GB ATA-100 harddisk
- 17" WXGA+ TFT (1440x900) skærm
- ATi® Mobility™ Radeon™ X300 64MB HyperMemory™
- CD-RW/DVD Combo
- 4 USB 2.0, TV-Out, DVI, VGA, Firewire
- Integreret 56K V92 modem 10/100 NIC
- On/Sleep/Standby: 25.1W/1.1W/0.1W
- 1 års afhentningsservice

FRI FRAGT Værdi 744,- inkl. moms.

6.990,- Ekskl. moms og fragt — **8.738,-** Inkl. moms og fri fragt

Leasingpris 226,- /md** E-Value kode: PPDK5-N12931

Opgraderinger	Inkl. moms.
• 3 års service, Standard pakke	3.738,-
• Microsoft® Office 2003 Small Business	2.498,-
• Primær 6-celle 53 WHr batteri	863,-
• Executive computertaske	488,-

Easy as DELL

For Dells seneste tilbud
www.dell.dk/ekstra
Privat **32 87 40 10**
Virksomhed **32 87 40 28**

+) IDC kvartal 2 2005. ++) Fragt 125,- inkl. moms. +++) Fragt 188,- inkl. moms. *Fri fragt gælder t.o.m 28/12-05 ved køb af annoncerede Inspiron™. Værdi 744,- inkl. moms. Opgradering af skærm gælder t.o.m 28/12-05 ved køb af Dimension™. Værdi 1.100,- inkl. moms. **Leasingprisen er angivet ekskl. moms, men inkl. fragt og gælder kun for virksomheder og ved en 36 måneders aftale. Tilbudene kan ikke kombineres med andre tilbud fra Dell™. Oprettelses- og faktureringsgebyr tilkommer. Fragt udgør 595,- ekskl. moms, 744,- inkl. moms for alm. systemer og 870,- ekskl. moms, 1.088,- inkl. moms for servere. Forbrugere har 14 dages fortrydelsesret regnet fra modtagelsen af varen eller en væsentlig del heraf. Gøres der brug af fortrydelsesretten, opkræves returfragt DKK 744 inkl. moms. DVD-skiver, der brændes med DVD-RW enheden er ikke kompatibel med enkelte eksisterende optiske enheder, brug af DVD-R medier giver den maksimale kompatibilitet. Der skal bruges et specielt medie og tredjeparts-software kan også være påkrævet. Dimension™ stationære og Inspiron™ bærbare inkluderer Microsoft® Works 7.0 som standard med mindre andet er angivet. Tilbudt standardservice begrænser ifølge gældende forbrugerlovgivning ikke Forbrugers rettigheder. Dell™ tager forbehold for trykfejl og forbeholder sig retten til at ændre konfigurationer og priser uden varsel. Forhandlingen af printere er geografisk begrænset og omfatter ikke Færøerne og Grønland. En GB = 1 milliard bytes; den aktuelle kapacitet varierer alt efter færdiginstallerede materialer og anvendelsesområder, og kan være mindre. Power management egenskaber begrænser processor hastighed for at opretholde køling af systemet og andre kapacitets krav. Intel, Intel-logoet, Intel Inside, Intel Inside-logoet, Intel Centrino, Intel Centrino-logoet, Celeron, Intel Xeon, Intel Speedstep, Itanium og Pentium er varemærker eller registrerede varemærker tilhørende Intel Corporation eller dets datterselskaber i USA eller andre lande. Nogle af de Microsoft®-softwareprodukter, der følger med denne computer, kan være beskyttet mod kopiering. I sådanne tilfælde vil du ikke kunne bruge produktet, hvis du ikke følger aktiveringsprocedurerne til de(t) pågældende produkt(er). Aktiveringsprocedurerne til det enkelte produkt samt Microsoft sikkerhedsregler vil blive oplyst, når du tager produktet i brug første gang eller i forbindelse med visse geninstallationer af softwareproduktet/-produkterne eller genkonfigureringer af computeren. Aktiveringsprocedurerne kan fuldføres via Internet eller telefon (til eventuelle opkalds- og samtaletakster). Andre varemærker eller navne, som bruges i dette dokument, henviser til enten ejerne af varemærkerne eller navnet på deres produkt. Dell™ fralægger sig enhver form for interesse i ejerskab af disse varemærker eller navne. Notebook batterier har 1 års garanti - opgradering er ikke muligt. Dell A/S, Arne Jacobsens Allé 15-17, 2300 København S.